

Izikiel

Ọhụ mbụ Izikiel hụrụ

¹ O ruo n'afọ nke iri atọ, n'ọnwa nke anọ, n'ụbọchị nke ise ya, mgbe mụ onwe m na ndị ahụ e mere ka ha gaa biri na mba ọzọ nọ n'akụkụ iyi ukwu Keba, na e meghere eluigwe mee ka m hụ ọhụ dị iche iche site n'aka Chineke.

² N'ụbọchị nke ise n'ọnwa ahụ, ọ bụ n'afọ nke ise mgbe a dọkpụrụ eze Jehoiakin jee mba ọzọ, ³ okwu ONYENWE ANYỊ ruru Izikiel onye nchụaja nwa Buzi ntị, mgbe ọ nọ n'akụkụ iyi ukwu Keba, nke dị n'ala ndị Kaldia.* N'ebe ahụ kwa ka aka ONYENWE ANYỊ nọ dīkwasi ya n'ahụ.

⁴ Elere m anya hụ oke ifufe nke si n'ugwu na-abịa, ahụkwara m oke igwe ojii na amụma nke na-egbuke egbuke; ihè nke na-enwu nnoo vaa gbara ya gburugburu. Etiti oku ahụ nwere ihe dika ọlaokụ na-amuke amuke. ⁵ Ihe e kere eke anọ dị ndụ, nke yiri mmadụ n'udidi ha, nọkwa n'etiti oke ihe ahụ. ⁶ Nke ọbụla n'ime ha nwere ihu anọ, na nku anọ. ⁷ Ukwu ha guzoro kwem; ọbụ ukwu ha dika nke nwa ehi, na-amukekwa dika bronz e hichara nke oma. ⁸ N'okpuru nku ha, ha nwere aka yiri aka mmadụ n'akụkụ anọ ha niile. Otu a ka ihu ha na nku anọ di. ⁹ Nku ha na-emetu na nke ibe ha. Mgbe ha na-eefe, ha na-eche ihu ha n'otu ụzọ, ha adighi agha anya ha n'azu mgbe ha na-aga.

---

* **1:3** 1:3 Kaldia bụkwa Babilon

10 Maka oyiyi ihu ha: Ha anọ nwere ihu mmadu, n'akukụ aka nri ha nwere ihu odum, n'akukụ aka ekpe ha bu ihu ehi, onye obula nwekwara ihu ugo. 11 Otu ahụ ka ihu ha niile di. Ha gbasara nku ha n'elu, nke obula nwere nku abuo, otu n'ime nku ndi a na-emetu nku nke ibe ya, ebe abuo kpuchiri ahụ ha. 12 Ha niile gawara n'ihu. Ebe obula mmuo ahụ gara ka ha na-aga, na-eleghi anya n'azu. 13 N'etiti ihe ndi a di ndu, e nwere ihe dika icheku oku na-enwu enwu, dikwa ka owa na-enwu oku. Oku na-esi n'etiti ihe ndi ahụ di ndu na-aga ihu na azu, oku ahụ nwupuru enwupu, amuma eluigwe sikwa na ya egbuputa. 14 Ihe ndi ahụ di ndu na-efeghari n'ebe a, na-efegharikwa n'ebe nke ozo, dika mgbe amuma na-egbu.

15 Mgbe m na-ele ihe e kere eke di ndu ndi a anya, ahuru m ukwu ugbo agha anọ nke di n'ala n'okpuru ha. Onye obula nwere nke ya. 16 Ukwu ugboala ahụ niile di ka ihe e ji nkume na-egbu maramara a na-akpo beril† kpuo. Nke obula n'ime ha anọ yikwara ibe ya. Ha niile dikwa ka wiilu a kpuru tinye n'etiti ukwu ugboala buru ibu. 17 Mgbe ha puru, ha na-aga n'akukụ anọ nke ha chere ihu ha, ma ukwu ugbo agha ahụ adighi echighari echighari mgbe ha na-aga. 18 Azu ukwu ugbo agha ha di elu, dikwa egwu. Anya juputakwara n'azu ukwu ugbo agha ndi ahụ.

19 Mgbe ihe ndi a di ndu fepuru gaa n'ihu, ukwu ugboala ndi ahụ di n'akukụ ha na-eso ha.

---

† 1:16 1:16 N'akwukwo ufodu i ga-ahụ topaazi

Mgbe ha feliri elu, ụkwụ ndị ahụ na-esokwa. ²⁰ Ebe ọbụla mmụọ ha jere, ebe ahụ ka ha na-aga, ụkwụ ụgbọ agha ahụ na-esokwa ha, n'ihì na mmụọ nke anụ ndị ahụ dị ndụ dị n'ụkwụ ụgbọ agha ndị ahụ. ²¹ Mgbe ha biliri, ndị ọzọ na-ebilikwa. Mgbe ha guzoro otu ebe, ndị ọzọ na-eguzokwa. Mgbe ha feliri elu, ụkwụ ụgbọala ahụ na-eso ha. N'ihì na mmụọ anụ ndị ahụ dị ndụ dị n'ime ụkwụ ụgbọ agha ndị ahụ.

²² A túsara ihe sara mbara dika mbara eluigwe n'elu isi ihe ndị ahụ dị ndụ. O na-eyi egwu, ma na-egbukwa nweghenweghe dika kristal. ²³ N'okpuru ihe ahụ ka ha gbasapurụ nku ha, ka o na-emetụ nke ibe ya. Ha niile n'otu n'otu nwere nku abụọ nke na-ekpuchi ahụ ya. ²⁴ Mgbe ha na-aga, nku ha na-eme mkpọtụ dị ka mkpọtụ ebili mmiri na-amaghari amaghari. Mkpọtụ ahụ dikwa ka ida ụda nke olu Onye puru ime ihe niile, ka olu iti mkpu nke usuu ndị agha. Mgbe ọbụla ha guzoro, ha na-achitu nku ha.

²⁵ Mgbe ahụ ha kwusiri mechie nku ha olu sitere n'ime ihe ahụ dika mbara eluigwe nke dị n'elu isi ha na-abia. ²⁶ N'elu mbara eluigwe ahụ, o nwere ihe dika ocheeze e ji nkume dị oke ọñahia a na-akpọ safaia wuo. Otu onye, nke ụdidi ya dị ka nwoke, nọkwasi kwara n'elu oche ahụ. ²⁷ Site n'ụkwụ ya ruo n'isi ya, ahụ onye ahụ na-egbu maramara dika oku. Site n'ụkwụ ya ruo n'ukwu ya, o dị ka oku na-enwu enwu, ihè nke na-enwukwa ka oku gbara ya gburugburu. ²⁸ Ihè ahụ gbara ya gburugburu, nke a na-ahụ anya, dikwa ka ihè eke na egwurugwu, nke a na-ahụ

anya n'oge mmiri na-ezo.

Otu a ka ebube ONYENWE ANYI si gosi m onwe ya. Mgbe m huru ya, adara m n'ala kpuo ihu m n'ala. Mgbe ahụ, anuru m olu onye na-ekwu okwu.

2

Okpukpo Izikiel

¹ O siri m, "Nwa nke mmadu, bilie oto, guzo n'ukwu gi abuo, n'ihi na ana m aga igwa gi okwu." ² Mmuo ahụ banyere n'ime m mgbe ahụ o na-ekwu okwu, mee ka m guzo oto n'ukwu m abuo. Anuru m ka o gwara m okwu.

³ O siri m, "Nwa nke mmadu, ana m eziga gi ka i jekwuru ndi Izrel, ndi bu mba na-enupu isi, ndi nupuru isi megide m. Ha na nna nna ha enupula isi megide m, ruo o buladi n'ubochi taa. ⁴ Ndi ahụ m na-eziga gi ka i jekwuru bu ndi isiike na ndi nnupu isi. Si ha, 'Ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu.' ⁵ Ma ha gere gi nti, ma ha egeghi gi nti (ha bu ndi na-enupu isi), ihe di mkpa bu na ha ga-amata na onye amuma anoola n'etiti ha. ⁶ Ma gi nwa nke mmadu, atula ha egwu. Ka ujo okwu si ha n'onu ghara itukwa gi. Atula egwu, o buladi ma a si na ogwu na uke gbara gi gburugburu, o buladi ma a si na i bi n'etiti umu akpi. Ka ujo ghara itu gi n'ihi okwu onu ha, ekwekwala ka ha menye gi egwu, n'ihi na ha bu ndi na-enupu isi. ⁷ I ghaghi izi ha ozi m ziri gi zie ha, ma ha gere nti ma ha egeghi nti, n'ihi na ha bu ndi na-enupu isi. ⁸ Ma gi, nwa nke mmadu, gee nti n'ihe m na-agwa gi.

Enupula isi dika ha si nupu isi. Meghee ọnu gi taa ihe m ga-etinye gi n'ọnu.”

⁹ Otu mgbe ahụ, elere m anya hụ aka e setipuru, nke ji akwukwo a fukoro afuko, ¹⁰ nke e dekwara ihe n'ime ya, ihu na azu ya. Aka ahụ ji ya gbasapuru ya mee ka m hụ ihe e dere n'ime ya. O bu okwu ikwa akwa na iru uju na ahuhu.

3

¹ O siri m, “Nwa nke mmadu, rie ihe a m gaje inye gi. Taa akwukwo a a fukoro afuko; puo gaa gwa umu Izrel okwu.” ² Ya mere, a saghere m onu m, o nyere m akwukwo ahụ a fukoro afuko ka m rie.

³ O siri m, “Nwa nke mmadu, taa akwukwo a niile m nyere gi, tajuo ya afo gi.” Atara m ya. Ma mgbe m na-ata ya, o toro m utu n'onu dika a ga-asị na o bu mmanu anu.

⁴ O siri m, “Nwa nke mmadu, bilie jekwuru umu Izrel gwa ha okwu m niile. ⁵ N'ih na-ezighi m gi ka i jekwuru mba ndi okwu ha edoghi anya na ndi a naghị aghota asusu ha, kama o bu ijekwuru ulo Izrel. ⁶ Ezikwaghị m gi ka i jekwuru mba nwere asusu na-edoghi anya, nke i na-adighi aghota okwu ha. N'ih na a si na o bu ndi di otu a ka m zigara gi ka i jekwuru, ha gaara ege gi nti. ⁷ Ma ulo Izrel agaghị ekwe gee gi nti, n'ih na ha juru ige m nti. N'ih na ulo Izrel bu ndi obi ha siri ike, na ndi isiike. ⁸ Lee, emeela m ka ihu gi sie ike karja nke ha, ka egedege ihu gi siekwa ike karja nke ha. ⁹ Aga m emekwa ka egedege ihu gi di ka nkume siri ike, sie ike karja

nkume. N'ihia ya, atula ha egwu; o bu ezie na ha bu ndi na-enupu isi, ma atula ihu ha egwu.”

¹⁰ O siri m, “Nwa nke mmadu, gee nti nke oma n'okwu ndi a niile m na-agwa gi, tinyekwa ha n'uche gi. ¹¹ Jekwuru ndi gi a dotara n'agha no na mba ozo, si ha, 'The ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu,' Gwa ha ya, ma ha gere gi nti ma ha egeghi gi nti.”

¹² Mgbe ahụ, Mmuo ahụ buliri m elu. Anuru m olu mere oke uzu n'azu m, mgbe ebube nke ONYENWE ANYI si n'onodu ya bilie. ¹³ O bu uzu nke nku ihe ndi ahụ di ndu na-eme mgbe ha na-emeturita nku ibe ha; o bukwu uzu ukwu wijilu ha nke di n'akuku ha. ¹⁴ Mmuo ahụ buliri m, bupu m. Ejeghariri m n'obi ilu na iwe nke mmuo m, ebe aka ONYENWE ANYI dikwa ike n'ahu m. ¹⁵ A biakwutere m ndi ahụ a dooro n'agha, ha aga biri na Tel Abib* n'akuku osimiri Keba. N'ebe ahụ, bu ebe ha na-ebi, anoduru m n'etiti ha abali asaa, n'onodu obi ilu na onuma.

Oru Izikiel dika onye nche

¹⁶ Mgbe abali asaa gasiri, okwu ONYENWE ANYI biakwutere m, ¹⁷ “Nwa nke mmadu, emeela m gi ka i buru onye nche nye ulo Izrel. N'ihia ya, gee nti n'ihe m na-ekwu, ka i dooro m ha aka na nti. ¹⁸ Mgbe m na-asị onye ajo omume, 'I ghaghi inwu,' ma o buru na i doghi ya aka na nti, maobu i kwughi okwu ime ka ha chigharia site n'uzo ojo ha niile puta n'ihia izoputa ndu ha, onye ahụ na-emebi iwu ga-anwu n'ihia mmehie

---

* **3:15** 3:15 N'ime akwukwo ufodu aha i ga-ahu bu Tel Aviv

ya niile, ma n'aka gi ka m ga-ajuta obara ha. ¹⁹ Ma o buru na i doo onye ajo omume aka na nti, ma ha esighi n'ajo omume maobu n'uzo ojojo ha niile chigharia, ha ga-anwu n'ihhi mmehie, ma ndu gi ka i zoputara.

²⁰ "Ma o buru na onye ezi omume esite n'uzo ezi omume ya wezuga onwe ya bido ime ihe ojojo, m siere ha onya,† ha ga-anwu n'ihhi na i doghi ha aka na nti, ha ga-anwu n'ihhi mmehie ha. Agaghikwa echeta ihe oma niile ndi ha mere, ma i ga-aza ajuju maka onwu ha. ²¹ Ma o buru na i doo onye ezi omume aka na nti ka o ghara ime mmehie, ha gharakwa ime mmehie, ha ga-adi ndu n'ihhi na ha nabatara ido aka na nti ahụ. Gi onwe gi azoputakwala ndu gi, n'uzo di otu a."

²² Aka ONYENWE ANYI digidesiri ike n'ahu m n'ebe ahụ. Ma o siri m, "Bilie gaa n'ebe ahụ obosara ala di ka m gwa gi okwu n'ebe ahụ," ²³ Ebiliri m gaa n'ebe ahụ ala di larji. Ebube Onyenwe anyi guzo n'ebe ahụ di ka ebube nke m huru n'akuku iyi Keba. Adara m kpuo ihu m n'ala.

²⁴ Mgbe ahụ, Mmuo ahụ banyere n'ime m mee ka m guzo oto n'ukwu m abuo. O gwara m okwu si m, "Gaa, baa n'ulo, mechibido onwe gi uzo. ²⁵ Ma gi, nwa nke mmadu, a ga-eji udo kee gi ka i ghara inwe ike ipu gaa n'etiti ndi mmadu. ²⁶ Aga m eme ka ire gi rapara n'akpo onu gi, ka i ghoo onye ogbi, gharakwa ibu onye na-ado ha aka na nti, n'ihhi na ha bu ndi na-enupu isi. ²⁷ Ma mgbe obula m ziri gi ozi, aga m atoghepu ire gi.

---

† 3:20 3:20 Itinye ihe iso ngongo n'uzo mmadu

Ị ga-asịkwa ha, ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru.’ Ka onye nwere nti nuru, ka onye nke na-achoghi inu ghara inu, n’ihi na ha bu ndi na-enupu isi.

4

Ndi iro gbara Jerusalem gburugburu

¹ “Ugbu a, gi nwa nke mmadu, were otu okpurukpu aja, togbọ ya n’ihu gi. Seputakwa obodo Jerusalem n’elu ya. ² Seekwa ihe nnochigide n’agha megide ya, wuokwa ulo ndi agha gburugburu ya, wukota ulo ikwu di iche iche megide ya na ihe e ji akudasi mgbidi ya niile. ³ Werekwa efere igwe debe n’etiti gi na obodo ahụ dika mgbidi e ji igwe wuo. Chee obodo ahụ ihu gi, ka i chegide ya nke oma n’ihi na ndi iro gbara ya gburugburu. Nke a ga-abu ihe ama nye ndi Izrel.

⁴ “Ugbu a, dinara ala n’akuku aka ekpe gi, aga m enye gi ntaramahuhu mmehie ndi Izrel, i ga-ata ahuhu mmehie ha ubochi niile nke i ga-edina n’akuku gi. ⁵ N’ihi na ana m enye gi nari ubochi ato na iri ubochi itoolu, onuogugu nke a na onuogugu nke afọ ntaramahuhu ha ga-abu otu, o bu oge ha. Otu a ka i ga-esi buru mmehie Izrel.

⁶ “Mgbe i mesiri nke a, i ga-edina ala nke ugboro abuo, ma o ga-abu n’akuku aka nri gi, i ga-eburu ntaramahuhu mmehie ndi Juda. O bu iri abali ano, otu ubochi ga-anochi anya otu afọ. ⁷ Chee ihu gi n’ebe nnochibido Jerusalem, gbara aka nkiti buo amuma megide ya. ⁸ Aga

m eke gi eriri ahụ gi niile, ka i ghara inwe ike tugharia site n'otu akukụ gaa n'akukụ nke ọzọ tutu ubochi nnochigide gi ahụ niile ezuo.

⁹ “Ma gi were ọka wiiti na ọka bali, werekwa akidi na lentil, na ọka millet na spelti. Tinyekota ha n'otu ite were ha meere onwe gi achicha. N'ubochi ole ahụ niile nke i ga-edina n'akukụ gi, nari ubochi ato na iri ubochi itoolu, o bu ya ka i ga-eri. ¹⁰ A ga-atu ihe oriri gi atu, nri nke i ga-eri otu mgbe ga-abu nari gram abuo na iri gram ato; naani otu mgbe ka i ga-eri nri n'ubochi. ¹¹ A ga-ekuputakwa mmiri i ga-anu, i ga-anu mmiri naani otu ugboro n'ubochi, otu udu mmiri e kere uzọ isii.* ¹² I ga-eri ya dika ogbe achicha ọka bali, i ga-eghe ya n'elu nsi mmadu kporo nku mgbe ndi mmadu no na-ele gi anya.” ¹³ ONYENWE ANYI kwuru, “Otu a ka ndi Izrel ga-esi rie nri ruru aru, n'etiti mba di iche iche ebe m ga-achuga ha.”

¹⁴ Mgbe ahụ, asiri m, “E e, Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI lee, emerubeghi m onwe m site na nwantakiri m ruo ugbo a, eribeghi ihe obula nwuru n'onwe ya, maobu nke anu ohia dogburu, anu na-adighi ocha abatubeghi m n'onu.”

¹⁵ O siri, “O di mma, aga m enye gi nsi ehi n'onodu nke mmadu, n'elu ya ka i ga-akwado achicha gi.”

¹⁶ Mgbe ahụ, o gwara m, “Nwa nke mmadu, lee, aga m eme ka nri ko na Jerusalem; ha gaeji nchegbu rie nri a tuputara atuputa, jirikwa

---

* **4:11** 4:11 Nke a bu otu uzọ site n'uzọ isii nke e kere otu lita mmiri.

egwu n̄ọ mmiri e kuputara ekuputa. ¹⁷ Aga m eme ka ihe oriri na mmiri ọn̄n̄n̄ kọọ ha. Ha ga na-elerita onwe ha anya n'oke egwu, ha ganwukwa n'ihie mmehie ha."

5

Aguba nke ikpe omuma Chineke

¹ "Ma gi, nwa nke mmadu, were mma agha di nkọ dika aguba onye okpuiisi, kpuchaa isi gi na afunonụ gi; werekwa ihe e ji atụ ihe otutu tuọ agiri isi gi, ka ụzọ obula hara n'otu. ² I ga-ewere otu ụzọ n'uzọ atọ, kpoọ ya oku n'etiti obodo ahụ mgbe ubochi nke nnochigide ahụ zuru; i ga-ewere otu ụzọ, jiri mma agha chabichaa ya gburugburu obodo ahụ, otu ụzọ nke ozọ ka i gafesacha n'ikuku. N'ihie na aga m eji mma agha chusachaa ha. ³ Ma i ga-esite n'ime ya weputa agiri isi di ole na ole, kedo ha n'onu onu uwe gi. ⁴ Ozokwa, site na ndi a, i ga-ewere ufodu tunye ha n'ime oku ka ha ree oku, site na ha ka oku ga-esi banye n'ulo Izrel niile.

⁵ "Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, Nke a bu Jerusalem, obodo m mere ka o diri n'etiti mba di n'uwa, nke mba di iche iche gbara gburugburu. ⁶ Ma o sitela n'ajo omume ya, nupu isi n'iwu na ukpuru m nyere, kariya mba na obodo ndi ozọ ahụ niile gbara ya gburugburu. O jukwara idebe iwu m, jukwa igbaso ukpuru m.

⁷ "N'ihie ya, ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu: I burula onye nnupu isi kariya mba niile ndi gbara gi

gburugburu. I jukwara idebe iwu m na igbaso ukpuru m, o bughikwa dika iwu na atumatu nke mba di iche iche no gi gburugburu ka i mere.

8 “Ya mere, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siru, Mu onwe m, o buladi mu onwe m, ga-emegide gi bu Jerusalem, kpee gi ikpe n’ihu mba niile. 9 N’ihi ihe aru gi niile, aga m eme gi ihe m na-emebeghi mbu, nke m agaghi emekwa ozo. 10 N’ihi nke a, ndi bu nna ga-eri umu ha n’etiti gi, umu ga-erikwa ndi nna ha. Aga m ekpe gi ikpe mee ka ndi foduru ndu gbasasia n’uwa niile. 11 Ya mere, dika mu onwe m na-adi ndu, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara, ebe o bu na i jirila oiyi ihe aru na omume ruru aru meruo ulo m, aga m esite n’ebe i no wezuga ihunanya m. Agaghi m emekwara gi ebere maobu hapu ita gi ahuhu. 12 Otu uzo n’ime uzo ato nke ndi bi n’ime gi ga-anwu site n’agu maobu na oria; otu uzo ga-anwu site na mma agha nke ndi iro no n’azu mgbidi gi, otu uzo foduru ka a ga-achusa n’ifufe, a ga-eji mma agha ndi iro chusasia ha.

13 “Mgbe ahụ, iwe m ga-akwusi, onuma m megide ha ga-adajukwa, na nke a ka a ga-aboro m obo. Ha ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI kwuru okwu site n’ekworo mgbe m mezuru onuma m n’ahu ha.

14 “N’ihi ya, aga m eme ka i buru ihe e bibiri ebibi, na ihe e ji eme ihe ochi nye mba niile gbara gi gburugburu, na n’ihu ndi na-agafe n’uzo ahụ. 15 I ga-abu ihe e ji eme ihe ochi na ihe nkocha nye mba di iche iche gbara gi gburugburu, mgbe m ga-eji iwe na obi oku na ntaramahu di

egwu kpee gi ikpe, mu onwe m bu ONYENWE ANYI ekwuola. ¹⁶ Mgbe m gbara gi akụ ojọọ ahụ na-eweta onwụ na ịla n'iyi, bu akụ nke oke unwụ, aga m agba gi ya, gbajaa gi. Aga m anogide na-ezite unwụ tutu ruo mgbe e mere ka ihe oriri kọọ gi. ¹⁷ Aga m ezitere gi oke unwụ na ajo anụ ohiya, ha ga-agbawa gi aka nwa, oria ojọọ na obara gagesi n'etiti gi gafee; aga m eji mma agha megide gi. Mu onwe m bu ONYENWE ANYI ekwuola.”

6

Mbibi diri ugwu Izrel niile

¹ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² “Nwa nke mmadu, chee iru gi n'ugwu niile nke n'Izrel, buo amuma megide ha, ³ si, ‘Unu ugwu niile nke Izrel, nurunu okwu nke Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siru nye ugwu ukwu na ugwu nta niile, na iyi mmiri niile, na ndagwurugwu niile. Mu, o buladi mu onwe m, ga-eme ka agha biakwasi unu, aga m ebibikwa ebe di iche iche unu na-achu aja. ⁴ A ga-etikpo ebe ichu aja unu, tipia ebe unu na-anog esure ihe nsure oku na-esi isi utu. Aga m atusa ndi unu e gburu egbu n'ihu arusi unu. ⁵ Aga m atogbo ozu ndi Izrel n'ihu arusi ha. Aga m aghasakwa okpukpu unu gburugburu ebe ichu aja unu. ⁶ Ebe obula unu bi, a ga-etikpo obodo ndi ahụ, tipiakwa ebe ichu aja niile, si otu a mee ka ebe ichu aja unu ghoọ mkpomkpo ebe nke togboro n'efu. A ga-etipiakwa arusi unu, kujiekwa ebe unu na-anog esure ihe nsure oku

na-esi isi uto. Ihe niile unu ji aka unu meputa ka a ga-ekpochapukwa. ⁷ Ndi e gburu egbu ga-ada n'etiti unu, unu ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.

⁸ “Ma aga m eme ka ufodu n'ime ndi m fodu. Ndi ahụ foduru ga-esi n'ihu mma agha gbapu, gbasasia n'ala niile, na mba niile nke uwa. ⁹ Mgbe ha no dika ndi a dotara n'agha na mba ozo, ndi ahụ gbapuru oso ga-echeta m. Ha ga-echeta otu ha si jiri obi nke ikwa iko juputara n'ime ya, nke si n'ebe m no wezuga onwe ya, na anya nke na-agbaso arusi ha, mee ka obi joo m njo. Ha ga-akpo onwe ha asi n'ih ihe ojoo ndi ahụ ha mere, ya na ochuchụ aja ruru aru ha churu. ¹⁰ Ha ga-amata na m bu ONYENWE ANYI, matakwa na mgbe m gwara ha na ihe ndi a niile gaje ibiakwasị ha, na o bughị okwu efu ka m kwuru.

¹¹ “Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri, kuko obo aka gi abuo onu, zokwaa ukwu gi n'ala, ma tisikwaa mkpu akwa ike site n'obi mwute, n'ih ihe ojoo niile na omume ruru aru ndi Izrel mere. N'ih na ha ga ila n'iyi site n'oke unwu, na site n'agha, na site n'oria na-e fe e fe. ¹² Ndi no n'ebe di anya ga-anwu site n'oria na-e fe e fe, ndi no nso ga-anwu site na mma agha, ndi foduru ndu ga-anwu site n'agu. Aga m eme ka ha nuru ufu oke iwe m. ¹³ Unu ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI, mgbe ozu ndi e gburu egbu ga-atogbosi n'etiti arusi niile, na n'ebe ichu aja niile, na n'ugwu nta niile, na n'ugwu ukwu niile, na n'okpuru osisi obula, na n'okpuru osisi ook

niile, ebe ha na-anọ na-esure ụda na-esi isi uto nye arụsị ha. ¹⁴ E, aga m esetipụ aka m megide ha, mee ka ala ha laa n'iyi, n'ebe niile ha bi, site n'ọzara* ruo na Ribla. Mgbe ahụ, ha ga-amata na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ.' ”

7

Ọgwụgwụ abiala

¹ Okwu ONYENWE ANYỊ ruru m nti, si, ² “Ma gi onwe gi, Nwa nke mmadu, nke a bụ ihe Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ siri ala Izrel:

“‘Ọgwụgwụ!

Ọgwụgwụ abiakwasila akuku anọ nke ala ahụ.

³ Ugbu a ka ọgwụgwụ bialkwasiri unu.

Lee, aga m eme ka iwe m bialkwasiri unu; aga m ekpe unu ikpe dika omume unu si di, aga m ata unu ahuhu maka aru unu niile.

⁴ Agaghị m enwekwa omiiko n'ebe i nọ, agaghị m emekwara gi ebere, kama aga m ata unu ahuhu maka omume unu na aru niile di n'etiti unu.

“‘Mgbe ahụ, unu ga-amata na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ.’

⁵ “Nke a bụ ihe Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ siri,

“‘Oke mbibi, oke mbibi nke a na-anubeghi udi ya mbu.

Lee, ka o na-abia.

* **6:14** 6:14 Maọbụ, mbara ikpa

- 6 Ọgwụgwụ abịala!
     Ọgwụgwụ abịala!
 Ọ kpalitela onwe ya imegide unu.
     Lee, ka ọ na-abịa!
- 7 Oke nsogbu abiakwasịla gị,
     gị onwe gị bi n'ala ahụ.
 Oge ahụ abịala! Ụbọchị ahụ dịkwa nso!
     Ọgbaaghara dị ebe niile, ọ bughị ọnụ di
     n'elu ugwu niile.
- 8 Ejikerela m ịwụkwasi gị ọnụma m n'ahụ
     mee ka oke iwe m zuo gị ahụ niile.
 Aga m ekpe gị ikpe dika omume gị si di,
     kwughachikwa gị n'ihi ibi ndu ruru aru gị
     niile.
- 9 Agaghị m emere gị ebere,
     agakwaghị m ahapu ita gị ahụhụ.
 Aga m akwughachi gị dika omume gị si di,
     kwughachikwa gị n'ihi ibi ndu ruru aru
     niile nke di n'etiti unu.
- “ ‘Mgbe ahụ, ị ga-amata na ọ bụ mụ onwe m bụ
 ONYENWE ANYI, na-eti unu ihe ndị a.
- 10 “ ‘Lee, ụbọchị ahụ!
     Lee, ka ọ na-abịa!
 Oke nsogbu enuputala,
     mkpanaka agbala okoko
     nganga amaala ifuru!*
- 11 Ihe ike ebilitala,
     mkporo eji ata ndi ajo omume ahuhu.
 O nweghi onye obula n'ime ha nke ga-afodu,
     maobu igwe mmadu
 maobu uba ha,

---

* **7:10** 7:10 Ya bu, na nganga na-abawanye

o nweghikwa nke bara uru.

12 Mgbe ahụ abiala!

Ụbọchị ahụ abiakwala nso.

Ka onye na-azụ ahịa ghara inuri ọnu
ka onye na-ere ere ghara iru ụjụ,
n'ihì na ọnuma ahụ diri igwe mmadu niile.

13 Onye rere ahia agaghị enwetaghachi
ngwa ahia nke erere ere
ọ buladi dika onye rere na onye zuru na-adị
ndu.

N'ihì na ọhụ nke a gbasara igwe mmadu niile
bu nke a na-apughị igbanwe.

N'ihì mmehie ha niile, o nweghị onye n'ime ha
nke puru ichebe ndu ya.

14 “ ‘Ha afuola opi ike,
ha edoziela ihe niile
ma o nweghị onye ga-aga ibu agha
n'ihì na ọnuma m dikwasiri igwe mmadu
ahụ niile.

15 Mma agha di n'ezi;
ajọ ọria na-efe efe na unwu dikwa n'ime.

Onye nọ n'ohia
ga-anwu site na mma agha,
ndi nọ n'ime obodo ukwu
ka unwu na ọria na-efe efe ga-eripia.

16 Ma ndi gbapuru agbapu
ga-agbaga noro n'ugwu.
O bu dika nduru nke ndagwurugwu,
ha niile ga-asu ude akwa,
onye obula n'ihì mmehie ha.

17 Aka niile ga-akuda,
ikpere niile ka a ga-eji amiri nyudee.

- 18 Ha ga-eyikwasị akwa mkpe,
oke ihe egwu ga-ekpuchi ha.
Ọ bukwa ihu niile ka ihere ga-ekpuchi,
a ga-akpuchakwa isi niile.
- 19 “ ‘Ha ga-etufu ọlaọcha ha niile n’okporoụzọ
niile,
ọlaedo ha ga-aghọkwa ihe na-adighị ọcha.
Ọlaọcha na ọlaedo ha
agaghị enwe ike naputa ha
n’ubochị nrubiga oke nke oke iwe ONYENWE
ANYI.
Ha agaghị eme ka agụ gharakwa igụ ha,
maọbụ mee ka afọ ju ha,
n’ihi na ọ buurụ ha ihe isọ ngongo nke idaba
na mmehie.
- 20 Ihe ichọ mma ha ghooro ha ihe ikpa nganga,
ha jikwa ya meputa arụsị ruru arụ ha dị iche
iche.
Ha ji ya metakwa oyiyi ihe arụ niile jogburu
onwe ya;
ya mere, aga m eme ka ọ buurụ ha ihe ruru
arụ.
- 21 Aga m ewere akunuba ha nye ndị mba ọzọ
dika ihe apunata n’agha,
nyekwa ya ndị ajoy omume nke uwa dika ihe
nkwata
ndị ga-emeru ya.
- 22 Aga m esite n’ebe ha no wezuga ihu m
ndị ohi ga-emerukwa ebe ahụ m kporo ihe
dị oke onuahia.
Ha ga-abata n’ime ya
meruokwa ya.

- 23 “ ‘Kwadoonu ụdọ igwe.
 N’ihi na ala ha juputara n’igbu ochu na
 iwusa obara,
 obodo ahụ juputara n’ihe ike.
- 24 Aga m akpota mba ndi ahụ jogburu onwe ha
 ka ha bịa nwetara onwe ha ụlọ ha niile.
 Aga m eme ka mpako nke ndi bu dike kwusi,
 meekwa ka ebe nsọ ha niile buru ebe e
 meruru emeru.
- 25 Mgbe ihe mmekpa ahụ bịara,
 ha ga-achọ udo ma o nweghi nke ga-adị.
- 26 Mbibi ga-esochi mbibi,
 akuko na-enweghi isi ga-esochikwa akuko
 na-enweghi isi.
- Ha ga-agaghari na-achọ ohu site n’aka onye
 amuma,
 ntuziaka onye nchajaja ga-akwusi,
 ndumodu nke ndi okenye agaghị adikwa.
- 27 Eze ga-eru ụjụ,
 nwa eze ga-eyikwasị ida mba nke obi dika
 uwe,
 aka ga-ama ndi ala ahụ niile jijiji n’ihi egwu.
 Aga m emeso ha dika omume ha si di,
 aga m ekpekwa ha ikpe dika ihe ha kweny-
 eere si di.
- “ ‘Mgbe ahụ, ha ga-amata na mu onwe m bu
 ONYENWE ANYI.’ ”

8

Ikpere arusi n’ulo ukwu

¹ N’afọ nke isii, n’onwa nke isii, n’ubochi nke
 ise nke onwa ahụ, mgbe mu onwe m nodu

ala n'ụlọ m, ndị okenye Juda na-anọdụkwa ala n'ihu m, aka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI dikwasiri m n'ahu n'ebe ahụ. ² Ahuru m oyiyi yiri mmadu. Akuku oyiyi a nke di site n'ukwu ya ruo n'ala ya na-acha dika oku, sitekwanu n'ukwu ya rigoo, o na-egbu nnoo amuma dika nkume amba di oke onuahia. ³ Oyiyi a setipuru ihe dika aka mmadu, jiri ya jide m n'agiri isi m. Mgbe ahụ, Mmuo nke Chineke buliri m elu n'etiti ala na mbara eluigwe. N'ime ohu nke Chineke, o buuru m jee Jerusalem, n'onu uzọ ama nke di n'ugwu, n'ime ogige ya, ebe arusi ahụ na-akpasu ekworo guzo. ⁴ Ma, lee, ebube Chineke Izrel juputara n'ebe ahụ, di ka m si hu ya na mbu na ndagwurugwu.

⁵ O siri m, "Nwa nke mmadu, welie anya gi lee n'uzo nke ugwu." Eweliri m anya m lee n'uzo ugwu, ma lee, n'onu uzọ e si abata n'ime ebe ichu aja, ahuru m oyiyi arusi ekworo ka o guzo n'akuku ugwu ya.

⁶ O siri m, "Nwa nke mmadu, i na-ahu ihe ha na-eme, aru di egwu nke ulo Izrel na-eme n'ebe a, ihe ndi ga-achupu m n'ebe di anya site n'ebe nsọ m? Ma i ga-ahukwa ihe aru ndi di ukwu karia ndi a."

⁷ O mere ka m guzo n'onu uzọ ogige ahụ, mgbe m lere anya, ahuru m oghere di n'aja ulo ahụ. ⁸ O siri m, "Nwa nke mmadu, ugbu a gwupuo aja ulo a." Mgbe m gwupuru ya, ahuru m onu uzọ e si aba n'ebe ahụ.

⁹ O siri m, "Banye n'ime ka i hu ihe aru ojo niile nke ha na-eme n'ebe a." ¹⁰ Abanyere m hu na ihe juputara n'ahu ulo ahụ bu naani oyiyi

e sere ese, nke ihe na-akpu akpu dika agwo di iche iche, ngwere na anumanu ruru aru di iche iche, tinyekwara arusi niile nke ulo Izrel na-eфе. ¹¹ N'ihu ihe ndi a, ka iri ndi okenye asaa nke ulo Izrel, ha na Jaazanaya nwa Shefan guzo n'ebe ahụ. Onye obula n'ime ha ji ihe nsure oku n-esi isi utu n'aka ya, anwuru oku si n'ihe nsure oku ndi a na-agbagokwa elu.

¹² O siri m, "Nwa nke mmadu, i hula ihe ndi okenye ulo Izrel na-eme n'ochichiri, onye obula n'ime ulo ya n'ihu arusi ya? Ma ha na-asi, 'ONYENWE ANYI adighi ahụ anyi, O sitela n'ala anyi wezuga onwe ya.'" ¹³ Ozo, o siri m, "I ga-ahukwa oke ihe aru kari ndi a ha na-eme!"

¹⁴ O mere ka m biakwa n'onu uzọ ahụ di n'akuku ugwu nke ulonso nke ONYENWE ANYI. N'ebe ahụ, ahuru m ndi inyom no na-akwa akwa n'ihu Tamuz, chi ha. ¹⁵ Mgbe ahụ, o siri m, "I hula ihe ndi a, nwa nke mmadu? I ga-ahukwa ihe aru ndi di ukwu kari ndi a."

¹⁶ O mere ka m baa n'ime ogige di n'ime ulo ukwu nke ONYENWE ANYI, n'ebe ahụ, n'onu uzọ ulonso ukwu nke ONYENWE ANYI, n'agbata ebe ichu aja na mputa onu ulo ahụ, ka ihe ruru iri mmadu abuo na ise guzo, chee ihu ha n'akuku owuwa anyanwu na-eфе anyanwu. Ha gbakutara ulonso ukwu nke ONYENWE ANYI azu mgbe ha na-eche ihu n'owuwa anyanwu na-akpo isiala nye anyanwu.

¹⁷ O siri m, "I hula nke a, nwa nke mmadu? O bu ihe di nta nye ulo Juda, bu ime ihe aru niile ndi a ha na-eme n'ebe a? Ha ga-ejikwa ihe ike mejuputa ala, siri otu a na-akpasu m iwe mgbe

niile? Lee ka ha si noḡide na-akpari m, na-etinye alaka n'imi ha. ¹⁸ N'ih i ya, aga m eme ka ha nuru ufu iwe m, o dikwaghi onye m ga-ahapu. O burukwa na ha anogide na-ebe akwa n'oke olu, agaghi m ana ha nti."

9

Ikpe omuma diri ndi na-ekpere arusi

¹ Mgbe ahụ, a nuru m ka o ji oke olu kpo oku si, "Bianu nso, unu bu ndi ahoputara ilekota obodo a, onye obula jidekwa ngwa agha n'aka ya." ² A huru m ndi ikom isii si n'onu uzọ ama nke di n'akuku ebe di elu na-aputa, nke chere ihu n'ugwu, onye obula jikwa mma agha n'aka ya. Otu onye n'ime ha yi uwe akwa ocha, nyarakwa nwa akpa nke ihe e ji ede akwukwo di n'ime ya. Ha niile batara n'ime ulonso, guzokwa n'akuku ebe ichu aja e ji bronz wuo.

³ Ma ebube nke Chineke Izrel sitere n'elu cherubim ndi ahụ, ebe o no na mbu, bilie bia guzokwa n'onu uzọ ulonso ahụ. Mgbe ahụ, ONYENWE ANYI kporo nwoke ahụ yi uwe akwa ocha bu onye nya akpa ahụ nke ihe e ji ede ihe di n'ime ya, ⁴ o siri ya, "Bilie, jeharia n'okporozọ niile nke obodo Jerusalem, kakwasi akara n'egedege ihu ndi niile na-akwa akwa na ndi niile na-asu ude n'ih ihe aru niile nke a n-eme n'ime ya."

⁵ Anukwara m ka o gwara ndi ozo, "Soronu ya baa n'ime obodo, gbukwaanu, unu emekwarala onye obula ebere maobu omiko. ⁶ Gbuonu ha niile, ndi okenye, na umu okorobia, na umu agbohobia, na ndi inyom, na umuntakiri. Ma

unu emetukwala onye oḅula nwere akara ahụ n'ihu ya. Malitenu n'ebe a, n'ime ulonso ukwu m." Ya mere, ha malitere igbu ndi okenye ndi no n'ihu ulonso.

⁷ O sikwara ha, "Meruonu ulonso a! Werekwanu ozu ndi unu gburu egbu tujuo n'ime ogige ya! Gaanu!" Ha puru baa n'ime obodo, bido igbu ndi mmadu. ⁸ Mgbe ha no na-egbu ndi mmadu maobu naani m foduru, adara m n'ala kpuchie ihu m, tie mkpu akwa, si, "Ewoo, Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI! I ga-esite n'oke iwe i na-eweso Jerusalem bibie ihe niile foduru n'Izrel?"

⁹ O siru m, "Mmehie niile nke ulo Izrel na Juda di ukwu rie nne. Ala niile juputakwara n'obara ndi egburu, obodo juputakwara n'ikpe ikpe nazighi ezi. N'ih na ha na-asu, 'ONYENWE ANYI esitela n'ala anyi wezuga onwe ya. O dighi ihe ONYENWE ANYI na-ahu.'" ¹⁰ N'ih ya, agaghi m ahapu ha, agakwaghi m enwe omiiko n'ahu ha. Aga m akwughachi ha n'ih ihe ojojo niile ha mere."

¹¹ Mgbe ahụ, nwoke ahụ yi uwe akwa ocha, nke nya akpa nke ihe e ji ede akwukwo di n'ime ya, loghachiri si, "Aruchaala m oru i nyere m iru."

10

Ebube Chineke apu

¹ Mgbe ahụ, elere m anya hu ocheeze oma e ji nkume safaia wuo ka o putara ihe na mbara eluigwe, n'elu ebe ahụ isi cherubim ndi ahụ di. ² Mgbe ahụ, ONYENWE ANYI siru nwoke ahụ

yi uwe akwa ọcha, “Baa n’etiti ụkwụ ụgboala ahụ dị n’okpuru cherubim ndị ahụ. Site n’etiti cherubim ndị ahụ kpojuo icheku ọkụ nke na-ere ere n’aka gị, fesachaa ha n’ime obodo ahụ niile.” Ọ bara n’ime ka m n’ele ya anya.

³ Cherubim ndị ahụ na-eguzo n’akụkụ ndịda nke ụlọnsọ ahụ mgbe nwoke ahụ banyere. Igwe ojii jupụtakwara n’ogige ime ụlọnsọ ahụ. ⁴ Mgbe ahụ, ebube ONYENWE ANYỊ sitere n’elu cherubim bilie, bịa guzo n’ọnyụ ụzọ ụlọnsọ ahụ. Ụlọnsọ ahụ jupụtakwara n’igwe ojii, ihe nke ebube ONYENWE ANYỊ jupụtakwara n’ogige ụlọnsọ ahụ. ⁵ Ụzụ nke nku cherubim ndị ahụ na-eme dika ka olu Chineke Onye puru ime ihe niile. A na-anukwa ụzụ nku ndị ahụ n’ogige ụlọnsọ ahụ dị n’ezi.

⁶ Mgbe ONYENWE ANYỊ nyere nwoke ahụ yi uwe ezi akwa ọcha iwu, si, “Gaa n’etiti cherubim ahụ gụta ụfọdụ icheku ọkụ dị n’etiti wiilụ ụgboala ahụ,” nwoke ahụ banyere guzo n’akụkụ otu wiilụ ahụ. ⁷ Mgbe ahụ, otu n’ime ndị cherubim ahụ setipuru aka ya n’ebe ọkụ ahụ dị n’etiti ha. Ọ gụtara ụfọdụ icheku ọkụ tinye n’aka nwoke ahụ yi uwe akwa ọcha onye weere ya puo. ⁸ N’okpuru nku ndị cherubim ahụ ka a na-ahụta ihe yiri aka mmadu.

⁹ Elere m anya hụ wiilụ anọ, nke dị n’akụkụ cherubim ndị ahụ. Cherubim ọbụla nwere otu wiilụ n’akụkụ ya. Wiilụ ndị a niile na-egbu maramara dika nkume beril. ¹⁰ Wiilụ anọ ndị ahụ yiri onwe ha. Nke ọbụla n’ime ha dika wiilụ a runyere n’etiti wiilụ ọzọ. ¹¹ Mgbe ha na-aga, ha niile na-eche ihu n’akụkụ ọbụla nke

cherubim ndị ahụ chere ihu. Wịlụ ndị a adighị echigharị echigharị mgbe cherubim ndị a na-agaghari. Kama ebe isi cherubim ndị ahụ chere ihu ka wịlụ ndị ahụ na-aga. Ha adighị elekwa* anya n'azụ dika ha na-aga. ¹² Gburugburu ha, n'anụ ahụ ha niile, ma n'azụ ha, ma n'aka ha, ma na nku ha, ma na wịlụ ndị ahụ, ihe juputara ha bụ anya. Anya dī n'akukū ha niile. ¹³ Aha m nūrū a na-akpọ wịlụ ndị ahụ bụ, Ogba gburugburu. ¹⁴ Nke ọbụla n'ime cherubim ndị a nwere ihu anọ. Ihu nke mbụ dika ihu cherub. Nke abụọ dika ihu mmadu; nke atọ dika ihu ọdum, ma nke anọ dika ihu ugo.

¹⁵ Mgbe ahụ, Cherubim ndị ahụ buliri onwe ha elu. Ndị a bụ ihe ndị ahụ dī ndụ nke m hūrū na mbụ n'akukū osimiri Keba. ¹⁶ Mgbe cherubim ndị ahụ na-aga, wịlụ ndị ahụ dī n'akukū ha na-eso ha na-aga. Mgbe ha na-achili nku ha i si n'ala bulie onwe ha elu, wịlụ ha na-anogidekwa n'akukū ha. ¹⁷ Mgbe cherubim ndị ahụ guzoro n'otu ebe, wịlụ ahụ na-eguzokwa. Mgbe ha na-ebuli onwe ha elu, wịlụ ndị ahụ na-ebulikwa onwe ha elu, n'ihī na mmuọ nke ihe ahụ dī ndụ dī n'ime ha.

¹⁸ Emesija, ebube nke ONYENWE ANYI sitere na mbata ọnụ ụzọ ụlonsọ ahụ puọ, gaa guzo n'elu cherubim ndị ahụ. ¹⁹ Mgbe m nọ na-ele anya, cherubim ahụ gbasapurū nku ha felie, wịlụ ha niile dīkwa n'akukū ha. Ha guzoro na mbata ọnụ ụzọ nke dī n'akukū ọwụwa anyanwụ nke ụlọ ONYENWE ANYI, na ebube nke Chineke nke Izrel dīkwa n'elu ha.

---

* **10:11** 10:11 Maọbụ, aghakwa

²⁰ Ndi a bu ihe ndi ahụ di ndu, nke m huru n'okpuru Chineke Izrel n'akuku osimiri Keba, amatarara m na ha bu cherubim. ²¹ Nke obula n'ime ha nwere ihu anọ na nku anọ, na ihe yiri aka mmadu n'okpuru nku ha. ²² Ihu ha yikwara ihu ihe ndi ahụ m huru n'akuku osimiri Keba. Nke obula na-agakwa ije n'ihu ihu na-eleghi anya n'azu.

11

Ikpe omuma Chineke nke diri Jerusalem

¹ Mgbe ahụ, Mmụọ nke Chineke buliri m mee ka m biaruo n'onu uzọ ama ulọ ONYENWE ANYI, nke di n'akuku owuwa anyanwu. N'ebe ahụ, n'oghere nke onu uzọ ama ahụ, ahuru m iri mmadu abuo na ise. Ahukwara m n'etiti ha, Jaazanaya nwa Azoa na Pelataya nwa Benaya, bu ndisi ndi Izrel. ² O siri m, "Nwa nke mmadu, ndi a bu ndi ikom na-agba izu ajo ihe, na-enyekwa ndumodu ojo niile a na-enye n'obodo a. ³ Ha na-asi, 'Oge a ga-ewuzi ulọ ndi ahụ o dighi nso? Obodo a bu ite igwe, anyi onwe anyi bukwa anu di n'ime ya.' ⁴ N'ihia ya, nwa nke mmadu, bu amuma megide ha."

⁵ Mgbe ahụ, Mmụọ nke ONYENWE ANYI biakwasiri m si m kwuo, "Otu a ka ONYENWE ANYI siri: otu a ka unu na-ekwukwa, unu ndi ndu ulọ Izrel, ma amaara m ihe unu bu n'uche. ⁶ Unu egbuola otutu mmadu n'ime obodo a, meekwa ka okporozo ya juputa n'ozu ndi nwuru anwu.

⁷ "N'ihia ya ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI ji si, ozu ndi ahụ niile togbo n'okporozo obodo unu bu anu ndi ahụ unu

gburu egbu, obodo a bukwa ite. Ma aga m eme ka unu site n'ime ya p̄ta. ⁸ Mma agha ahụ unu na-atụ egwu ya ka m ga-eme ka ọ b̄akwasị unu. Otu a ka Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ kwubiri ya. ⁹ Aga m esitekwa n'etiti ya kp̄p̄ta unu, were unu nyefee n'aka ndị mba ọzọ, ma kpekwa unu ikpe. ¹⁰ Unu ga-ada site na mma agha. Ọ bụ n'oke ala Izrel niile ka m ga-anọ kpee unu ikpe. Mgbe ahụ, unu ga-amata na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ. ¹¹ E, obodo a agaghị aburū unu ite. Unu agaghị anọkwa n'ime ya d̄ka anụ. Aga m ekpe unu ikpe n'oke ala Izrel niile. ¹² Mgbe ahụ, unu ga-amata na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ. N'ih i na unu bụ ndi na-enupu isi site n'iwu m na ụkp̄rū m. Ma unu na-agbaso nzọ ụkwū nke mba ndi ahụ niile gbara unu gburugburu."

¹³ Mgbe m ka nọ na-ebu amuma, Pelataya nwa Benaya nwurū. Mụ onwe m kpuo ihu m n'ala kwaa akwa s̄i, "Ewoo, Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ i ga-ebibi ndi niile f̄d̄rū n'ala Izrel?"

Nkwa banyere nloghachi Izrel

¹⁴ Okwu ONYENWE ANYỊ ruru m ntị, s̄i, ¹⁵ "Nwa nke mmadū, umu nke nna gi, ọ buladi umunna gi, na ndi mgbaputa* gi na ezinaulo Izrel niile, ọ bụ ha ka ndi bi na Jerusalem s̄iri, 'Ha esitela n'ebe ONYENWE ANYỊ nọ gaa ebe di anya, ọ bukwa anyi ka enyere ala nke a ka ọ burū ihe nnweta anyi,'

---

* **11:15** 11:15 Ndi a dokpuru gaa mba ọzọ

16 “N’ihi nke a, kwuo, ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-asi, N’agbanyeghi na m zipuru ha gaa ebe di anya n’etiti mba di iche iche, chusakwaa ha n’etiti ala di iche iche, ma nwa mgbe nta, a buuru m ha ebe di nsọ n’ala niile ahụ bu ebe ha gara.’

17 “Ya mere kwuo, ‘Nke a bu ihe Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu: Aga m achikotakwa unu onu ozo, site n’obodo niile bu ebe unu gbasara, nyeghachikwa unu ala Izrel.’

18 “Ha ga-aloghachi n’ebe ahụ, sitekwa n’etiti ya wezuga oiyi ihe aru niile, na arusi niile bukwa ihe aru. 19 Aga m enyekwa ha otu obi, tinyekwa mmuo oheru n’ime ha. Aga m ewepu site n’ime ha obi kporo† nku ma nye ha obi nke anu ahụ. 20 Nke a ga-eme ka ha soro ukuru m na iwu m niile, leziakwa anya idebe ha. Ha ga-abu ndi nke m, mu onwe m ga-abukwa Chineke ha. 21 Ma banyere ndi ahụ obi ha na-agbaso ihe ozo na ihe niile ru ru aru, mmehie ha ka m gatukwasị n’isi ha; otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya.”

22 Mgbe ahụ, cherubim ndi ahụ weliri nku ha elu, wili ndi ahụ dikwa n’akuku ha ma ebube nke Chineke nke Izrel guzokwa n’elu ha. 23 Ebube ONYENWE ANYI sitere n’etiti obodo ahụ rigoo, guzo n’elu uguwu, n’akuku owuwa anyanwu. 24 N’ime oheru, Mmuo nke Chineke buliri m elu bubata m na Kaldia, ebe ndi a dokpuuru gaa mba ozo no.

---

† 11:19 11:19 Ya bu, obi nkume

Otu a ka ọhụ m hụrụ si hapụ m. ²⁵ Agwakwara m ndị niile ahụ e mere ka ha jee biri na mba ọzọ ihe niile nke ONYENWE ANYỊ gosiri m.

12

Ihe ngosi maka ndọta n'agha

¹ Okwu ONYENWE ANYỊ ruru m ntị, si, ² “Nwa nke mmadụ, i bi n’etiti ndị na-enupu isi, ndị nwere anya ihu ụzọ ma ha adighị ahụ; ndị nwere ntị inu ihe ma ha adighị anu ihe, n’ihi na ha bu ndị nnupu isi.

³ “Ya mere, nwa nke mmadụ, kwakọtaa ngwongwo ụlọ gi maka i ga biri n’ala ọzọ, mee nke a n’ehihie dika ha na-ele gi anya, hapu ụlọ gi gaa n’ebe ọzọ. Ma eleghị anya ha ga-aghota, o bu ezie na ha bu ndị nnupu isi. ⁴ Kwaputa ngwongwo gi n’ezi n’ehihie ka ha hu ya. Ma hapu ụlọ gi n’abalị dika ndị na-agba ọsọ ndu si eme, mgbe ha na-amalite ije ha, nke iga ibi n’ala ọzọ. ⁵ Mgbe ha na-ele gi anya, gwupuo mgbidi, site na ya kwara ngwongwo gi puo. ⁶ Mgbe ha no na-ele gi anya, bulie ibu gi, tukwasị ya n’ubu gi, puo gawa n’ime ochichiri, kpuchie ihu gi, ka i ghara ihu ala ahụ anya. N’ihi na emela m gi ihe iribama nye ulo Izrel niile.”

⁷ Emere m ihe e nyere m n’iwu. Ebuputara m ngwongwo m n’ehihie, jikota ha maka igba oso ndu. N’anyasi, eji m aka m gwuo onu na mgbidi ahụ. Ebukwasiri m ngwongwo m n’ubu, bulie ije n’ime ochichiri mgbe ha no na-ele m anya.

⁸ N’ututu echi ya, okwu ONYENWE ANYỊ biakwutere m, ⁹ “Nwa nke mmadụ, o bu na ulo

Izrel ndi nnupu isi ahụ ajubeghi gi, 'o lee ihe i na-eme?'

¹⁰ "Gwa ha, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: Amuma a bu maka onyeisi no na Jerusalem, n'ulo Izrel niile nokwa ebe ahụ.' ¹¹ Si ha, 'Mu onwe m bu ihe ama nye unu.'

"Dika m mere, otu a kwa ka a ga-eme nye ha. Ha ga-aga na mba ozo biri ka ndi a dotara n'agha.

¹² "Nwa eze nke no n'etiti ha ga-amaburu ibu ya n'ubu puo n'ochichiri, o ga-egwupu mgbidi aja nke obodo site n'ebe ahụ puo. O ga-ekpuchikwa ihu ya ka o ghara iji anya ya hu obodo ahụ. ¹³ Ma aga m eji ugbu m jide ya, meekwa ka o biaruo Babilon bu ala ndi Kaldia. Ebe ahụ ka o ga-anọ nwuo, ma o gaghị ahụ ya anya. ¹⁴ Ndi niile gbara ya gburugburu na ndi agha ya niile ka m ga-achusa n'ala niile, o bukwa mma agha ka m ga-amiputa jiri choo ha oso.

¹⁵ "Ha ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI, mgbe m chusachara ha n'etiti mba niile di iche iche, fesaakwa ha n'ala niile. ¹⁶ Ma o bu mmadu ole na ole n'ime ha ka m ga-edebe ndu site na mma agha, na unwu na oria na-eefe efe. Ka ha nwee ike koo akuko ihe aru niile ha n'etiti mba di iche iche ebe ha gbagara oso. Ha ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI."

¹⁷ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ¹⁸ "Nwa nke mmadu, tuo egwu mgbe i na-eri nri gi. Jirikwa ihe otutu tuputa mmiri onunu gi, dika a ga-asị na o bu ihe ikpezụ i nwere. ¹⁹ I ga-asikwa ndi bi n'ala ahụ, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile

elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu banyere ndi bi na Jerusalem, n'ala nke Izrel, si, Ha ga-eji ujo rie achicha ha, jirikwa obi ilo mmiri nuo mmiri ha, n'ih i na a ga-ekpochapu ihe niile di n'ala ha, n'ih ihe ike nke ndi bi n'ime ya. ²⁰ Obodo niile nke ndi mmadu bi n'ime ya ga-ala n'iyi, otu aka ahụ, ala unu niile ga-abu ebe togboro na nkiti. Mgbe ahụ, unu ga-amata na mu onwe bu ONYENWE ANYI.' ”

O gaghị adị anya mmezu

²¹ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ²² “Nwa nke mmadu, kedụ ihe ilu a na-atu n' Izrel putara, nke na-asi 'Ubochi adila oke anya, ohu niile aburukwala ihe na-enweghi isi?' ²³ Gwa ha, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu, Aga m eme ka ilu a kwusi, ha agagh i atukwa ya dika ilu n' Izrel ozo.' Kama gwa ha, 'N'ubochi ahụ adila nso mgbe ohu niile ga-emezu. ²⁴ N'ih i na agagh i enwekwa ohu ugha ozo, maobu iju ase ire utu n'etiti ulu Izrel. ²⁵ Ma mu onwe m bu ONYENWE ANYI ga-ekwu ihe m zubere. Ihe obula m kwuru ga-emezu na-atufughi oge. N'ih i na o bu n'oge unu di ndu, unu ndi nnupu isi, ka m ga-emezu ihe obula bu nke m kwuru. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya.' ”

²⁶ Okwu nke ONYENWE ANYI biakwutere m, ²⁷ “Nwa nke mmadu, lee, ulu nke Izrel na-asi, 'Ohu niile o na-ahu bu maka otutu afo di n'ihu, amuma ya bukwa maka oge na-abia n'ihu.' ”

²⁸ “N'ih i ya, gwa ha, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri, o dighikwa okwu

m nke a ga-atufu oge ọzọ n'ime ya, ihe ọbụla m kwuru ka a ga-emezu. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya.' ”

13

Okwu megide ndi amuma ugha

¹ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² “Nwa nke mmadu, buo amuma megide ndi amuma nke Izrel ndi na-ebu amuma ugbo a, gwa ndi amuma ahụ na-ekwu ihe sitere ha n'uche: 'Nurunu okwu nke ONYENWE ANYI. ³ Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, Ahuhu ga-adiri ndi amuma nzuzu ndi na-agbaso mmuo nke onwe ha, ndi o dighi ihe ha na-ahu. ⁴ Gi Izrel, lee, ndi amuma gi niile di ka nkita ohia bi na mkpomkpo ebe. ⁵ Unu arigobeghi na oghere juputara na mgbidi maobu ruzie mgbidi aja ndi ahụ maka nchekwa ndi Izrel ka o nwee ike kwudosie ike n'ubochi agha nke ONYENWE ANYI. ⁶ Ohu ha bu ugha, otu a, iju ase ha bukwa ugha, ha na-asị, “ONYENWE ANYI kwuputara,” ebe ONYENWE ANYI ezipughi ha, ha na-agakwa n'ihu na-atu anya ka o mezu okwu ha. ⁷ O bughị ohu ugha ka unu huru, o bughikwa okwu iju ase ugha ka unu kwuru, mgbe unu na-asị, “Otu a ka ONYENWE ANYI kwuputara,” n'agbanyeghi na mu onwe m ekwughi okwu?

⁸ “N'ihia ya, Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI sirị, aga m ebibi unu n'ihia okwu ugha na ohu ugha unu niile. Edoola m onwe m imegide unu, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri. ⁹ Aka m ga-imegide

ndị amụma niile ahụ bụ ndị na-ahụ ọhụ ụgha, na-agbakwa afa ụgha. Ha a gaghi esonye na otu ọgbakọ ndị m maọbụ buru ndị agụnyekoro n'akwukwo ndekota aha ulo nke Izrel, ha agaghi abakwa n'ala ndi Izrel. Mgbe ahụ unu ga-amata na mụ onwe m bụ Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI.

¹⁰ “N’ihi na ha eduhiela ndi m, mgbe ha nasị, “Udo,” ebe udo na-adighi, n’ihi na mgbe e wuru mgbidi na-esighi ike, ndi amuma ndi a jara ha mma, werekwa nzu techie ya. ¹¹ Ya mere, gwa ndi ahụ jiri nzu techie mgbidi ahụ na o ga-ada. Oke mmiri ozuzo nke ga-ezobiga oke ga-ezo, aga m ezitekwa mkpuru mmiri di ukwuu nke ga-ada, na oke ifufe nke ga-akwada ya. ¹² Mgbe mgbidi ahụ dara, ndi mmadu o gaghi aju, “Olee ebe mgba ocha ahụ i ji techie ya di?”

¹³ “Ya mere, Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru, aga m eji oke ifufe nke onuma m, na oke mmiri ozuzo nke iwe m, ma oke akummiri nke oke iwe m mebie ya. ¹⁴ Aga m akwada mgbidi ahụ unu tere nzu, aga m emekwa ka o daruo ala nke ga-eme ka ahụ ntoala ya anya; o ga-adakwasikwa unu, gwepia unu. Mgbe o dara o ga-egbuchapu unu niile; unu ga-amatakwa na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYI. ¹⁵ Otu a ka m ga-esi gosiputa iwe m n’ebe mgbidi ahụ no, na n’ahụ ndi ahụ ji nzu techie ya. Aga m asi unu, “Mgbidi ahụ adighikwa, otu a ka o dikwa ndi ahụ ji nzu techie ya, ¹⁶ bụ ndi amuma Izrel ndi ahụ buru amuma nye Jerusalem, ndi hukwara ya ohu udo mgbe udo na-adighi, otu a

ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri.”’

¹⁷ “Ma ugbu a, gi nwa nke mmadu, chee ihu n’ebe umuada ndi unu no, ndi nke na-ebu amuma di ka o si si ha n’obi puta. Buo amuma megide ha ¹⁸ si, ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu, Ahuhu diri ndi inyom na-adunye ogwu mgbaasi na nkwoji aka ha na-emekwa akwa mgbokwasị nke ikpuchi isi maka ndi mmadu di iche iche, iji raata ha. Unu si aana chee na unu ga-echebe ndu unu mgbe unu buru uzọ mee ka ndi m maa n’onyanya? ¹⁹ Unu emeela ka m ghara idi nsọ n’etiti ndi m, n’ihi mkpoju aka oka bali na iberibe achicha ole na ole. N’ihi ya, unu emeela ka ha nwuo bu ndi na-ekwesighi inwu anwu. Unu edebekwala ha ndu bu ndi na-ekwesighi idi ndu, site n’okwu ugha unu na-agwa ndi m, bu ndi na-aana nti n’okwu ugha.

²⁰ “ ‘N’ihi nke a, Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu, ana m emegide ogwu mgbaasi niile nke unu ji achu nta mkpuruobi ndi m dika nnunu. Aga m adowapu ha site n’aka unu, naputakwa ndi m, bu ndi unu ji n’onyanya di ka nnunu e tinyere n’ulo akpara akpa. ²¹ Aga m adowa akwa mgbokwasị ogwu unu, naputa ndi m site n’aka unu. Ha agaghi amakwa n’onyanya nke ike unu ozọ. N’uzo di otu a unu ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI. ²² N’ihi na ugha unu emeela ka obi ndi ezi omume daa mba, mgbe o na-abughị uche m na ihe di otu a ga-eme. Ma unu emeela ka obi ndi ajo omume sie ike site na nkwa ogologo ndu unu kwere ha, mee ka ha

ghara isite n'uzo ojojo ha chegharia ma zoputa ndu ha. ²³ N'ih i nke a, unu agaghi ahukwa ohu ugha ozo, maobu gbaa afa. M ga-anaputa ndi nke m site n'aka unu. Mgbe ah u unu ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.' "

14

Okwu megide ndi na-ekpere arusi

¹ Ufodu n'ime ndi okenye Izrel biakwutere m, nodu ala n'ihu m. ² Mgbe ah u okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, ³ "Nwa nke mmadu, ndi ikom ndi a na-efe arusi n'ime obi ha, ma tinyekwa ihe isu ngongono nke ajo omume ya n'ihu ha.* Aga m ekwenye ka ha juta m ase obula? ⁴ Ya mere, gwa ha okwu si ha 'Nke a bu ihe Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: Mgbe onye Izrel obula na-agbaso arusi n'obi ya, nke na-ekwekwa ka arusi ndi a na-eduba ya na mmehie, biakwutere onye amuma ijuta ya ase, mu onwe m bu ONYENWE ANYI ga-aza onye ah u dika o si di, ya bu dika iba uba nke arusi ya niile si di. ⁵ N'uzo di otu a ka m ga-esi nwetaghachikwa obi ndi Izrel niile bu ndi si n'ebe m no wezuga onwe ha, ma malite ife arusi.'

⁶ "N'ih i ya, gwa ulo Izrel, 'The ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu, Chegharianu! Siten u n'ife arusi unu niile chigharia, jukwanu omume unu niile ruru aru.

⁷ " 'N'ih i na onye obula n'ulo Izrel maobu onye obula n'ime ndi obia bi n'ala Izrel, nke kewapuru onwe ya site n'iso m, si otu a mee ka

* **14:3** 14:3 Kwenye ka arusi ndi a na-eduba ha na mmehie

arụsị ọ na-efe baa ya n'obi, nke na-etinye ihe iso ngongo ajoy omume n'ihu ha, mechaa, gawkuru onye amuma maka isite n'aka ya ijuta m ase, mu onwe m bu ONYENWE ANYI ga-azaghachi ha. ⁸ Aga m edokwa onwe m imegide ha, mee ka ha buru ihe imaatu na ilu nye ndi ozo. Aga m esitekwa n'etiti ndi m wezuga ha. Mgbe ahụ, unu gamata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.

⁹ "O buru na arafuo onye amuma ahụ ka o buo amuma, o bu mu onwe m bu ONYENWE ANYI rafuru onye amuma ahụ. Aga m esetipu aka m megide ya, bipukwa ya site n'etiti ndi m, bu Izrel. ¹⁰ Ha ga-ata ahuhu n'ihim mehie ikpe omuma ha, dika ikpe omuma diri onye na-aju ase, otu a ka o ga-adikwa nye onye amuma ugha ahụ. ¹¹ Mgbe ahụ, umu Izrel agaghị esitekwa n'iso m kpafuo ozo.† Ha agakwaghị eji mmehie meruo onwe ha, kama ha ga-abu ndi m, mu onwe m ga-abukwa Chineke ha. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara ya."

Ikpe omuma aghaghi ibia

¹² Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ¹³ "Nwa nke mmadu, o buru na ndi bi n'ala emehie megide m, site n'ekwesighi ntukwasi obi ha, o buru na m esetipu aka m mee ka oke unwu biakwasi ha, o burukwa na m emee ka mmadu na anumanu niile di n'ala a nwuchasia, ¹⁴ a sikwa na Noa, Daniel na Job bi n'etiti ya, ha gazoputa naani onwe‡ ha n'ezi omume ha. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya.

† **14:11** 14:11 Maobu, wezuga onwe ha   ‡ **14:14** 14:14 Ya bu, mkpuruobi ha

15 “Asị na m eziga anụ ọhịa ọjọọ ka ha bịa bibie ala ahụ, mee ka ọ ghọọ ebe togboro n’efu meekwa ka mmadụ ọbụla ghara ị site n’ime ya gafee n’ihi anụ ọhịa ndị ahụ, ¹⁶ dika m na-adị ndụ ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI na-ekwu, ọ burukwari na ndi ikom atọ ndi a nọ n’ebe a, ha agaghị anaputa ọ buladi umu ha ndi nwoke maobu umu ha ndi nwanyi site n’ila n’iyi. Naani ha ka a ga-azoputa, ma ala ahụ ga-abu ihe togboro n’efu.

17 “Ọ buru na a si na m mere ka mma agha biakwasị ala ahụ, m si, ‘Ka mma agha gabiga site n’ala ahụ niile gburugburu,’ ma gbuo mmadu na anumanu niile di n’ime ya, ¹⁸ dika m na-adị ndu, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwubiri, a sikwari na ndi ikom atọ ndi a nọ n’ala ahụ, ha agaghị anaputa umu ndi ikom na umu ha ndi inyom site n’ila n’iyi. Kama, ọ bu naani ha onwe ha ka a ga-anaputa.

19 “Ozokwa, ọ buru na m eziga oke iwe m site n’ajo oria na-efe efe, ọ buru na oria ahụ egbuo mmadu na anumanu ha niile, ²⁰ dika m na-adị ndu, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwubiri, a sikwa na Noa, Daniel na Job bi n’ime ya, ha agaghị anaputa umu ha ndi ikom maobu ndi inyom site n’ila n’iyi. Ha ga-azoputa naani onwe ha n’ezi omume ha.

21 “N’ihi na otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru, a ga-esi ahaa naputa ya, mgbe m zipuru uzọ ikpe m anọ di oke egwu nke na-echere Jerusalem. Ikpe ndi a bu: mma agha na unwu, anu ọhịa ọjọọ na-adogbu adogbu na oria na-efe efe, ka ha gbuchapu mmadu na

anumanu niile di n'ime ya. ²² Ma a ga-enweta ufođu ndi ga-afodu ndu, bu umu unu ndi nwoke na ndi nwanyi, ndi a ga-anaputa site n'ahuhu ndi a. Ha ga-abiakwute unu. Mgbe unu huru omume ha, na obibi ndu ha, ha ga-aburu unu ihe nkasiobi n'ihhi na unu ga-esite na ha mata udi mbibi nke m mere ka o biakwasị Jerusalem. ²³ A ga-akasikwa unu obi mgbe unu huru omume ha na obibi ndu ha, unu ga-amatakwa na o bughị n'efu ka m mere ka ihe ndi a niile dakwasị ha." Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya.

15

Jerusalem, osisi vaini na-abaghi uru

¹ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² "Nwa nke mmadu, olee, uzọ osisi vaini si puo ichi site n'alaka osisi ndi ozo di n'ime oke ohia? ³ A na-esi n'ime osisi ya were meputa ihe obula bara uru? O bu site na ya ka a na-esi emeputa osisi nke e ji ekonye ihe? ⁴ Uru ha bara bu iji ha menye oku. Ma mgbe isi ya abuo repiara, mgbe etiti ya rekwara oku, o nwere ihe ozo mmadu nwere ike iji ya mee? ⁵ O buru na o baghi uru mgbe o zuruoke, a ga-esi ana were ya meputa ihe bara uru mgbe oku repiasirila ya, o gho unyi?

⁶ "N'ihhi ya, ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu, dika m sitere n'etiti ohia niile weputa osisi vaini nye ka o buru nkụ e ji emenye oku, otu a ka m ga-esi mesoo ndi bi na Jerusalem. ⁷ Aga m eche ihu m* imegide

* 15:7 15:7 Maobu, Aga m eguzo onwe m

ha. Ọ bụ ezie na ha esitela n'ọkụ pụta, ma ọkụ ga-erepịa ha. Unu ga-amata na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ, mgbe m guzoro onwe m megide ha. ⁸ Aga m emekwa ka ala ha ọgbọrọ n'efu, n'ihì na ha bụ ndị na-ekwesighị ntụkwasị obi. Otu a ka Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ kwubiri.”

16

Ekwesighị ntụkwasị obi Jerusalem

¹ Okwu nke ONYENWE ANYỊ biakwutere m, ² “Nwa nke mmadụ, gwa Jerusalem okwu mee ka ọ mara banyere ndụ ya niile ruru aru ³ si ya, ‘The ndị a ka Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ na-agwa Jerusalem: Iputa uwa gi na omumu gi bu n’ala ndi Kenan; nna gi bu onye Amori, nne gi bu onye Het. ⁴ N’ubochi ahụ a muru gi, ebeghi otubo gi, ọ dighi onye lekotara gi maobu jiri mmiri saa gi ahụ i sachapu gi unyi maobu tee gi nnu, maobu jiri akwa kechie gi. ⁵ Ọ dighi onye nwere obi ebere n’ebe i no. Ọ dighi onye ihe banyere gi meturu n’obi, ọ dikwaghi onye lekotara gi. Kama n’ubochi ahụ a muru gi a tufuru gi n’ohia, n’ihì na-eledara gi anya.

⁶ “ ‘Ma mgbe m si n’ebe ahụ i ọgbọ na-agafe, ahuru m gi ka i chiri ukwu gi, obara jukwara gi ahụ, dika i dina n’ime obara gi. N’oge ahụ, ihe puru m n’onu bu, “Di ndu.” ⁷ Emere m ka i too dika osisi na-eto eto n’ime ohia. I tolitere, too ogologo ma tozuo oke na nwanyi, i kpuru ara, agiri isi gi pukwara, ma gi onwe gi gba oto.

8 “ ‘Emesia, a gafere m n’akuku gi, mgbe m lere gi anya ahuru m na i tozuola onye mmadu ga-ahu n’anya. A gbasapuru m akuku akwa m n’ahu gi, jiri ya kpuchie otu gi. Anuru m gi iyi, mu na gi gbara ndu, i ghokwara nke m. Ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara.

9 “ ‘Eji m mmiri saa gi ahụ, sachapu obara di gi n’ahụ, teekwa gi mmanu. 10 Enyere m gi akwa ocha na uwe a kpara nke oma, nke i ji kpuchie ahụ gi. Nyekwa gi akpukpoukwu e ji ezi akpukpo kwaa, jirikwa ezi akwa ocha na uwe ndi di oke onu kpuchie gi. 11 Eyinyere m gi ihe icho mma, tnye olaaka n’aka gi, nakwa olaolu n’olu gi. 12 Etinyekwara m gi ola n’imi, tnye gi olanti abuo na nti gi, na okpueze mara mma n’isi gi. 13 E ji ihe icho mma olaocha na olaedo choo gi mma. Uwe gi bukwa uwe ezi akwa ocha, uwe di oke onu, na uwe a kpara nke oma. Nri i na-eri bu utu oka a yochaziri nke oma, na mmanu anu, na mmanu oliv. Mma gi putaziri ihe nke oma, i ruo ogo ibu eze nwanyi. 14 Aha gi dara uda nke ukwu n’etiti mba di iche iche n’ihi mma gi, nke zuruoke site n’ebube ahụ bu nke m tukwasiri gi. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara.

15 “ ‘Ma i tukwasiri mma gi obi, jiri n’ihi na a mara aha gi gho onye akwuna. I wekwaara onwe gi nye nwoke obula gabigara mee ka mma gi buru nke ya. 16 I were uwe gi ufodu, meere onwe gi ebe di iche iche di elu nke turu agwa, ebe doziri ihe ndina ikwa iko gi. Ihe di otu a emetubeghi mbu, ha ekwesikwaghi ime mgbe

ọbụla. ¹⁷ I chiri ọlaocha na ọlaedo ndi ahụ mara mma, bu nke m nyere gi, were ha kpuoro onwe gi oyiwi nwoke di iche iche, ndi i na-akpo isiala nye. N'uzo di otu a ka gi na ha si na-akwako iko. ¹⁸ Uwe oma ahụ a kpara akpa ka i ji kpuchie ha. Mmanu m na uda m na-esi isi uto ka i chere n'ihu ha dika onyinye. ¹⁹ Ozokwa, utu oka oma, mmanu oliv na mmanu anu, nri ndi m nyere gi ka i rie, ka i ji chuo aja na-esi isi uto n'ihu ha. Otu a ka o si di, ka Onyenwe anyi ONYENWE ANYI kwuputara.

²⁰ " Umụ niile i mtaara m, nwoke na nwanyi, ka i ji churo arusi gi aja ka ha rie. O bu na igba akwuna gi ezughiri gi? ²¹ Ma i gburu umu m, jiri ha chuo aja nye arusi! ²² N'oge ndi a niile i na-akwa iko, na-eme ihe aru ndi a niile, o metubeghi gi n'obi ka i cheta ubochi niile ndi ahụ i bu nwantakiri, mgbe i no na-agba oto, mgbe obara juputara gi n'ahu.

²³ " Ahuhu, ahuhu, ga-adiri gi, ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri. Tinyekwara ajo omume gi niile, ²⁴ i wuuru arusi gi ulo ebe ikwa iko, wuokwa ulo arusi ndi ozo n'akuku okporozo niile. ²⁵ I wuuru onwe gi ebe ichu aja e wuliri elu di iche iche n'isi uzo niile, si otu a meruo mma gi. N'ebe ahụ ka i na-anọ na-emeghere* onye obula gafetara ukwu gi abuo,† mee ka ikwa iko gi na-amubanye. ²⁶ I kwasoro ndi Ijpt bu ndi agbataobi gi iko, ndi anuahụ ha di ukwu. I si otu a mee ka iwe di ukwu wee m megide ikwa iko gi nke na-aba uba. ²⁷ N'ih

---

* **16:25** 16:25 Ya bu, eghebere † **16:25** 16:25 Na-enyekwa onye obula onwe gi

ya, esetipuru m aka megide gi, e webilatara m oke ala gi ka o di ntakiri; ewere m gi nyefee oke ochicho nke ndi iro gi, bu ndi inyom Filistia, ndi ihere mere n'ih i omume gi niile ruru unyi. ²⁸ Gi na ndi Asiria akwaala iko, n'ih i na afo adighi eju gi. O buladi mgbe nke a gasiri, i bukwa onwe na-enweghi afo ojuju. ²⁹ I mere ka ikwa iko gi mubaa ruo ala ndi Kaldia, mba ah u izu ahia dororo anya. Ma obuladi na nke a afo ejughikwa gi.

³⁰ “ ‘Iwe m di oku megide gi, † otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara. Mgbe i na-eme ihe ndi a, i na-eme ha nnoo di ka onye akwuna nke ihere adighi eme. § ³¹ Mgbe i ruru ulo arusi n'isi uzọ niile, wuokwa ulo ikwa iko gi na mbara uzọ niile, i meghi ya dika akwuna, n'ih i na i juru inara ndi gi na ha kwara iko ego obula.

³² “ ‘N'ezie, i bu nwanyi na-akwa iko ma i no na di, onye na-anabata ndi ikom ozọ kara di ya! ³³ Ndi akwuna niile na-anata onyinye, ma gi onwe gi na-enye ndi ikom niile huru gi n'anya onyinye, inye ha ngari ka ha biakwute gi site n'ebe niile biakwute gi n'ih i igba akwuna gi. ³⁴ N'ih i ya, i di iche n'etiti ndi inyom ndi ozọ n'udi igba akwuna gi, o nweghi onye na-agbaso gi na-ariọ gi maka ikwaso gi iko. I kwuru ugwo ma o nweghi ugwo a kwuru gi, n'uzọ di otu a i di iche.

---

† **16:30** 16:30 Lee ka i si buru onye na-ata ah u, onye obi ya na-esighi ike. § **16:30** 16:30 Onye na-adighi ezo-ezo maobu na-eme omume o dighi onye m huru

35 “ N’ihi nke a, gị nwanyị akwuna, nūrū okwu ONYENWE ANYỊ! 36 Nke a bụ ihe Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ kwuru, N’ihi na i wupurū agūū nke anū ahū gị, kpugheekwa ọtō gị n’ikwa iko gị nke gị na ndi i hūrū n’anya na-akwa, na n’ihi arūsi gị niile rūrū arū, nakwa n’ihi na i nyere ha ọbara umū gị, 37 n’ihi ya, aga m achikōta ndi niile bụ ndi ahū niile i hūrū n’anya, ndi gị na ha na-enwe obi uto, ndi i hūrū n’anya, ma ndi i kporo asi. Aga m achikōta ha site gburugburu gị imegide gị, gbaa gị ọtō n’ihu ha, ka ha hū ọtō gị niile. 38 Aga m ata gị ahūhū a na-ata ndi inyom na-akwa iko, na ndi inyom na-egbu mmadū. Aga m eme ka ibo obo ọbara nke onuma m, ya na ekworo m, biakwasị gị. 39 Aga m enyefe gị n’aka ndi ahū i hūrū n’anya, bụ otutu mba ahū di iche iche. Ha ga-ebibi gị, kwada ulo ikwa iko gị, na ulo arusi gị niile di elu, gbaa gị ọtō, narakwa gị uwe gị niile, na ihe icho mma gị niile, hapu gị ka ihere mee gị. 40 Ha ga-akpota igwe mmadū ga-emegide gị, ndi ga-atu gị nkume, jirikwa mma agha ha bokasia gị. 41 Ha ga-agba ulo gị oku ma takwaa gị ahūhū n’ihu otutu ndi inyom. Aga m ahukwa na i kwusiri ikwa iko i na-akwa, i ga-akwusikwa ikwu ugwo ahū i na-akwu ndi iko gị. 42 Mgbe ahū, oke iwe m megide gị ga-adaju, ekworo m ga-esite n’ebe i no gabiga. Aga m ano nwayoo gharakwa iwe iwe ozo.

43 “ ‘Ebe o bu na i chetaghị ubochi ndi ahū niile, mgbe i di n’agboghobia, ma i ji ihe ojo ndi a niile i na-eme kpasuo m iwe. Ya mere, aghaghị m ikwughachi gị dika mmehie gị si di. O bu na i meghe omume ndi a ruru aru, tinyekwara

mmehie agụụ ịkwa iko? Ọ bụ ihe Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwubiri.

44 “Lee, onye ọbụla na-atụ ilu, ga-atụ ilu a banyere gi si, “Otu ọ di nne ka ọ di nwa ya nwanyi.” 45 N’ezie, i di ka nne gi, n’ihi na nne gi kporo di ya na umu ya asi. I dikwa ka umunne gi ndi inyom. Ha na-akpo di ha na umu ha asi. N’ezie, nne gi bu onye Het, nna gi bukwa onye Amori. 46 Ada nne gi bu Sameria, ya na umu ya bi n’ugwu. Nwanne gi nwanyi nke nta bu Sodom, ya na umu ya bi n’ala ndida. 47 O bughị naani na i soro uzọ ha niile, i nomiri omume ibi ndu aru ha niile, kama dika a ga-asi na nke a bu ihe nta, n’uzo gi niile, i ghorọ onye ruru aru karja ha. 48 Ebe m na-adị ndu, ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru, Sodom na umu ya ndi inyom emetubeghi ihe ndi a gi na umu gi ndi inyom mere.

49 “Mmehie nwanne gi nwanyi Sodom bu nganga, na umengwu, na oke oriri. Ha juru inyere ndi no na mkpa, na ndi aguu na-agu no n’onu uzọ ha aka. 50 Ha di elu n’obi ha, mee ihe aru n’ihu m. N’ihi ya, esitere m n’ihu m wezuga ha dika i huru. 51 O buladi Sameria emerughi okara mmehie niile i mere. I meela ihe aru bara uba karja nke ha mere, si otu a guo umunne gi ndi inyom ka ndi ezi omume site n’ihe ndi a niile nke i mere. 52 Gi onwe gi buru ihe ihere gi, n’ihi na omume gi ekpeputala umunne gi ndi inyom. N’ihi na mmehie gi di njo, dikwa ukwu karja nke ha, ha bu ndi a guru na ndi ezi omume karja gi. Ya mere, ka ihere mee gi, burukwa onodu

ihere gi, n'ihl na i meela ka a guo umunne gi ndi inyom dika ndi ezi omume.

⁵³ “ ‘Ma otu o di, aga m eme ka oganihu nke Sodom na umu ya ndi inyom, na oganihu nke Sameria na umu ya ndi inyom, na oganihu nke gi dighachikwa n'etiti ha: ⁵⁴ Ka i nwee ike buru onodu ihere gi, ka ihere mekwa gi n'ihl ihe niile i mere, n'ikasi ha obi. ⁵⁵ Ozo ndi umunne gi nwan yi bu Sodom na Sameria na umu ha ndi inyom ga-alota n'onodu mbu ha; gi na umu gi ndi inyom ga-alotakwa n'onodu mbu unu. ⁵⁶ Ma i pughi emeghe onu gi kpo aha nwanne gi nwan yi bu Sodom n'ubochi nganga gi, ⁵⁷ tupu e kpu ghe ajo omume gi. O buladi otu ahu, ugbu a i bu ihe ikwa emo nye ndi ada Edom* na ndi agbataobi ya niile, na ndi ada ndi Filistia. Ndi niile no gi gburugburu na-eleli kwa gi anya. ⁵⁸ I ga-anata ugwo oru nke ikwa iko gi, na ihe aru ndi ozo i na-eme. Otu a ka ONYENWE ANYI kwubiri ya.

⁵⁹ “ ‘Nke a bu ihe Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri, Aga m akwughachi gi dika omume gi si di, n'ihl na i ledara iyi ahu i nuru anya site n'imebi ogbugba ndu ahu.† ⁶⁰ Ma otu obula o si di, aga m edebezu nkwa ahu niile m kwere gi mgbe i di na nwantakiri. Aga m eme ka ogbugba ndu ahu di n'etiti mu na gi guzosie ike ruo ebighi ebi. ⁶¹ Mgbe ahu, i ga-echeta uzo gi niile, ma nwee ihere, mgbe m ga-ewere umunne gi ndi inyom ndi ahu toro gi na ndi nke i toro

* **16:57** 16:57 Otutu akwukwo mgbe ochie na-ede Aram

† **16:59** 16:59 I kpachara anya mebie ogbugba ndu nke mu na gi gbara.

nye gi ha dika umu, ma o bughị n'ihị ogbugba ndu m. ⁶² Aga m eme ka ogbugba ndu mu na gi guzosie ike, i ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI. ⁶³ Mgbe ahụ, aga m ekpuchiri gi ajọ omume niile bu nke i mere. Ihere ga-eme gi mgbe i chetara ndu ojojo gi, i gaghi emeghekwa onu gi kwuo okwu n'ihị oke mweda n'ala gi. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri.' ”

17

Ugo abuo na otu osisi vaini

¹ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² “Nwa nke mmadu, tuo ilu kowaara ulo Izrel akuko ihe omuma atu. ³ Si ha, ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, otu ugo nke nwere nku abuo buru ibu, nke abuba ya turu agwa agwa ma dikwa ogologo, feere bia na Lebanon, tujiri onu onu osisi sida kachasi ibe ya ogologo. ⁴ O kubipuru onu onu alaka osisi a, buru ya gaa n'ala ebe otutu ndi na-azu ahia juru, kuọ ya n'obodo ahụ.

⁵ “O sitekwara n'ala ahụ were otu mkpuru kuọ ya n'ala mara nnoo ezi mma. O kuru ya dika e si aku osisi wilo n'akuku ebe enwere uba mmiri. ⁶ O dighi anya, mkpuru osisi ahụ gbara mborogwu, too, ghoọ osisi vaini di mkpumkpu, nke na-awasa awasa, nke alaka ya niile chere ihu n'ebe ugo ahụ no. O nwekwara alaka siri ike, na akwukwo mara mma.

⁷ “Ma e nwekwara ugo ozo, nke nwere nku sara mbara, nke juputara n'abuba. Mgbe ugo a biara, osisi vaini a gbasakwara mborogwu ya

na alaka ya, chee ugo ahụ ihu, ka ọ gbakwasị ya mmiri. ⁸ A kuru ya n'ebe ala di mma, n'akuku otutu mmiri, ka o nwee ike waputa ngalaba, mia mkpuru, ghookwa ezigbo vaini mara mma.'

⁹ "Si ha, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: O ga-adihukwa? O bu na agaghi ehopu mgborogwu ya niile, bipukwa mkpuru ya niile mee ka o kponwu? Ka akwukwo ndu niile nke na-epute ohuru kponwu. O gaghị ewekwa ogwe aka di ike maobu otutu ndi mmadu ihoputa ya site na mgborogwu ya. ¹⁰ A kuola ya ma o ga-etokwa? O gaghị akponwu kpamkpam mgbe oke ifufe si n'owuwa anyanwu feturu ya, kponwuchakwaa n'ala ebe ahụ o no puo?'"

¹¹ Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ¹² "Ugbu a, gwa ndi nupu isi ahụ, 'unu maara ihe ilu a putara?' Si ha, 'Lee, Babilon biara na Jerusalem dokpuru eze ya na ndi ochichi ya laa Babilon. ¹³ O were otu onye site n'ezinaulo eze, ya na ya gbara ndu, bu onye o mere ka o nuo iyi. O sitekwara n'ala ahụ bupu ndi ndu obodo ahụ niile. ¹⁴ N'uzo di otu a, alaeze ahụ ghoroghorogho alaeze e wedara n'ala nke ukwu, nke na-enweghikwa ike ibili ozogho. Oganihu nke alaeze ahụ dabeere naani na ndebe ha debere ogbugba ndu ahụ. ¹⁵ Ma o nupuru isi n'okpuru ya site n'iziga ndi ozi n'Ijpt ka ha nye ya otutu inyinya na ndi agha. O ga-enwetakwa ihe o chorogho? Onye na-eme ihe di otu a, o puru igbanari ntaramahuhu? O puru imebi ogbugba ndu ma gbalaga?"

¹⁶ " 'N'ezie, dika mu onwe m na-adi ndu, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE

ANYI kwubiri, o ga-anwu na Babilon, n'ala nke eze ahụ mere ka o nokwasi n'ocheeze, bu onye o ledara inu iyi ya anya mebikwaa ogbugba ndu ya. ¹⁷ N'agbanyeghi igwe ndi agha ya siri ike, Fero agaghi enwe ike zoputa ya n'agha, mgbe ha ga-ewulite mgbidi agha, gwuokwa olulu nnochibido iji gbuo otutu mmadu. ¹⁸ O leli inu iyi ahụ site n'imebi ogbugba ndu ahụ. N'ihu na o nyere aka ya n'ihe ibe ma gaa n'ihu mee ihe ndi a niile, mgbapu agaghi adiri ya.

¹⁹ “ ‘Ya mere, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri, Dika mu onwe m naadi ndu, aga m akwughachi ya n'ihu nleda anya o ledara inu iyi m nakwa n'ihu ogbugba ndu nke o mebiri. ²⁰ Aga m agbasa ugbu m n'uzo o si aga; onya m ga-amakwa ya. Aga m ewetakwa ya na Babilon, nodukwa n'ebe ahụ taa ya ahuhu n'ihu na o kwesighi ntukwasi obi nye m. ²¹ Mma agha ka a ga-eji gbuo ndi agha ya niile na-agbapu oso, ndi niile foduru ka a ga-achusasi n'akuku niile. Mgbe ahụ, i ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI ekwuola ya.

²² “ ‘The ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, Mu onwe m ga-esi n'onu onu osisi kachasi mma nke osisi sida kachasi elu kuru ihe m ga-aku. Aga m esi n'onu onu osisi sida di elu kuru alaka di nro, nke m ga-aku n'ugwu di ezigbo elu. ²³ O bu n'elu ugwu niile nke Izrel ka m ga-akunye ya. O ga-awaputakwa alaka ya, mia mkpuru, burukwa sida mara oke mma. Umụ nnunụ di iche iche ga-ewu akwu ha na ya, ha ga-achotakwa ebe obibi na ndo nke alaka ya niile. ²⁴ N'oge ahụ, osisi ohia niile ga-

amata na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ, bụ onye na-egbuda osisi niile dị elu, ma na-ewelikwa ndị dị nta elu. Na ọ bụ m na-eme ka osisi dị ndụ kponwụọ, ma na-emekwa ka nke nwurụ anwụ dīrī ndụ.

“Mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ ekwuola ya. Aghakwaghị m ime ya.”

18

Mkpuruobi mehiere ga-anwu

¹ Okwu ONYENWE ANYỊ ruru m ntị, sị, sị, ² “Gini ka unu bụ mmadụ na-ekwu mgbe unu na-atụ ilu a banyere ala Izrel?

“Ndị bụ nna erielā mkpuru vāinī na-achaghī acha,
eze ụmuntakiri a na-eru ha izizi.’

³ “Dika m na-adị ndụ, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ kwubiri, unu agaghī atukwa ilu a ọzọ n’ala Izrel. ⁴ N’ihi na mkpuruobi niile bụ nke m, ma nke nna ma nke nwa, ha niile bụ nke m. Mkpuruobi ọbula mehiere bụ nke ga-anwu.

⁵ “Ọ buru na-enwere otu onye ezi omume nke na-eme naanī ihe ziri ezi na ihe dī mma,

⁶ onye na-adighi eje n’ugwu iri oriri maobu welie anya ya n’ebe arusi niile nke Izrel dī,

onye na-adighi emeru nwunye onye agbataobi ya,

maobu dinakwuru nwanyi no n’oge nsọ ya.

⁷ Onye na-adighi emegbu ndi mmadu, kama o na-akwughachi ugwo o ji, maobu na-enyeghachi ihe o naara dika ihe mbe,

- ọ dighi apunara mmadu ihe o nwere n'ike,
 kama ọ na-enye ndi aguu na-agu nri,
 na-enyekwa ndi gbaa oto akwa mkpuchi.
- 8 Ọ dighi agbazinye mmadu ego nara muru nwa,
 ọ dighi ana uma site n'aka ha.
- Ọ na-esite n'ihe ojoo sepu aka ya,
 na-ekpekwa ikpe ziri ezi n'etiti mmadu na
 ibe ya.
- 9 Ọ na-edebezu iwu m niile,
 na-agbaso ukpuru m niile n'ikwesi ntukwasi
 obi.
- Onye ezi omume ka nwoke ahụ bu;
 ọ ghaghị idikwa ndu,
 otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu
 ONYENWE ANYI kwubiri.
- 10 “Ọ buru na o nwere nwa nwoke na-akpa ike,
 na-akwafu obara, na-emekwa ihe ndi ozo di iche
 iche, 11 ọ bu ezie na nna ya emeghi ihe ndi a:
 “Ma ọ na-eri nri n'ulo arusi di n'ugwu,
 na-emeru nwunye onye agbataobi ya;
- 12 Ọ na-emegbu ndi ogbenye na ndi no na mkpa.
 Ọ na-apunara mmadu ihe n'ike.
 Ọ dighi eweghachi ihe o naara na mbe.
 Ọ na-eke arusi,
 na-emekwa ihe aru ndi ozo di iche iche.
- 13 Ọ na-anara ndi ọ gbazinyere ego omurunwa
 na uma.
- O kwesiri ka onye di otu a di ndu? Ọ gaghị adi
 ndu. N'ihi na o meela ihe ndi a niile ruru aru. A
 ga-egbu ya. Obara ya ga-adikwa n'isi ya.
- 14 “Ọ burukwa na nwoke a nwere nwa nwoke
 nke huru ihe ojoo ndi a niile nna ya na-eme, ma
 kpebie na ọ gawkaghị ebi udi ndu ahụ.

15 “Ọ dighi eri nri n’ulo arusi di n’elu ugwu
maobu welie anya lee arusi niile nke Izrel.

Ọ dighi emeru nwunye onye agbataobi ya.

16 Ọ dighi emegbu onye obula,
maobu anara ihe mbe n’ihi ego o gbazinyere
mmadu.

Ọ dighi apunara mmadu ihe o nwere n’ike,
kama na o na-enye ndi agu na-agu ihe oriri
ya,
na-enyekwa ndi gbaa otu akwa mkpuchi;

17 o buru na o dighi etinye aka na mmehie obula,
na o naghị anara omurunwa na uma n’aka
ndi o binyere ego,

na o na-erubekwara iwu m niile isi, na-agbaso
ukpuru m niile.

Onye di otu a agaghị anwu n’ihi mmehie nke nna
ya mere. Ọ ga-adi ndu. 18 Ma nna ya ga-anwu
n’ihi mmehie niile o mere, n’ihi na o bu onye
na-ewe ihe na-abughị nke ya, onye na-apunara
ndi ozọ ihe ha nwere n’ike. Ọ bukwa onye na-
eme ihe ojoo di iche iche n’etiti ndi ya.

19 “Ma unu na-aju, ‘Gini mere nwa adighi
eketa oke n’ahuhu nke ajo omume nna ya?’ Ihe
di otu ahụ apughị ime, ebe o bu na nwa ya
emeela ihe ziri ezi ma leziakwa anya debezuo
ukpuru m niile, o ghaghị idi ndu. 20 Onye ahụ
mere mmehie bu onye ga-anwu. Nwa agaghị ata
ahuhu n’ihi ihe nna ya metara, nna agakwaghị
ata ahuhu n’ihi ihe nwa ya metara. Onye ezi
omume ga-anata ugwo ezi omume o mere, ma
onye ajo omume ga-anata ugwo n’ihi ajo ihe o
mere.

21 “Ma ọ buru na onye ajo omume esite na mmehie niile o mere chigharia, malite idebe ukpuru m niile, ma na-emekwa ihe ziri ezi na nke di mma, onye ahụ aghaghị idi ndu, ọ gaghi anwu. 22 O dighi ajo omume niile bu nke ha mere a ga-echeta megide ha. Ha ga-adi ndu n’ihi ihe ezi omume ha mere. 23 O na-atọ m uto bu onwu nke ndi ajo omume? Ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara. Kama, ọ bughị mgbe ha si n’uzo ha chigharia, diri ndu, ka obi na-atọ m uto?”

24 “Ma ọ buru na onye ezi omume esite n’ezi omume ya chigharia, mee mmehie na-emekwa ihe aru nke ndi ajo mmadu na-eme, ha ọ ga-adi ndu? Mba! O dighi ihe ezi omume nke onye di otu a mere nke a ga-echetakwa. N’ihi ekwesighi ntukwasi obi ha, ha bu ndi ikpe mara, n’ihi mmehie ndi ha mere, ha ga-anwu.

25 “Ma unu na-asị, ‘Uzo Onyenwe anyi ezighi ezi!’ Geenụ nti, unu ulo Izrel. O bu n’uzo m ezighi ezi? O bughị uzo unu niile bu nke na-ezighi ezi? 26 O buru na onye ezi omume esite n’ezi omume ya chigharia malite ime mmehie, ọ ga-anwu maka ya; n’ihi mmehie ahụ o mere ka ọ ga-anwu. 27 O buru na onye ajo omume esite n’ajo omume niile nke o mere chigharia malite ime ihe ziri ezi na nke di mma, ọ ga-azoputa ndu ya. 28 N’ihi na ọ tuleela n’obi ya, kpebiekwa ihapu mmehie ya niile, ma malite ibi ndu ziri ezi. Ndu ga-abu nke ya. O gaghi anwu. 29 Ma ulo Izrel na-asị, ‘Uzo Onyenwe anyi ezighi ezi!’ O bu n’uzo m niile ezighi ezi, unu ulo Izrel? O bughị uzo unu niile bu nke na-ezighi ezi?”

³⁰ “Ya mere, unu ụlọ Izrel, aga m ekpe onye ọbụla n’ime unu ikpe dika ụzọ ya si dị, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya. Chegharianu, sitenu na njehie unu niile unu chigharia, mgbe ahụ, mmehie agaghị a buru unu ihe iso ngongo. ³¹ Wezuganu njehie niile unu jehiere n’ime ya, ka unu nweta obi oheru na mmuo oheru. Ulo Izrel, gini mere unu ga-eji nwuo? ³² N’ihi na o dighi ato obi m utọ ihu na onye ọbụla na-anwu, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara. Cheghariakwanu, ka unu diri ndu!

19

Abu akwa n’ihi onodu umu eze Izrel

¹ “Ma gi onwe gi, buoronu ndisi Izrel abu akwa a, ² ma kwuo,

“Udi nne Odum gini ka nne gi bu
n’etiti umu odum.

O dinara n’etiti ha,
na-azu umu ya.

³ O zulitere otu n’ime umu ya
nke ghorọ nwa odum siri ike.

O mutakwara ka e si adorisi anu oha,
gho odum na-eri mmadu.

⁴ Mba niile nuru maka ihe banyere ya,
mee ka o danye n’olulu ha gwuru.

Ha ji nko koro ya,
duru ya gaa n’ala Ijpt.

⁵ “ Mgbe o heru na o dikwaghi ihe ozo o nwere
ike ime banyere onodu ahụ,
matakwa na olileanya ya aburula ihe efu,

- ọ hoputara nwa ya ọzọ
 kuziere ya otu ọ ga-esi buru ọdum di ike.
- 6 Ọ ghorọ onyeisi umu ọdum niile,
 n'ih na ọ bu ọdum siri ike,
 ọ mutakwara ka e si ejide anu ohia,
 ya onwe ya ghokwara ọdum na-eri mmadu.
- 7 O tikporo ebe ha niile e wusiri ike
 meekwa obodo ha niile mkpomkpo ebe.
 Ala ahụ na ndi niile no n'ime ya,
 mara jijiji site n'oke egwu n'ih olu igbo uja
 ya.
- 8 Mgbe ahụ, ndi agha nke mba niile di iche iche
 putara gbaa ya gburugburu.
 Ha sitere n'akuku niile nwude ya
 n'onya olulu ha siiri ya.
- 9 Ha tinyere ya nko n'imi, were dokpuo ya n'ulo
 igwe a kpara akpa,
 bute ya n'ihu eze Babilon.
 E mere ka o biri na mba ozọ dika ohu,
 ka a ghara inu uda olu ya ozọ
 n'ugwu niile nke Izrel.
- 10 “ ‘Nne gi dika osisi vaini n'ogige vaini
 a kuru n'akuku mmiri,
 nke nwere otutu alaka, nke na-amikwa mkpuru
 n'ih mmiri o na-enweta.
- 11 Alaka ya niile siri ike,
 ha toputara gho mkpara eze.
 O topuru etopu,
 tokaria alaka ndi ozọ elu.
 Nke a mere e ji na-ahụ ya anya
 site n'ebe di anya.
- 12 Ma e ji oke iwe hopu ya

tupu ya n'ala.

Oke ifufe si n'owuwa anyanwu mere ka
akwukwo ya kponwusia,
meekwa ka mkpuru ya daa.

Alaka ya ndi ahụ di ike kponwusiri,
okụ rechapukwara ha niile.

¹³ Ugbu a, akwola ya n'ime ozara
ebe kporo nkụ nke mmiri na-adighi.

¹⁴ Oku esitela n'ogwe ya rechapu alaka ya
na mkpuru ya niile.

O dikwaghi alaka siri ike foduru
nke dikwa mma ibu mkpara eze.'

Abu a bu abu akwa, nke e kwesiri ibu mgbe ikwa
akwa."

20

Izrel ndi na-enupu isi

¹ O ruo, n'ogwugwu onwa ise, n'afọ nke
asaa, ufodu n'ime ndi okenye Izrel biara ijuta
ONYENWE ANYI ase. Ha noduru ala n'ihu m.

² Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYI ruru m nti,
si, ³ "Nwa nke mmadu, gwa ndi okenye Izrel
okwu si ha, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu,
bu ONYENWE ANYI na-aju, O bu ijuputa ase n'aka
m ka unu biara? Dika mu onwe m na-adu ndu,
agaghi m ekwe ka unu juo m ase obula, o bu
ihe Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI
kwubiri.'

⁴ "I ga-ekpe ha ikpe? I ga-ekpe ha ikpe, nwa
nke mmadu? Mee ka ha mara banyere ihe
aru niile nna nna ha mere. ⁵ Gwa ha, 'Otu
a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE
ANYI siri, n'ubochi m hoputara Izrel, eweliri

m aka m ñuoro ya na umu ya bu ulo Jekob iyi ma kpugheekwa onwe m gosi ha n'ala Ijipt. Site n'iweli aka m, agwara m ha okwu si, "Mu onwe m bu ONYENWE ANYI bu Chineke unu." ⁶ N'ubochi ahụ, anuuru m ha iyi na m ga-esi n'ala Ijipt duputa ha baa n'ala nke m choputara ha, ala mmiri ara ehi na mmanu anu na-eru na ya, bu ala nke kachasi ibe ya mma. ⁷ Mgbe ahụ, agwara m ha, "Onye obula n'ime unu, wezaganu oyiyi ihe aru niile ndi ahụ bu nke unu legidere anya, unu ejikwala arusi niile nke Ijipt meruo onwe unu. Mu onwe m bu ONYENWE ANYI bu Chineke unu."

⁸ "Ma ha nupuru isi megide m. Ha anaghi m nti. Ha ewezugakwaghi oyiyi ihe aru ndi a, bu nke ha lekwasiri anya, maabu hapukwanu arusi niile nke ndi Ijipt. N'ihi ya, aga m awukwasị ha oke iwe m, meekwa ka iwe m zuo oke n'ahu ha n'Ijipt. ⁹ Ma n'ihi aha m, e si m Ijipt kpoputa ha. E mere m nke a ka a ghara imeru aha m bu nke di nsọ, n'anya ndi mba di iche iche n'etiti ndi ha binyere, bu ndi mkpughere onwe m nye Izrel n'ihu ha. ¹⁰ N'ihi ya, esitere m n'Ijipt duputa ha, dubata ha n'ozara. ¹¹ N'ebe ahụ ka m no nye ha iwu m niile, gosikwa ha ukpuru m, gwa ha na onye obula debere ha ga-adu ndu. ¹² Ozo, e nyekwara m ha ubochi izuikwe, ka o buru ihe iribama di n'etiti mu na ha, ka ha maara na mu onwe m bu ONYENWE ANYI, na-edo ha nsọ.

¹³ "Ma ulo nke Izrel nupuru isi megide m. N'ime ozara ahụ, ha juru idebe iwu m. Ha agbasoghi usoro m, o bu ezie na igbaso ya putara idi ndu. Ha edebeghi ubochi izuikwe m

nsọ. N'ihì ya, ekpebikwara m na m ga-awụkwasi ha iwe ọkụ m, ka m kpochapụ ha n'ime ọzara. ¹⁴ Ma n'ihì aha m, e mere m ihe ga-eme ka a ghara ime ya ka ọ hapụ idi nsọ n'anya ndi mba niile, bu ndi huru mgbe m si Ijipt kpoputa ha. ¹⁵ Ma n'ime ọzara ahụ, eweliri m aka n'ọrọ ha iyi na m agaghị eduba ha n'ala ahụ m nyere ha, ala mmiri ara ehi na mmanụ ahụ na-eru na ya, ala ahụ kachasi ala niile ọzọ di n'ụwa mma. ¹⁶ N'ihì na ha juru iwu m, ha jukwara igbaso ukpuru m niile. Ha meruru ubochi izuike m, n'ihì na obi ha niile di n'ebe arusi ha di. ¹⁷ Ma eji m obi ebere lee ha anya ma ghara ila ha n'iyi. Ekpochapughị m ha n'ozara. ¹⁸ Mgbe ahụ, agwara m umu ha okwu n'ozara, "Unu agbasola nzo ukwu nna unu ha maobu debe iwu ha maobu jiri arusi ha meruo onwe unu. ¹⁹ Mu onwe m bu Onyenwe na Chineke gi. Gbasoonu iwu m niile, lezie anya ka i sorokwa uzọ m niile. ²⁰ Doonu ubochi izuike m nsọ, ka ha ghookwa ihe iribama n'etiti mu na unu. Mgbe ahụ, unu ga-amata na mu onwe m bu Onyenwe na Chineke unu."

²¹ "Ma umu ahụ nupuru isi megide m. Ha ejegharighi n'ukpuru m, ha elezighi anya ka ha debe iwu nke m kwuru banyere ha, "Na onye obula na-erubere ha isi ga-adi ndu site na ha," ha meruru ubochi izuike m. N'ihì ya, asiri m, Aga m awukwasi ha onuma m, mezuokwa iwe m megide ha n'ozara. ²² Ozokwa, eseghachiri m aka m, n'ihì aha m, e mere m ihe ga-eme ka a ghara ime ya ka ọ hapụ idi nsọ n'anya ndi mba niile, bu ndi huru mgbe m si Ijipt kpoputa ha ²³ E

jikwa m iweli aka elu n̄uoro ha iyi n'ime ozara, na m ga-achusasị ha n'etiti mba niile, mee ka ha gbasaa n'akuku niile nke uwa, ²⁴ n'ih na ha edebeghi iwu m, kama ha juru ukpuru niile, lelia ma meruokwa ubochi izuike m. Naani ihe naga ha bu arusi niile nke nna ha. ²⁵ Ahapuru m ha ka ha nabatara onwe ha iwu na omenaala di iche iche nke na-abaghi uru. N'ih na site n'idebe omenaala ndi a, ha apughi inweta ndu. ²⁶ E meruru ha site n'onyinye ha, bu, iji nwa mbu obula chuo aja, ka m si otu a menye ha egwu ka ha mara na mu onwe m bu Onyenwe.'

²⁷ "Ya mere, nwa nke mmadu, gwa ulo Izrel okwu, si ha, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu, Nna unu ha kwuluru m na nke a, site na-ekwesighi ntukwasị obi nye m. ²⁸ Mgbe m dubatara ha n'ala ahụ nke m nuru n'iyi inye ha, ha huru ugwu di elu maobu osisi nwere otutu akwukwo, ebe ahụ ha churu aja ha, nyekwa onyinye ha, si otu a kpasuo m iwe. Ha doro ha ihe ndi ahụ niile na-esi isi utu, wusakwara ha aja ihe onunu ²⁹ Ya mere a juru m ha, Gini ka a na-akpo ebe ichu aja a unu naga?' " (A na-akpo ya Baama ruo taa.)

Ikpe omuma na nloghachi

³⁰ "N'ih nke a, gwa ulo Izrel, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: Unu o ga-emeru onwe unu dika nna nna unu ha mere site n'ichuso oyiyi ihe aru ha di iche iche? ³¹ Mgbe unu na-enye onyinye unu, na-eme ka umu unu site n'oku gafee, unu na-aga n'ihu jiri arusi unu niile na-emeru onwe unu ruo taa.

Mụ onwe m, m ga-ekwe ka unu juta m ase, O ụlọ Izrel? Dịka mụ onwe m na-adị ndụ, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri, agaghị m ekwe ka unu juo m ase.

³² “Unu na-ekwu n’obi unu si, “Anyi choro idi ka mba ndi ozo, dika agburu ndi ozo no n’uwa, ndi na-akpo isiala nye osisi na nkume.” Ma ihe unu bu n’obi agaghị emezu. ³³ Dika m na-adị ndụ, aga m eji aka ike na ogwe aka e setiri eseti nakwa nwupu nke oke iwe m chia unu, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya. ³⁴ Aga m akpopta unu site na mba di iche iche, chikotaa unu site na mba ndi ahụ a chusasiri unu. O bu aka m di ike, aka m setipuru na onuma a wupuru ka m ga-eji mee ya. ³⁵ Aga m akpobata unu n’ozara nke mba niile, nodu n’ebe ahụ kpee unu ikpe n’ihu n’ihu. ³⁶ Dika m kpere nna nna unu ha ikpe n’ozara nke di n’ala Ijipt, otu a ka m ga-esi kpee unu ikpe, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri. ³⁷ Aga m eme ka unu si n’okpuru mkpanaka m gafee,* aga m akpobata unu na njiko nke ogbugba ndu ahụ. ³⁸ Aga m esi n’etiti unu wezuga ndi na-ekwe nti ike ma na-enupu isi megide m. O bu ezie na m ga-akpopta ha site n’ala ahụ ha bi, ma ha agaghị abata n’ala Izrel. Mgbe ahụ, unu ga-amata na mụ onwe m bu ONYENWE ANYI.

³⁹ “Ma banyere unu, bu ụlọ Izrel, nke a bu ihe Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI

---

* **20:37** 20:37 Dika mgbe onye ozuzu aturu na-agu aturu ya onu maobu na-achọ imata onodu ahụ ha

na-ekwu: Gaanụ fee arụsị unu niile dị iche iche, onye ọbụla n'ime unu. Ma emesia, unu aghaghị ịna m ntị, ọ dighikwa mgbe unu ga-eji onyinye na arụsị unu niile meruọ aha nsọ m. ⁴⁰ N'ihị na ọ bụ n'elu ugwu m dị nsọ, nke bụ elu ugwu ukwu nke Izrel, ka Izrel niile ga-anọ fee m. N'ebe ahụ ka m ga-anọkwa nabata onyinye unu na onyinye puru iche unu, na aja nsọ unu dị iche iche. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwubiri. ⁴¹ Aga m anabatakwa unu dika onyinye ihe nsure oku na-esi isi uto, mgbe m si na mba di iche iche kpolata unu, mgbe m ga-achikota unu site n'obodo ahụ niile a chugara unu. Mgbe ahụ, mba niile ga-amata na m di nsọ. ⁴² Mgbe m mere ka unu lota n'ala Izrel, bụ ala ahụ m weliri aka elu n'ụọ iyi inye nna nna unu ha, unu ga-amata na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYI. ⁴³ N'ebe ahụ, unu ga-echeta obibi ndu na omume mmehie niile unu ji meruọ onwe unu. Unu ga-asokwa onwe unu oyi, n'ihị ihe ojoo niile unu mere. ⁴⁴ Unu ga-amata na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYI, mgbe m mesochara unu mmeso n'ihị aha m, na-agughị ajo omume unu maobu otu uto ojoo niile unu si di, unu bu ulo Izrel. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuputara.' "

Amuma megide ndida

⁴⁵ Okwu ONYENWE ANYI ruru m ntị, si, ⁴⁶ "Nwa nke mmadu, chee ihu gi n'uzo ndida. Kwuokwa okwu megide ala ahụ di na ndida, na oke ohia niile di na ndida. ⁴⁷ Si oke ohia ndida ahụ, 'Nuru okwu nke ONYENWE ANYI. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru:

Ana m akwado isunye gi oku, nke ga-erechapu osisi niile di n'ime gi, ma ndi di ndu ma ndi kponwuru akponwu. A pughi imenyu oke oku ahụ, o ga-erechapukwa ihu niile site na ndida ruo n'ugwu niile. ⁴⁸ Ihe niile bu mmadu, ga-ahu na mu onwe m bu ONYENWE ANYI, sunyere oku ahụ. A gaghị emenyukwa ya.' ”

⁴⁹ Mgbe ahụ, ekwuru m si, “Ewoo, Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI ha na-ekwu banyere m, si, ‘O bughị naani ilu ka o natu?’ ”

21

Babilon, mma agha Chineke

¹ Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² “Nwa nke mmadu, chee ihu gi n'uzo Jerusalem, buo amuma megide ulonso ukwu ahụ. Bukwaa amuma megide ala Izrel ³ si ala Izrel otu a, ‘Otu a ka ONYENWE ANYI na-ekwu, Mu onwe m na-emegide gi. Aga m esite n'obọ miputa mma agha m, site na gi gbuchapu ma onye ezi omume na onye ajọ omume. ⁴ N'ih na m na-aga igbuchapu ndi ezi omume na ndi ajọ omume, mma agha m ga-esite n'obọ ya puta megide onye obula site n'ugwu ruo na ndida. ⁵ Mgbe ahụ, mmadu niile ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI amiputala mma agha m site n'obọ ya, o gaghị amighachi baa n'obọ ozo.’

⁶ “N'ih ya, sọ ude, nwa nke mmadu, sọ ude n'ihu ha n'onodu oke mwute na obi mgbawa. ⁷ Mgbe ha juru gi, ‘Gini kpatara i ji asu ude?’ I ga-asị, ‘N'ih ozi nke na-abia. Obi niile ga-agbaze

site n'egwu, aka niile ga-akudakwa; mmuọ niile ga-ada mba,* ikpere niile ga-edede mmiri site n'amiri.' O na-abia, o ghaghị imezu, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya."

⁸ Ozokwa, okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si,
⁹ "Nwa nke mmadu buo amuma si, 'The a ka Onyenwe anyi kwuru:

" 'Lee, mma agha, lee, mma agha,
 a muola ya, hichakwaa ya.

¹⁰ Amuola ya n'ih i oke ogbugbu nke gaje idi,
 hichakwaa ya nke oma ka o na-egbu dika amuma.

" 'Anyi o ga-anuri onu na mkpara eze nwa m nwoke Juda? Mma agha na-eleli mkpara niile di otu a anya.

¹¹ " 'E nyere iwu ka e hichazie mma agha ahụ,
 ka e jidekwa ya n'aka.

A muola ya, hichazie ya.

E doziela ya maka onye ahụ ga-eji ya laa ndu n'iyi.

¹² Nwa nke mmadu, tie mkpu akwa ma kwasio akwa ike,
 n'ih i na o bu megide ndi m
 o bukwa megide ndisi Izrel niile.

A na-atunyere ha mma agha ga-egbu ha,
 ha na ndi m.

N'ih i ya, tie aka gi n'obi gi.†

¹³ " 'Onwunwa aghaghị ibia. Ma ginị ga-eme, ma o buru na mkpara eze nke mma agha na-eleli

---

* **21:7** 21:7 Maobu, ike ga-agwu mmuọ niile † **21:12** 21:12 Maobu, tie aka n'apata ukwu gi

anya, agaghị n'ihu na-adigide? Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri.'

14 "N'ihu ya, buo amuma, nwa nke mmadu.

Kukoo obu aka gi abuo,

ka mma agha gbuo ugboro abuo

e, o buladi ugboro ato.

O bu mma agha e debere maka ogbugbu,

nke e debere maka oke ogbugbu

nke ga-abiachibido ha gburugburu.

15 Ka obi ha gbazee site n'egwu,

ka ndi na-ada ada hie nne,

n'ihu na edoziela m mma agha ahụ n'onu uzo

ama ha niile

maka oke ogbugbu.

Lee, mma agha ahụ na-egbu amuma,

etinyela ya n'aka onye ga-egbu oke ogbugbu.

16 Gi mma agha, ebe obula i choroo, ebe obula i

nwere ike, gbuo onye obula,

ma o no gi n'aka nri

ma o no gi n'aka ekpe.

17 Mu onwe m ga-akukotakwa obu aka m,

ime ka iwe m juru.

Mu onwe m bu ONYENWE ANYI ekwuola."

18 Okwu nke ONYENWE ANYI ruru m nti, si,

19 "Nwa nke mmadu mee uzo abuo nke mma

agha eze Babilon ga-eso. Ka uzo abuo ndi a

malite n'otu obodo. Dee ihe ngosi manye ha

n'ebe ahụ uzo wara abuo. 20 Mee ka otu n'ime

uzo ndi ahụ buru ebe mma agha ga-esi bia

megide Raba nke Amon, ka nke ozo megide Juda

na Jerusalem, bu ebe e wusiri ike. 21 N'ihu na

eze Babilon ga-abia guzo n'ebe ahụ uzo wara

abuọ,‡ n'isi ụzọ abuọ ahụ ichọrọ ihe ama. O ga-esite n'igba àkụ nke ife nza, jụọ ase site n'aka arụsị ya niile, nyochakwa umeju ahụ. ²² N'ụzọ dị n'aka nri, ka ihe ijụ ase banyere Jerusalem ga-esi bịa. N'ebe ahụ ka o ga-ewu ihe niile ha ji etida mgbidi obodo ahụ. N'ebe ahụ ka o ga-anọ nye iwu maka igbuchapụ ndị niile, na iwu ido ihe e ji etipu mgbidi n'onụ ụzọ ama niile, na iwu a ga-eji wuo nkwasá agha na mgbidi e ji ebuso ya agha. ²³ O ga-adị ha dika ojụjụ ase nke na-abaghị uru, nye ndị ahụ n'urụ ha iyi, ma o ga-echetara ha ihe o jọọ§ ha mere, dọkpurụ ha n'ike.

²⁴ “N'ihì ya, ihe ndị a ka Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ kwuru. 'Ebe o bụ na unu esitela na nnupu isi unu mee ka e cheta ajọ omume unu, si otu a na-ekpughe mmehie unu n'ihe niile unu na-eme. Ebe o bụ na unu emeela ihe dị otu a, a ghaghị ịdọta unu n'agha.

²⁵ “ ‘Gị onye rurụ arụ, onye na-emebi iwu, gị nwa eze n'Ízrel, gị onye ụbọchị ahụhụ ya rurula, ²⁶ ihe ndị a ka Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ siri, yipụ okpueze gị, ya na akwa ị na-atughị n'isi. Ihe agaghị adikwa dika o si adị na mbụ. A ga-ebuli ndị dị ala, wedata ndị dị elu. ²⁷ Mbibi, mbibi. Aga m eme ka o ghọọ ihe e bibiri ebibi. A ghaghị eweghachikwa ya ọzọ tutu ruo mgbe onye ahụ o ruuru n'izi ezi b́ara. Ya ka m ga-enyefe ya n'aka.’

²⁸ “Ma gị onwe gị, Nwa nke mmadụ, buo amụma kwuo, 'Ihe ndị a ka Onye kachasị ihe

---

‡ **21:21** 21:21 Maọbụ, n'agbata ụzọ § **21:23** 21:23 Ya bụ, ajọ omume ha

niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru megide ndi
Amon n'ih i kw a emo ha:

“Lee mma agha, lee mma agha,
nke a miputara maka oke ogbugbu.

E hichaziela ya mee ka o di nko iripia,
ka o na-egbu amuma dika amuma egbe
eluigwe.

²⁹ N'agbanyeghi ohu ugha nke a na-ahu banyere
unu,

na a jutakwala ase ugha banyere unu,
a ga-etinye ya n'olu

ndi mmebi iwu ahụ a gaje igbu egbu,
bu ndi ubochi ha rurula,
ndi oge ita ahuhu ha zukwara.

³⁰ “Mighachinu ya n'obọ ya.

N'ebe ahụ e kere unu
n'ala nna nna unu ha,
Aga m ekpe unu ikpe.

³¹ Aga m awukwasi unu onuma m,
kukwasikwa unu ikuku nke oke iwe m.

Aga m ewere unu nyefee n'aka ndi na-eme ihe
ike,
ndi bu oka na ila mmadu n'iyi.

³² Unu ga-aghokwa mmanu a na-awunye n'oku.

A ga-awusikwa obara unu n'ala unu.
O dikwaghi onye ga-echeta unu ozo,
n'ih i na mu onwe m bu ONYENWE ANYI ek-
wuola.’”

22

Ikpe omuma n'ih i mmehie Jerusalem

¹ Okwu nke ONYENWE ANYI ruru m nti, si:

² “Ma gị onwe gị, Nwa nke mmadu, ị ga-ekpe ya ikpe? Ị ga-ekpe obodo ọbara a ikpe? Mgbe ahụ, ị ga-eguzogide ya ihu n’ihu mee ka ọ mara ihe arụ niile o mere. ³ Ị ga-asị, Otu a ka Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ na-ekwu: Gị obodo nke na-ewetara onwe gị mbibi n’ihi ọbara niile a na-awụsi n’etiti gị, na arụsị niile i ji na-emeru onwe gị. ⁴ Lee ka i si buru onye ikpe mara n’ihi ọbara ị wusiri. Leekwa ka i si buru onye e meruru emeru site n’arụsị niile ị kpuru. I jirila aka gị mee ka ogwugwu gị di nso, leekwa na ogwugwu gị di nso, leekwa na ogwugwu gị abiala n’ezie. N’ihi ya, aga m eme gị ka ị buru ihe nkocha nye mba niile, na ihe ikwa emo nye mba di iche iche. ⁵ Ndi no gi nso na ndi no gi ebe di anya ga-achi gi ochi, gi obodo ruru aru, na nke juputara n’ogbaaghara.

⁶ “Lee ka ndiisi Izrel no n’ime gi si e ji ike ha nwere na-awusi ọbara. ⁷ A na-eleli nne na nna n’ime gi. Ndi mbiamambia ka e ji anya ike na-emegbu. Ndi na-enweghi nna na ndi inyom di ha nwuru ka a na-akpagbu, na-emejokwa. ⁸ I leiala ihe nsọ m niile, meruokwa ubochi izuike m niile. ⁹ Ndi nkwuto, ndi na-awusi ọbara no n’ime gi. Ndi na-eri nri n’ihu arusi niile di n’elu ugwu, na ndi na-eme omume ruru aru nokwa n’ime gi. ¹⁰ N’ime gi ka ndi na-akwaso nwunye nna ha iko di, n’ime gi ka ndi na-awakpo umu nwanyi mgbe ha no na nsọ ha, bu mgbe ha no n’onodu adighi ocha. ¹¹ N’ime gi ka otu nwoke na-eme ihe aru ya na nwunye onye agbataobi ya, onye ozọ na-enweghi ihere emerula nwunye nwa ya, onye ozokwa, emerukwala nwanne ya nwanyi,

bụ ada nke nna ya mụrụ. ¹² E nwekwara ndị na-anara ego gbuo mmadụ ibe ha n'ime gị. Gị onwe gị na-anarkwa ndị i binyere ego ụma buru ibu, na-esitekwa n'aka ike na-anara ndị mmadụ ihe ha. I chefuokwala m. Otu a ka Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ kwubiri.

¹³ “ ‘Lee, aghaghị m ikukọta ọbụ aka m abụọ n'ih i uru nke na-ezighi ezi i na-eri, na ọbara niile nke i wusiri n'etiti gị. ¹⁴ Obi gị ọ ga-esikwa ike? I ga-eguzokwa n'ubochi m ga-ekpe gị ikpe? N'ih na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ ekwuola. Aga m emezukwa ya. ¹⁵ Aga m achusa unu n'etiti mba niile, fesaa unu n'etiti mba niile. Aga m emekwa ka adighi ọcha unu kwusi. ¹⁶ Mgbe e mere ka i ghara idi nsọ n'anya ndi mba di iche iche, i ga-amatakwa na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ.’ ”

¹⁷ Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYỊ ruru m ntị, si, ¹⁸ “Nwa nke mmadụ, ụlọ Izrel aghọlara m ihe efu. Ha niile aghọla ọla, na gbamgbam, na igwe, na ọla opu a hapuru n'okụ. Ha bụ nnoọ ihe efu nke ọlaọcha. ¹⁹ N'ih ya, otu a ka Onye kachasị ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ kwuru: ‘N'ih na unu niile aghọla ihe efu, aga m achikọta unu n'ime Jerusalem. ²⁰ Dika a na-achikọta ọlaọcha, na ọla, na igwe, na opu, na gbamgbam, tinye ha n'oke oku ka ha gbazee, otu a ka m ga-esite n'ime m na onuma m chikotaa unu n'ime obodo ahụ gbazee unu. ²¹ Aga m achikọta unu, fukwasị unu oku nke onuma m, mee ka unu gbazee n'ime ya. ²² Dika ọlaọcha si agbaze n'okụ, otu a ka unu ga-esi gbazee n'ime

ya. Unu ga-amatakwa n'ezie na mu onwe m bu ONYENWE ANYI awukwasila unu iwe m.' "

²³ Ozokwa, okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ²⁴ "Nwa nke mmadu, gwa ala ahụ okwu, 'I bu ala nke a na-emebeghi ka o di ocha, maobu mmiri izokwasị ya n'ubochi onuma.' ²⁵ E nwere izuzu ojoo nke ndi umu eze* no n'ime ya, dika odum nke na-agbo uja na-adogbu anu o na-eri eri, ha na-eripia ndi mmadu. Ha ewerela aku ha na ihe ha niile di oke onuahia, mekwa ka umu nwanyi na-enweghi di baa uba n'etiti ya. ²⁶ Ndi nchujaja ya na-enupu isi n'iwu m niile, mee ka ihe nsọ m niile gharakwa idi nsọ, n'ebe nsọ m. Ha adighi akpakwa oke n'etiti ihe di nsọ na ihe na-adighi nsọ. Ha na-ezi ndi m na ihe di iche obula adighi n'etiti ihe di ocha na ihe na-adighi ocha. Ha adighi akpokwa ubochi izuike m ihe obula. N'ihia ya, e mere ka m ghara idikwa nsọ n'etiti ha. ²⁷ Ndiisi no n'ime gi dika nkita ohia na-adogbu anu o gbutara. Ha na-awusi obara, ime ka mkpuruobi mmadu laa n'iyi n'ihia uru akpa ha. ²⁸ Ndi amuma ha eteela nzu n'oru ha niile site n'ohu ugha n'igba afa ugha mgbe ha na-ahughi ohu obula. Ha na-asi, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri,' mgbe ONYENWE ANYI na-ekwughi ihe obula. ²⁹ Ndi ala a na-eji aka ike na-apunara ndi ozo ihe ha nwere na-ezukwa ohi. Ha na-emegbu ndi ogbenye na ndi no na mkpa, na-emegbukwa ndi obia site n'uzo ekpeghe ikpe ziri ezi.

³⁰ "Achoro m otu onye n'etiti ha bu onye

---

* **22:25** 22:25 Umu eze n'ebe putara ndi amuma

nke ga-ewuzi mgbidi ogige, guzokwa n'ihu m ikwuchite ọ́nụ ala a, ka m ghara ịla ala a n'iyi, ma ọ́ dighi onye m huru. ³¹ N'ihia ya, aga m awukwasị ha ọ́nụma m, jirikwa iwe m di oku rechapu ha. Aga m ebokwasikwa ahuhu niile nke mmehie ha, n'isi ha, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri."

23

Umunne nwanyi abuo na-akwa iko

¹ Okwu nke ONYENWE ANYI ruru m nti, si m, ² "Nwa nke mmadu, o di ndi inyom abuo nke otu nne muru. ³ Ha ghoru ndi akwuna n'ala Ijpt site na mgbe ha bu agboghoh. N'ala ahụ, a biagidere ara ha aka, piakwa onu ara agboghoh ha aka n'onodu igwuri egwu. ⁴ Aha nke okenye bu Ohola. Aha nwanne ya nwanyi bu Oholiba. Ha buriji nkem, ha mutakwara m umu ndi nwoke na ndi nwanyi. Ohola bu Sameria, Oholiba bukwa Jerusalem.

⁵ "Ohola na-agba akwuna mgbe o ka bu nkem. O nwere agu ikuwa iko n'ebe ndi niile o huru n'anya no, bu ndi dike n'agha nke ndi Asiria, ⁶ ndi yi uwe anunu, ndisi ochichi na ndi ochiagha, ha niile bu umu okorobia mara mma n'ile anya, na ndisi agha, ndi ikom na-amakwasị n'elu inyinya. ⁷ O weere onwe ya nyefee n'aka ndi ikom Asiria ogugo ha kachasi elu dika onye akwuna, merukwa onwe ya site n'ife arusi di iche iche nke onye obula agu ya guru obi ya. ⁸ Ma o hapughị mmuo akwuna ahụ di n'ime ya, bu nke o bidoro n'Ijpt, nke bu na mgbe o bu

agboghọ ya na ndị ikom dinakoro, ha na-apikwa onu ara agboghọ ya aka, na-awukwasikwa aguu nke ochicho ojojo ha n'ahu ya.

⁹ “N’ihi nke a enyefere m ya n’aka ndi ahụ huru ya n’anya, bu ndi Asiria, ndi aguu ha na-agu ya. ¹⁰ Ha gbara ya oto, ha kporo umu ya ndi ikom na ndi inyom, ma ya onwe ya ka ha were mma agha gbuo. N’uzo di otu a, o ghorọ ihe akuko ilu n’etiti ndi inyom niile, a takwara ya ahuhu.

¹¹ “Oholiba bu nwanne ya nwanyi huru ihe ndi a, ma n’ime aguu ihe ojojo nke guru ya nakwa igba akwuna, o kpara agwa joro njo kara nke nwanne ya nwanyi. ¹² Ya onwe ya kwa, aguu umu Asiria guru ya, bu ndisi ochichi, na ndi ochiagha, ndi dike n’agha yi uwe agha dika o kwesiri, ndi ikom na-amakwasị n’elu inyinya, ha niile bu umu okorobia di mma n’ile anya. ¹³ Ahuru m na ya onwe ya merukwara onwe ya; ha abuo si otu uzo aga.

¹⁴ “O gara n’ihu tukwasị ihe n’igba akwuna ya kara. O huru onyinyo ndi ikom atunyere n’ahu aja, bu onyinyo nke ndi Kaldia e ji ihe chara uhie uhie seputa, ¹⁵ ha kere ihe okike* n’ukwu ha nakwa akwa okike n’isi ha; n’ile anya ha niile dika ndisi ugbo agha ndi Babilon, Kaldia bu ala amuru ha. ¹⁶ Ngwangwa o na-ele ha anya, agu ha guru ya, o zipuru ha ndi ozi na Kaldia. ¹⁷ Mgbe ahụ ndi Babilon biakwutere ya, n’elu ihe ndina ihunanya, n’ime aguu nke anu ahụ ha, ha meruru ya. Mgbe ha mesiri ka o buru ihe

* **23:15** 23:15 Maabu, belit

rurū arū site n'ikwa iko, o si n'ebe ha nọ wezuga onwe ya n'ọnọdu ịsọ ha oyi. ¹⁸ Mgbe ọ gara n'ihu na-akwa iko n'ezoghị ezo na-ekpughekwa ọtọ ya, elepurū m ya anya n'ihī ịsọ oyi, dika m mere lepukwara anya site n'ebe nwanne ya nwanyị nọ. ¹⁹ Ma ọ gara n'ihu na-akwa iko karia, dika ọ na-echeta ndu akwuna o biri n'Ijpt mgbe ọ bu agboghọ. ²⁰ N'ebe ahụ, agụụ ndi ikom ya na ha na-akwa iko gurū ya, bu ndi anuahụ ha dika nke inyinya ibu, ndi ihe ha na-anyuputa dikwa ka nke inyinya. ²¹ Ya bu, na-aguū ndu ojojọ nke i biri mgbe i bu agboghọ na-agusi gi ike, mgbe i nọ n'Ijpt ebe a na-abịagide gi aka n'ara, ebe apikwara onu ara nta gi aka.

²² "N'ihī nke a, gi Oholiba, nke a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: Aga m akpali ndi ahụ huru gi n'anya† megide gi, bu ndi ahụ ihe ha na-amasikwaghị gi ozo. Aga m esi n'akuku niile kpota ha, megide gi. ²³ Ndi Babilon, ndi Kaldia niile, ndi ikom Pekod, ndi Shoa, na ndi Koa, na ndi Asiria niile ha na ha soo. Umụ okorobia niile di mma ile anya, ha niile bu ndi na-achi achī na ndi ochiagha, ndiisi na-agba inyinya, na ndi ikom okwa ha di elu, ha niile ga-anokwasị n'elu inyinya. ²⁴ Ha ga-eji ngwa agha di iche iche, ugboala nke agha na otutu igwe ndi mmadu di iche iche; ha ji ota ukwu na ota nta, kpurukwa okpu agha igwe, were onodu gburugburu gi n'akuku obula, imegide gi. Aga m enyefe gi n'aka ha, ka ha taa gi ahuhu, ha ga-atakwa gi ahuhu dika usoro ikpe ha si di. ²⁵ Aga

† **23:22** 23:22 Ndi ahụ huru gi n'anya ya bu ndi iko ya

m edo ekworo nke iwe m megide gị, ha ga-eji iwe na ọnụma mesie gị ike. Ha ga-ebipụ imi unu na ntị unu, ndị fọdụkwara n'ime unu ga-anwụ site na mma agha. Ha ga-achikọrọ ụmụ unu ndị ikom na ndị inyom puo, unu ndị nke fọdurụ ka oku ga-erepịa. ²⁶ Ha ga-eyipụ gị uwe oma gị niile, chikoro ihe icho mma gị niile. ²⁷ N'uzo di otu a, a ga-eme ka agu ochicho ojojo nke anuahụ na ikwa iko, bu nke i bidoro n'ala Ijipt kwusi. I gaghi enwekwa aguu ile ihe ndi a niile anya maobu chetakwa Ijipt n'uche gi.

²⁸ "N'ih i na otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: Lee, ana m aga iwere gi nyefee n'aka ndi ahụ kporo gi asi, bu ndi ahụ i wezugara onwe gi site n'ebe ha no n'ih iso oyi. ²⁹ Ha ga-esite n'ikpo asi mesie gi ike, punara gi ihe niile i nwere nke i dogburu onwe gi n'oru n'ih ha. Ha ga-ahapu gi ka igbara oto ihu na azu, mgbe ahụ ihere nke igba akwuna gi ga-aputa ihe. Aguu nke ochicho ojojo na ikwa iko gi ³⁰ emeela ka ihe ndi a biakwasi gi, n'ih i na aguu mmekorita n'ebe mba ndi ozo guru gi, i jikwa arusi ha meruo onwe gi. ³¹ I gbasoro nzo ukwu nwanne gi nwanyi, n'ih i ya, aga m ewere iko ya tinye gi n'aka.‡

³² "The ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru:

"Iko nwanne gi nwanyi ka i ga-anu
bu iko sara mbara ma dikwa omimi;
nke ga-eme ka i ghoo onye a na-achi ochi na onye
a na-akwa emo,

‡ **23:31** 23:31 Aga m ata gi ahuhu dika m si taa ya.

n'ihì na ọ na-anagide ihe dị ukwuu.

³³ Ị ga-ejuputa n'ịnụbiga mmanya oke na iru ụjụ, n'ihì iko mbibi na ntikpọsi, bụ iko nke nwanne gị nwanyị bụ Sameria.

³⁴ Ị ga-añụ ya, nuchaa ihe dị n'iko ahụ. Ị ga-atapịakwa iberibe§ ya niile, dokasiakwa ara gị abụọ.

Ekwuola m. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwubiri.

³⁵ “N’ihì ya, ihe ndị a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru: Ebe ọ bụ na i chefuola m, gbakuta m azụ gị, ị ga-ata ahụhụ niile ruuru gị n’ihì mmehie, agụụ ọchịchọ ọjọọ na ịgba akwuna gị.”

³⁶ ONYENWE ANYI siri m, “Nwa nke mmadu, ị ga-ekpe Ohola na Oholiba ikpe? Mgbe ahụ, guzogide ha mee ka ha mara ihe arụ niile ha na-eme. ³⁷ N’ihì na ha akwaala iko, ọbara juputakwara n’aka ha, ha na arusi ha kwakwara iko. Ha jikwa ọ buladi umu nke ha mutaara m chuo aja nsure oku nye ha. ³⁸ Ihe ozo ha mere m bu nke a: Ha meruru ebe nsọ m n’otu ubochi ahụ ha mere ka ubochi izuike m gharakwa idi nsọ. ³⁹ N’ihì na n’otu ubochi ahụ ha ji umu ha chuo aja nye arusi ha, bukwa ubochi ha batara n’ulonso m meruo ya. Ihe di otu a ka ha mere n’ulonso m.

⁴⁰ “Ọ bughị naanị nke a, ha zigara ndị ozi ikpo ndị ikom na-esi ebe di anya bia, mgbe ha biara, n’ihì ha, ị sachara ahụ gị nke oma, tee ihe n’anya

gị, yirikwa ezigbo ihe icho mma gi. ⁴¹ I nọdurụ n'elu ihe ndina e doziri nke oma, na tebul e doro n'usoro dikwa n'ihu ya nke i dobara ihe nsure oku na-esi isi utọ na mmanu oliv bu nke m n'elu ya.

⁴² "Olu igwe mmadu ndi obi di utọ na-ada gburugburu ya n'ime ulo, e sitekwara n'ozara bubata ndi nubigara mmanya oke, ha na otutu ndi ozo, Ha gbanyekwara nwanyi a na nwanne ya nwanyi mgbaaka na nkwoji aka ha, yinyekwa ha okpueze mara mma n'isi. ⁴³ Mgbe ahụ, ihe m kwuru banyere nwanyi ahụ ikwa iko riri ahụ bu nke a, 'Ugbu a, ka ha mesoo ya mmeso dika onye na-agba akwuna, n'ihi na nke ahụ ka o bu.' ⁴⁴ Ha bara dinakwuru ya. Dika ndi ikom si abakwuru nwanyi akwuna, otu a ka ha si bakwuru umu nwanyi ndu ojojo a bu Ohola na Oholiba. ⁴⁵ Ma ndi ikpe ezi omume ga-ama ha udi ikpe a na-ama ndi inyom na-akwa iko na ndi na-awusikwa obara. N'ihi na ha bu ndi na-akwa iko, na ndi obara di n'aka ha.

⁴⁶ "Ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri, aga m akpokota igwe ndi mmadu ga-emegide ha, nyefee ha n'aka oke ihe egwu, nakwa ihe nluta n'agha. ⁴⁷ Mkpokota mmadu ahụ ga-atu ha nkume, werekwa mma agha gbudasia ha. Ha ga-egbu umu ha ndi ikom na umu ha ndi inyom, kpokwaa ulo ha niile oku.

⁴⁸ "Otu a, aga m eme ka ibi ndu ojojo kwusi n'ala ahụ, ka esi otu a ado ndi inyom niile aka na nti, ka ha hapu igbaso nzo ukwu gi. ⁴⁹ I ghaghi ita ahuhu n'ihi ndu ojojo nke ikwa iko gi, hukwaa ahuhu n'ihi mmehie niile nke ikpo isiala

nye arụsị. Mgbe ahụ ị ga-amata na mụ onwe m
bụ Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI.”

24

Izrel dika ite e sikwasiri n'oku

¹ O ruo n'afọ nke itoolu, n'onwa nke iri,
n'ubochi nke iri, okwu nke ONYENWE ANYI ruru
m nti, si, ² “Nwa nke mmadu, detuo ubochi taa
n'akwukwo, n'ihi na o bu taa ka eze Babilon
gbara Jerusalem gburugburu. ³ Ugbu a, tuoro
ndi a na-enupu isi ilu a, gwa ha: ‘Otu a ka Onye
kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru:

“ ‘Sikwasinu ite ahụ n'oku; sikwasị ya
kunyekwanu mmiri n'ime ya.

⁴ Tinyenu anu a borọ abọ n'ime ya.

Tinye anu di mma, apata ya na aka ya.

Tinyekwa okpukpu ndi ahụ di mma n'ime ya.

⁵ Werenu naani ndi kachasi mma na ndi
ahoputara site n'igwe ewu na aturu,
kwajuokwa nku n'okpuru ya maka okpukpu ndi
ahụ,

mee ya ka o gboọ nke oma,

sie okpukpu ndi ahụ n'ime ya.

⁶ “ ‘N'ihi na Onye kachasi ihe niile elu, bụ
ONYENWE ANYI siri,

“ ‘Ahuhu diri obodo ahụ a na-awusi obara n'ime
ya.

E, ahuhu diri ite ahụ nchara di n'ime ya,

nke a na-apughị isachapu nchara ya.

Weputasiyanu ha n'otu n'otu.

Ka a hapu ifekwa nza mgbe a na-eme nke a.

7 “ ‘N’ihi na ọbara ọ wụsiri dị n’etiti ya.
 Ọ bụkwa n’elu nkume ka a wụsiri ya.

Ọ bughị n’elu ala efu,
 ebe e nwere ike jiri aja kpochie ya.

8 Ọ bụ n’ihi ikpali ọnuma na ibo ọbo
 ka m ji hapu ọbara ahụ n’elu nkume,
 ebe a na-apughị iji aja kpochie ya.

9 “ ‘Ya mere, ihe a ka Onye kachasi ihe niile elu,
 bụ ONYENWE ANYI na-ekwu,

“ ‘Ahuhụ diri gi obodo ahụ na-awusi ọbara.
 Mụ onwe m ga-akwanyekwa nkụ di ukwuu
 n’oku.

10 Chikootaanu nkụ di ukwuu,
 mụnyekwanu oku.

Jirinu uda di iche iche
 sizie anu ahụ nke oma;
 surekwaanu okpukpu ya oku.

11 Sinyekwanu ite ahụ ihe na-adighi n’ime ya
 n’oku,
 tutu ruo mgbe ọ nuru oku, chagharia,
 gbazee ihe niile na-abughị ọla di n’ime ya ga-
 asoputasi,
 nchara ya ga-agwusikwa.

12 Ndogbu n’oru niile a emeghi ka nchara ahụ
 puo.
 Ọ buladi oku di ukwuu ahụ a kwanyere
 n’okpuru ya
 emeghi ka ọ gbazee.

13 “ ‘Ugbu a, adighi ocha gi sitere na ndu ojo
 nke ikwa iko gi. N’ihi na m agbalala ime ka i di
 ocha, ma i kweghi adi ocha site na mmeru gi, i

gaghị adikwa ọcha ọzọ tutu ruo mgbe ọnụma m megide gi zuruoke.

¹⁴ “Mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ ekwuola ya. Oge m ji emezu ihe m kwuru eruola. Agaghị m ahapụ imezu ya. Agaghị m eme ebere maọbụ weghachi aka m azụ. A ga-ekpe gi ikpe dika omume na obibi ndụ gi si di. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.’”

Ọnwụ nwunye Izikiel

¹⁵ Okwu ONYENWE ANYỊ ruru m ntị, si, ¹⁶ “Nwa nke mmadụ, ana m aga iwere ihe otiti napụ gi onye ahụ ihe ya na-atọ gi uto. Ma mgbe o mere, i gaghị eti aka n’obi maọbụ kwaa akwa. Anya mmiri agakwaghị esi gi n’anya pụta. ¹⁷ I nwere ike sọọ ude, ma asusila ya ike. I gaghị eru uju n’ihi onye nwurụ anwụ. Kechie isi gi, yirikwa akpukpoukwu gi, ekpuchila egbugbere ọnụ gi, maọbụ rie nri ndi na-eru ujụ na-eri.”

¹⁸ Agwara m ndi mmadụ okwu a n’ututu, ma n’anyasi nwunye m nwurụ. N’ututu echi ya, emere m ihe niile dika e siri nye m ya n’iwu.

¹⁹ Mgbe ahụ, ndi mmadụ siri m, “I gaghị agwa anyi ihe ihe ndi a putara? Gini mere iji eme omume di otu a?”

²⁰ Ya mere a siri m ha, “Okwu nke ONYENWE ANYỊ biakwutere m, ²¹ Gwa ulo Izrel, ‘The ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ na-ekwu: Ana m aga ime ka ebe nsọ m ghara i di nsọ, bụ ebe e wusiri ike nke unu ji na-anyasi isi, ihe na-amasi anyi unu, nke ihe

banyere ya na-atọ obi unu uto. Umụ unu ndị ikom na ndị inyom, ndị unu hapuru ga-ada site na mma agha.* ²² Mgbe ahụ, unu ga-eme dika m mere. Unu agaghị ekpuchi egbugbere onu unu, maobu rie nri ndi na-eru uju kwesiri iri. ²³ Ihe ikechi isi unu ga-adigide n'isi unu, akpukpoukwu unu ga-adikwa n'ukwu unu. Unu agaghị akwa akwa maobu tie aka n'obi, kama unu ga-ata ahụ n'ih i mmehie unu, sukwa ude n'etiti onwe unu. ²⁴ Izikiel ga-aburu unu ihe imaatu. Unu ga-emekwa dika o mere mgbe ihe ndi a mezuru. Unu ga-amata n'ezie na mu onwe m bu Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI.'

²⁵ "Ma gi, nwa nke mmadu, n'ubochi ahụ m napuru ha ebe ha siri ike, nke bu onu ha na ebube ha, na ihe anya ha na-achosi ike; na ihe na-atọ obi ha uto, na umu ha ndi ikom na umu ha ndi inyom, ²⁶ n'ubochi ahụ, o bu onye na-agba oso ndu ga-agbakwute gi ikoro gi ihe mere. ²⁷ N'oge ahụ, i ga-asaghe onu gi. Gi na onye ahụ na-agba oso ndu ga-ekwurita okwu. I gaghi anokwa juu ozọ. N'ih i ya, i ga-aghorọ ha ihe iribama. Ha ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI."

25

Amuma megide Amon

¹ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² "Nwa nke mmadu, chee ihu gi n'ala umu Amon buo amuma megide ha. ³ Gwa ndi Amon,

* **24:21** 24:21 Ga-anwu site na mma agha

‘Nurunu okwu nke Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: N’ihi na i siri “Aha!” megide ebe nsọ m mgbe e meruru ya na megide ala Izrel, mgbe e mere ka o togboro n’efu, na mgbe a dotara ndi Juda n’agha duru ha gaa mba ozo dika ohu, ⁴ n’ihi ya, aga m ewere gi nyefee n’aka ndi si n’owuwa anyanwu puta, ka i buru ihe nketa ha. Ha ga-ewu ebe obibi n’etiti gi, rie mkpuru ubi gi, nuokwa mmiri ara ehi gi. ⁵ Aga m eme ka obodo Raba ghoo ebe ita nri nye inyinya kamel, meekwa ka ala Amon ghoo ebe igwe ewu na aturu na-amakpu. Mgbe ahụ, i ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI. ⁶ N’ihi na otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu: N’ihi na i kuru aka gi, zo o kwu gi n’ala gidim, ma sitekwa n’ikpo asi nke obi gi nuri onu megide ala Izrel, ⁷ n’ihi ya, lee, aga m esetipu aka m megide gi, were gi nyefee n’aka otutu mba, ndi ga-aluta gi n’agha. Aga m eme ka i gwusia, mee ka i hapu idikwa ozo. Aga m ala gi n’iyi. I ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.’”

Amuma megide Moab

⁸ “Ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu, ‘N’ihi na Moab na Sia siri, “Lee, Juda adirila ka mba ndi ozo niile,” ⁹ n’ihi nke a, aga m emeghe akuku Moab, site n’obodo nke nsotu oke ala ya niile, bu Bet-Jeshimot, Baal-Meon na Kiriatem, nke bu ebube nke ala ahụ. ¹⁰ Aga m ewere Moab na Amon nyefee ha n’aka ndi ga-esi n’owuwa anyanwu

pụta, ka ọ buru nke ha. N'uzo di otu a, a gaghị agukwa maobu cheta Amon n'etiti mba niile. ¹¹ Aga m ata Moab ahuhu. Mgbe ahụ, ha ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.' ”

Amuma megide Edom

¹² “The ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu, ‘N’ihi na Edom booro onwe ha obo megide ulo Juda sitekwa n’ibo obo ha buru ndi ikpe mara, ¹³ n’ihi nke a, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: Aga m esetipu aka m megide Edom, gbuo ndi bi n’ime ya, ma mmadu ma anumanu. Aga m eme ka o togboro n’efu. Ndi niile bi n’ala ahụ site na Teman ruo na Dedan ka a ga-eji mma agha gbuo. ¹⁴ O bu site n’aka ndi nke m Izrel ka m ga-esi bo obo megide Edom, ha ga-emeso ndi Edom dika iba uba nke iwe m na onuma m si di, ha ga-amata ihe ibo obo bu, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri.’ ”

Amuma megide Filistia

¹⁵ “The ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: ‘N’ihi na ndi Filistia esitela na mmuo nke ibo obo, na mmuo ikpo asi nke di ha n’obi booro onwe ha obo, choo ila ha n’iyi. ¹⁶ Ya mere, ihe a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, ana m aga isetipu aka m megide ndi Filistia. Aga m ebipu ndi Keret, bibie ndi ahụ niile bi n’onu mmiri osimiri. ¹⁷ Aga m esite n’oke onuma bo ha obo site na ita ha ahuhu. Mgbe ahụ ha ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI, mgbe m ga-abogwata ha obo.’ ”

26

Amuma megide Taia

¹ N'ubochi nke mbu n'onwa, n'afọ nke iri na otu, okwu nke ONYENWE ANYI rutere m nti si,
² "Nwa nke mmadu, Taia anuriala onu n'ih i odida Jerusalem. O na-ekwukwa na-asị, 'Ahaa, agbajiel a obodo ahụ bu onu uzọ e si eje mba di iche iche. Onu uzọ ama ya niile egherekwala oghe nye m. Ugbu a, e mebirila ya, ihe ga-agara m nke oma karia.' ³ N'ih i ya, ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu: Lee, ana m eguzo imegide gi Taia. Aga m emekwa ka otutu mba bilie biakwasị gi dika ebili mmiri nke oke osimiri. ⁴ Ha ga-etida mgbidi Taia niile, kwadakwa ulo elu ya niile. Aga m akochapu aja mgbidi ya dakporo adakpo mee ka ala ahụ ghoọ ala nkume nkume. ⁵ O ga-aghokwa ebe ndi oku azu na-agbasa ugbu ha n'etiti oke osimiri. N'ih i na mu onwe m ekwuola ya. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara. O ga-aghokwara mba niile di iche iche ihe a kwatara n'agha. ⁶ Ma a ga-eji mma agha laa umuada ya bi n'elu ala n'iyi. Mgbe ahụ, ha ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI."

⁷ "N'ih i na otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: Aga m esite na mgbago ugwu kpota Nebukadneza eze Babilon, onye bu eze ndi eze, o ga-achị otutu ndi agha na ugboala, na ndi na-agba inyinya bilie imegide Taia. ⁸ O ga-ebu uzọ jiri mma agha bibie ndi gi bi n'elu ala. O ga-agbakwa obodo gi gburugburu, wulie mgbidi

agha ya elu, imegide mgbidi obodo gi. O ga-ewelikwa ota agha ya elu. ⁹ O ga-echezikwa ihe agha e ji akwatu mgbidi n'ebe mgbidi gi di, jiri ngwa agha ya kwada ulo elu gi niile. ¹⁰ Inyinya ya ga-adi otutu nke ga-eme ka ha jiri uzuzu kpuchie gi. Mgbidi gi ga-ama jijiji n'ihhi oke uzu nke inyinya agha ndi a, na ugbo agha, na wagon inyinya na-adokpu ga-eme, mgbe ha na-abata n'onu uzọ ama gi, di ka mgbe otutu mmadu na-abanye n'ime obodo e tidara mgbidi ya. ¹¹ O ga-eji ukwu inyinya ya niile zotoo okporozo gi niile, jirikwa mma agha gbuchapu ndi gi niile. Ogidi niile nke ike gi ga-adaru ala. ¹² Ha ga-akwara aku gi niile, na ihe ahia gi niile dika ihe ha dotara n'agha. Ha ga-akwatu mgbidi gi niile, na ulo oma gi niile, kpokotaa osisi gi niile, na nkume niile, na ngwongwo niile n'abaghi uru wunye ha n'ime osimiri. ¹³ Aga m emekwa ka uzu nke abu gi niile kwusi. A gaghi anukwa uda ubo akwara gi ozọ. ¹⁴ Aga m emekwa ka ala gi ghoo ala nkume nkume, nke ihe na-adighi n'ime ya. I ga-abukwa ebe ndi oku azu ga na-agbasa ugbo ha. O dighi onye ga-ewuzi gi ozọ. Mu onwe m bu ONYENWE ANYI ekwuola ya. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri.

¹⁵ "Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-agwa Taija, O bu na agaghi anu mkpotu odida gi na mba ndi ahụ niile di n'onu mmiri osimiri, mgbe ndi e meruru ahụ ga na-asu ude n'oge a na-egbu ndi bi n'ime gi?" ¹⁶ Mgbe ahụ, ndi ndu n'obodo ndi ahụ niile di n'onu mmiri osimiri ga-esi n'ocheeze ha ridata. Ha gayipu uwe mwuda ha, yipusiakwa uwe ha niile

a kpara nke oma. Ha ga-anodu onu n'ala na-ama jijiji site n'oke egwu n'ihu ihe ha huru dakwasiri gi. ¹⁷ Ha ga-ebulikwa abuakwa banyere gi, si gi,

“Lee ka i si laa n'iyi, gi obodo a maara aha ya, nke ndi na-ejeghari n'osimiri bi n'ime ya.

Na mbu, i bu obodo nke idi ike ya putara ihe n'osimiri niile, gi na ndi bi n'ime gi.

I na-emenyekwa ndi bi n'ime ya egwu.

¹⁸ Ugbu a, lee na ala niile di nonu mmiri nke osimiri na-ama jijiji n'ihu odida gi.

O buladi agwa etiti niile ka ujo juru obi n'ihu nkwa a kwaturu gi.'

¹⁹ “The a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: Mgbe m mere ka i gho obodo togboro n'efu, dika obodo niile nke mmadu na-ebighi, mgbe m mekwara ka ogbu mmiri nke oke osimiri biakwasi gi, mgbe otutu mmiri ya kpuchiri gi, ²⁰ mgbe ahụ ka m ga-eme ka i ridaruo n'ala mmuo, gi na ndi na-arida n'olulu, ka i jekwuru ndi mgbe ochie. Aga m eme ka ebe obibi gi buru n'okpuru ime ime ala, ka i diri ka obodo ndi ochie ahụ e tikporo etikpo. Gi na ndi ahụ na-aridaru n'olulu. I gaghị esitekwa n'ebe ahụ loghachi ibia isoro ndi di ndu birikwa.

²¹ Aga m eme ka ogwugwu gi buru ihe a ga-atu egwu. I gaghị adikwa. A ga-achọ gi, ma agaghị achota gi. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya.”

27

Abụ akwa n'ihì Taja

¹ Okwu ONYENWE ANYÌ ruru m ntị, si, ² “Nwa nke mmadu, bulie abụ akwa banyere Taja, ³ si ya, gị oke obodo dī n'ọnu oke osimiri, onye bụ onye ahia nke mba niile dī n'ọnu osimiri. ‘The ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYÌ kwuru:

“ ‘Gị onwe gị, bụ Taja, na-asị,
 “Ezuru m oke n'ima mma.”

⁴ I meela ka oke ala gị diri n'etiti oke osimiri.
 Ndi wuru gị meekwala ka ima mma gị zuo oke.

⁵ Osi e ji wuo ahụ ugbo gị
 sitere n'osisi junipa nke si Senia;
 o bukwa osisi sida nke si Lebanon
 ka e ji jidesie ihu ugbo ahụ ike.

⁶ Osi ook nke si Bashan
 ka e ji mee umara gị niile.

Osi e si Saipros bubata
 ka e ji wuo ala ugbo gị, jirikwa odu machie
 ya n'onodu icho ya mma.

⁷ Ezi akwa ocha a kpara nke oma, nke e si Ijipt
 bubata,
 ka e ji mee okoloto gị.

Akwa ndo gị bukwa akwa na-acha anunu anunu,
 na odo odo,
 nke e si n'obodo onu mmiri Elisha bubata.

⁸ Ndi ikom si Saidon na Avad bu ndi na-akworo
 gi ugbo mmiri gi.
 Ndi nka ndi ikom gi, gi Taja, no n'ugbo dika
 ndi oka n'ikwo ugbo mmiri.

9 Ndi okenye na ndi nka Gebal a maara aha ha
 no n'ime ugbo mmiri gi.
 Oru ha bu imechisi oghere obula di n'ugbo
 ahụ.

Ugbo mmiri niile na ndi na-anyanya ha
 na-abata n'onu mmiri gi n'ihu izu ihe ahia
 gi.

10 “ ‘Ndi ikom Peshia na Lidiya,* na Put,
 jere gi ozi dika ndi agha n'usuu ndi agha gi.
 Ha kokwasiri ota ha na okpu agha igwe ha n'aja
 ulo gi,
 na-ewetara gi ebube.

11 Ndi ikom Avad, na Helek
 bu ndi na-eche mgbidi gi n'akuku niile.

Ndi ikom Gamad
 na-eche nche n'ulo elu gi niile e wusiri ike.

Ha konyekwara ota ha n'usoro na mgbidi gi,
 ime ka ima mma gi zuo oke.

12 “ ‘Tashish bu onye ahia gi, n'ihu iba uba nke
 aku gi. O bu olaocha na igwe, na gbamgbam,
 na opu, ka ha ji akwu gi ugwo ihe ha si n'aka gi
 zuru.

13 “ ‘Ndi Griis,† Tubal na Meshek, bukwa ndi
 ahia gi. Ha na-ebutere gi ndi ohu, na ihe e ji
 bronz kpuo, iji kwuo gi ugwo ihe ha si n'aka gi
 zuru.

---

* 27:10 27:10 Maobu, Lud † 27:13 27:13 Maobu, Javan

14 “‘Otu a kwa ndị ikom Bet Togama jikwa ìnyìnnya ụgbọ, na ìnyìnnya agha, na ìnyìnnya ibu na-agbanwere‡ ihe ha zụrụ.

15 “‘Ndi ahia si na Dedan bukwa ndi ahia gi. Otu a kwa otutu ndi bi n'onu mmiri bukwa ndi ahia gi. Ha ji odu, na osisi eboni kwuo gi ugwo ihe ha zuru gi.

16 “‘Ndi Aram ka gi na ha zuru ahia n'ih i otutu ngwa ahia gi. Ha na-ejikwa nkume di oke onu tokwosisi na akwa e sijiri esiji odo odo, na akwa a kpara nke oma, na ezi akwa ocha, na koral, na nkume oke onuahia rubi na-akwu gi ugwo ihe ha zuru gi.

17 “‘Ndi Juda na ndi Izrel niile bukwa ndi ahia gi. Ha na-eji oka wiiti nke si n'obodo Minit, ya na shuga, na mmanu anu, na mmanu, na mmanu otite na-akwu gi ugwo ihe ha zuru gi.

18 “‘Damaskos bukwa ndi ahia gi, n'ih i otutu ngwa ahia na uba ihe ndi i nwere ire ere. O bukwa mmanya si Helbon, na aji anu di ocha nke esi Zaha weta, ¹⁹ na mmanya a gbara n'udu n'udu nke si Uzal, na igwe nwupuru enwupu, na kashia, na kalamus, ka ha ji akwu gi ugwo ihe ha zuru gi.

20 “‘Dedan bu onye ahia gi n'akwa a na-agbasa n'elu ìnyìnnya anokwasị odu.

21 “‘Arehia na umu eze niile nke Keda bukwa ndi ahia gi. O bu umu aturu, na ebule, na mkpi, ka gi na ha n'azurita na-erekwa.

‡ 27:14 27:14 Nke a bu n'onodu ikwu ugwo, mgbe ufodu o buru na mmadu ejighi ego, o nwere ike jiri ihe o nwere kwuo ugwo ihe o zuru, site n'uzo igbanwere ihe.

22 “ ‘Ndi ahia Sheba, na Raama, bukwa ndi ahia gi. Ha ji uda di iche iche na nkume di oke onuahia, na olaedo akwu gi ugwo ihe ha zuru.

23 “ ‘Ndi Haran, Kanne na Eden, na ndi ahia Sheba, Asho na Kilmad, bu ndi gi na ha zukoro ahia. 24 Ha na-eweta uwe mara mma di iche iche, na akwa e tejiri anunu anunu, na akwa a kpara nke oma, na kapeeti mara mma di iche iche, nke e ji udo kpazie nke oma, nke e tejiri n’udi dikwa iche iche n’oma ahia gi.

25 “ ‘Ugbọ mmiri niile nke Tashish bu ndi na-ebu ihe ahia gi.

I juputara n’ihe ahia,
gi obodo di n’etiti mmiri.

26 Ndi na-anyaghari ugbo mmiri gi na-ebuba gi n’osimiri.

Ma ifufe siri ike nke si n’owuwa anyanwu ga-etiwasi gi n’etiti osimiri.

27 Aku gi niile, na ngwa ahia gi niile, na ihe izu ahia gi niile,

na ndi niile na-aru oru n’ugbo mmiri gi, na ndi na-anya ugbo mmiri, ma ndi na-edozi ugbo mmiri gi,

ma ndi na-azu ahia gi, ma ndi agha gi niile, ha na ndi niile no n’ime ugbo gi

ka mmiri ga-eri n’etiti mmiri, n’ubochi ahụ ugbo gi ga-emikpu.

28 Ala niile di n’onu mmiri ga-ama jijiji mgbe ndi oka ugbo mmiri gi ga-eti mkpu akwa.

29 Ndi niile na-anya ugbo mmiri, na ndi oka ugbo niile nke oke osimiri, ga-esitekwa n’ugbo ha

rịdata guzo n'elu ala.

30 Ha ga-eti mkpu akwa,
ha ga-akwa akwa nke ukwuu,
werekwa aja wụkwasi onwe ha n'isi,
na-atụrụkwa onwe ha na ntụ.

31 Ha ga-akpuchapụ agiri isi ha,
yirikwa akwa mkpe,
kwaa akwa n'ihị idị ilu nke mkpuruobi ha.
Ha ga-etikwa aka ha n'obi.

32 Mgbe ha ga na-eti mkpu akwa na-erikwa uju
n'ihị gị,
nke a bụ abụ akwa a ga-abụ banyere gị,
“Onye ka e mere ka o dere duu ka e si mee obodo
Taja,
nke osimiri gbara gburugburu?”

33 Mgbe e si n'ime gị na-ebupụsi ihe ahia gị,
e ji ha na-enyeju mba dị iche iche afo.
E sitekwara n'akụ gị dị ukwuu na ngwa ahia gị
mee ka otutu ndị eze nke ụwa bụru
ogaranya.

34 Ugbu a, mmiri e riela gị,
ọ bụ n'okpuru osimiri ka ị togbọ.
Akụ gị niile na ihe ahia gị niile,
na ndị niile nọ n'ime gị esorola gị laa n'iyi.

35 Ihe ndị a niile ga-eju ndị bi n'ala onụ mmiri
osimiri niile anya.

Ndị eze ha niile tükwara egwu nke ukwuu;
ihu ha gbarukwara agbarụ site n'egwu.

36 Ndị ahia nke mba dị iche iche na-efufe isi ha,
n'ihị na ihe mere gị dị egwu.
Ị laala n'iyi ruo ebighi ebi.' ”

28

Amuma megide eze Taia

¹ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² “Nwa nke mmadu, gwa eze Taia, ‘Ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri:

“ ‘N’ihi nganga nke juru gi obi,
 i na-ekwu si, “Mu onwe m bu chi,
 mu onwe m na-anokwasi n’ocheeze nke otu chi,
 nke di n’etiti oke osimiri niile.”

Ma gi onwe gi bu mmadu efu, i bughu chi,*
 o bu ezie na i na-eche na i mara ihe dika chi.†

³ I maara ihe karua Daniel?

O bu na o nweghi ihe e zoro ezo n’ebe i no?

⁴ I werela amamihe gi na nghota gi

nwetara onwe gi aku,
 tukoba olaedo na olaocha,
 n’ime ulokwu gi di iche iche.

⁵ E, mmuta n’izu ahia gi
 emeela ka i ghoo ogaranya,
 n’ihi akunuba inwere
 i burula onye na-akpa nganga.

⁶ “ ‘Ya mere, nke a bu ihe Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu;

“ ‘ebe o bu na i guru onwe gi dika onye maara ihe
 onye maara ihe dika chi,

⁷ ana m aga ikpobata ndi mba ozo megide gi,
 bu mba kachasi mba niile di iche iche njo
 na-enweghi obi ebere.

Ha ga-amiputa mma agha ha megide ima mma
 gi na amamihe gi,

* **28:2** 28:2 Maobu, Chineke † **28:2** 28:2 Maobu, Chineke

ha ga-adụwakwa ebube nke mma gị.

⁸ Ha ga-eme ka ị rịdaruo n'olulu nke ala mmụọ.
 Ị ga-anwụ ọnwụ ike
 n'etiti oke osimiri niile.

⁹ Mgbe nke a mere, ị ga-asị, “Mụ onwe m bụ chi,”
 n'ihu ndị ahụ na-egbu gị?

Ma gị onwe gị bụ mmadụ efu, ị bughị chi,
 n'aka ndị ahụ na-egbu gị.

¹⁰ Ị ga-anwụ ọnwụ dika ndị a na-ebighị ugwu,
 site n'aka ndị ọbịa.

Mụ onwe m ekwuola, otu a ka Onye kachasị ihe
 niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ kwubiri.’ ”

¹¹ Okwu nke ONYENWE ANYỊ rutere m ntị, sị,

¹² “Nwa nke mmadụ, bulie ahụ akwa banyere
 eze Taija ma gwa ya, ‘Ihe a ka Onye kachasị ihe
 niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ kwuru,

“ ‘Gị onwe gị bụ akara izuoke,
 ị jupụtara na amamihe na ịma mma.

¹³ Ị nọ n'Iden,
 n'ubi Chineke a gbara ogige.

N'ebe ahụ ka e ji nkume dị oke ọnụahịa ndị a
 choọ gị mma,

rubi,[‡] na topaazi, na emeralụdu,
 na krisolaịt, na ọniks, na jaspaa,
 na safaia, na tọkwọisi, na beril.

A rụnyere nkume ndị a niile n'ime ọlaedo.

Ọ bụkwa n'ụbọchị ahụ e kere gị ka e doziriri
 ha.

¹⁴ Ahọpụtara m gị mee gị ka ị bụrụ cherub,
 ọrụ ahụ e doro gị iche iru.

Ọ bụ n'ugwu nsọ Chineke ka ị na-anọ,

[‡] **28:13** 28:13 Maọbụ, kanelien

na-ejegharikwa n'etiti nkume ndi ahụ na-
acha oku.

15 I bu onye na-enweghi ita uto
n'uzo gi niile site n'ubochi e kere gi,
tutu ruo mgbe a huru ajo omume n'ime gi.

16 Site n'iba uba nke ozuzu ahia gi
i ghoro onye na-eme ihe ike,
si otu a mehiakwa.

N'ihia ya, esi m n'ugwu Chineke chupu gi, n'ihia
adighi nsoghi.

Esitekwarara m n'etiti nkume oku ndi ahụ
chupu gi,
gi cherub na-ekpuchi ekpuchi.

17 Obi gi juputara na nganga
n'ihia ima mma gi,

i mere ka amamihe gi
buru ihe ruru aru n'ihia ebube nke ima mma
gi.

N'ihia ya, achudara m gi, tuo gi n'ala,
mee ka i buru ihe nlere anya nye ndi eze
niile.

18 N'ihia otutu mmehie gi, na izu ahia aghughu
gi,

i meela ka ulonso gi niile ghoo ihe ruru aru.

N'ihia ya, emere m ka oku si n'etiti gi puta,
repia gi.

Ka i ghoo ntu n'elu ala,
n'ihu ndi ahụ niile na-ele gi anya.

19 Ndi niile maara gi
ka ihe ndi a juru anya,

n'ihia na i ghoola ihe oke egwu.
I laala n'iyi ruo ebighi ebi.' "

Amuma megide Saidon

20 Okwu ONYENWE ANYÌ ruru m ntị, si, 21 “Nwa nke mmadu, chee ihu n’ebe Saịdon dī buo amuma megide ya, 22 ma kwuo, ‘Ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYÌ kwuru,

“ ‘Mu onwe m na-emegide gi, gi Saịdon, n’etiti unu ka m ga-egosiputa otuto m.

Unu ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYÌ mgbe m mere ka ahuhu dakwasị unu, n’ime unu, a ga-anwaputa na m bu onye di nsọ.

23 Aga m ezite ajo oria na-eefe efe, nke ga-emegide ya, meekwa ka obara juputa n’okporozo ya niile.

Ndi e gburu egbu ga-ada n’ime ya, site na mma agha nke ga-abiakwasị ya n’akuku niile.

Mgbe ahụ, ha ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYÌ.

24 “ ‘Ulo Izrel agaghị enwekwa mba kporo ha asi gbara ha gburugburu ndi dika uke, nke na-adu adu, na ogwu nke na-egbu mgbu. Ha ga-amatakwa na mu onwe m bu Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYÌ.

25 “ ‘Ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYÌ kwuru: Ndi Izrel ga-aloghachi biri n’ala nke aka ha ozo, ala nke m nyere nna ha Jekob ohu m. N’ihi na aga m esite na mba niile ha gbasasiri chikotaa ha, si otu a gosi mba niile nke uwa idi nsọ m. 26 Ha ga-ebi n’ala a na ntukwasị obi. Ha ga-ewu ulo, kuọ ubi vaini, birikwa na-atughị egwu oputa. Mgbe m

piachara mba niile di ha gburugburu utari, bu mba ndi ahụ mekpara ha ahụ, mgbe ahụ, ha ga-amata n'ezie na mu onwe m bu ONYENWE ANYI Chineke ha.' ”

29

Amuma megide Ijipt

Ikpe omuma diri Fero

¹ N'afọ nke iri, n'onwa nke iri, n'ubochi nke iri na abuo, okwu nke ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² “Nwa nke mmadu, chee ihu gi n'Ijipt buo amuma megide Fero bu eze Ijipt, na ala Ijipt niile. ³ Gwa ya okwu, si, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri:

“Lee, mu onwe m na-emegide gi, Fero eze Ijipt, gi onye bu ogologo anu ojojo ahụ na-amakpu n'etiti mmiri iyi.

N'ihina na i siri, “O bu m nwe Nail, o bukwa mu onwe m mere ya nye onwe m.”

⁴ Ma aga m etinye nko n'agba gi, mee ka azu niile nke iyi gi niile rapara n'akpirikpa gi.

Aga m adoputa gi site n'etiti iyi gi niile, mee ka azu niile rapara n'akpirikpa gi.

⁵ Aga m ahapu gi na azu niile nke osimiri iyi gi n'ozara, ebe ahụ ka unu ga-anọ nwuo n'ala ubi, a gaghi eli unu eli maobu tutuo unu, n'ihina na emeela m ka unu buru nri nye anu ohia niile, na nnunu niile.

⁶ Mgbe ahụ, ndi niile bi n'Ijipt ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.

“ 1 I dīrīla ka mkpanaka achara n’ebe ụlọ Izrel nọ. 7 Mgbe ha jidere gị n’aka, ị nyajiri dọwaa ha ubu ha. Mgbe ha dabeere na gị, ị gbajiri mee ka ha ghara inwekwa ike iguzosi ike n’ụkwụ ha.

8 “ N’ihi ya, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: Lee, aga m eme ka mma agha biakwasị gị, aga m ebipụkwa mmadu na anumanu niile di n’ime gị. 9 Ala Ijipt ga-agho ebe togboro n’efu; ha ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.

“ N’ihi na ị sirị, “Osimiri Nail bu nke m. O bu m kere ya.” 10 N’ihi ya, aga m edo onwe m megide gị, megidekwa osimiri gị. Aga m ala Ijipt niile n’iyi site na Migdol ruo Aswan, ruokwa n’oke ala ha na ndi Kush.* 11 O dighi ukwu anumanu maobu mmadu ga-agafe n’ime ya, agaghị ebikwa n’ime ya ruo mgbe iri afọ anọ gasiri. 12 Aga m emekwa ka ala Ijipt buru ebe togboro n’efu n’etiti mkpomkpọ ala niile, obodo ya niile ga-atogboro n’efu iri afọ anọ n’etiti obodo ndi e mere ka ha laa n’iyi. Aga m achusasi ndi Ijipt n’etiti mba niile, fesaa ha n’ala niile.

13 “ Ozo kwa, Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI sirị, n’ogwugwu iri afọ anọ ahụ, aga m achikotakwa ndi Ijipt site n’ebe niile ha gbasara. 14 Aga m emekwa ka ndi ya niile laghachi n’ala Patros, ala ebe a muru ha. Ma Ijipt agaghị abukwa alaeze a maara nke oma ozo. 15 O ga-abu alaeze di nnoo ala kari alaeze niile. O dikwaghị mgbe ozo o ga-eweli onwe ya elu

* 29:10 29:10 Ya bu, mgbago Nail

karịa mba ọzọ niile. Aga m emekwa ka ha dị nta, nke ha agaghị inwe ike achikwa mba niile ọzọ. ¹⁶ Ijipt agaghị abụkwara ụlọ Izrel ihe ntụkwasi obi, kama ọ ga-abụrụ ha ihe iyi cheta mmehie ha mere mgbe ha lere anya enyemaka site n'aka ya. Mgbe ahụ, ha ga-amata na mụ onwe m bụ Onye kachasi ihe niile elu, bụ†ONYENWE ANYI.' ”

Ugwọ ọrụ Nebukadneza

¹⁷ Ọ ruo, n'iri afo abụọ na asaa, n'ọnwa mbụ, n'ubochi nke mbụ, ka okwu nke ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ¹⁸ “Nwa nke mmadu, Nebukadneza bụ eze Babilon mere ka ndi agha ya luso Taia ogo n'ebe o di ukwu. Isi niile obula ka e mere ka o kwochasia, ubu niile kwa echihara echihia. Ma ya na ndi agha ya anataghi ugwo oru obula, n'agha ahụ o buru megide Taia. ¹⁹ N'ihia nke a, Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI na-ekwu si: Lee, ana m aga inye Nebukadneza eze Babilon ala Ijipt. Ọ ga-akwako akunuba ya, ọ ga-azacha ma bukorokwa ihe niile nke di n'ala ahụ. Ha ga-abukwa ugwo oru nke ndi agha ya. ²⁰ Enyefeela m ala Ijipt n'aka ya, ka ọ buru ugwo oru n'ihia oru ya, n'ihia na ya na ndi agha ya ruuru m ya. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwubiri.”

²¹ “N'ubochi ahụ, aga m eme ka otu mpi‡ puputara ụlọ Izrel. Aga m asaghekwa onu gi n'etiti ha. Mgbe ahụ, ha ga-amata na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYI.”

† 29:16 29:16 Maobu, Onyenwe ha ‡ 29:21 29:21 Mpi N'ebe a na-egosiputa idi ike

30

Abụ akwa n'ihl Ijpt

¹ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² "Nwa nke mmadu, buo amuma sika, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu, " 'Kwasienu akwa ike ma si,

"Ewoo, n'ihl ubochi ahụ!"

³ N'ihl n'ubochi ahụ adila nso, Ubochi nke ONYENWE ANYI abiala nso, ubochi igwe ojii,

ubochi ga-ewetara mba di iche iche mbibi.

⁴ Mma agha ga-abiakwasl Ijpt, ihe mgbu ga-adakwasl Kush.

Mgbe ndi e gburu egbu ga-abu aja di n'ala, a ga-ekpokorokwa akunuba ya, mebikwaa ntola ya. Ala ya ga-abukwa ihe e bibiri ebibi.

⁵ Kush* na Libiya, Lidiya na ndi Arebia niile gwara ogwa, Kub na ndi mba ogbugba ndu ahụ, na Ijpt ga-eso daa site na mma agha.

⁶ " 'O bu ihe a ka ONYENWE ANYI kwuru:

" 'Ndi niile na-akwagide Ijpt ga-ada, nganga niile nke ike ya ga-agwusika.

Site na Migdol ruo n'Aswan,

o bu site na mma agha ka ha ga-ada n'ime ya.†

Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri.

⁷ Ha ga-atogboro n'efu, n'etiti ala niile togboro n'efu.

Obodo ha niile ga-abu mkpomkpo ebe,

* **30:5** 30:5 Ya bu, Itiopia † **30:6** 30:6 Ka a ga-eji gbuchapu ha

n'etiti ọtụtụ obodo e bibiri ebibi.

8 Mgbe ahụ, ha ga-amata na mụ onwe m bụ
 ONYENWE ANYỊ,
 mgbe m tinyesiri ọkụ n'Ijpt,
 mgbe m gwepiara ndi niile na-enyere ya aka.

9 “ ‘N'ubochi ahụ, aga m ezipu ndi ozi ndi ga-
 eji ugbo di iche iche, ka ha gaa menye ndi Kush
 egwu, bu ndi onwe ha juru afo. Oke egwu ga-
 ejidekwa ha n'oge ahụ n'ih ihe dakwasiri Ijpt,
 n'ih ihe ndi a aghaghi imezu.

10 “ ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu
 ONYENWE ANYI kwuru,
 “ ‘Aga m esite n'aka Nebukadneza eze Babilon
 bibie igwe ndi agha Ijpt niile.

11 Ya onwe ya na ndi agha ya, bu mba kachasi
 mba niile njo na-enweghi obi ebere,
 ka a ga-akpobata ka ha bia bibie ala ahụ.
 Ha ga-amiputa mma agha ha megide Ijpt,
 werekwa ozu ndi e gburu egbu tusasia n'ala
 ahụ.

12 Aga m eme ka osimiri Nail taa. O ga-aghokwa
 ala kporo nku.

Aga m ewerekwa ala ahụ resi mba ndi ojojo.
 Aga m ala ala ahụ na ihe niile di n'ime ya n'iyi.
 O bukwa ndi mba ozọ ka m ga-eji mee ya.
 Mụ onwe m bụ ONYENWE ANYI ekwuola ya.

13 “ ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu
 ONYENWE ANYI kwuru,
 “ ‘M ga-ala arusi niile n'iyi,
 mekwaa ka ihe niile a kpuru akpu di na
 Memfis kwusi.

Onye eze agakwaghị adị ọzọ n'Ijipt,
aga m emekwa ka egwu juputa n'ala ahụ
niile.

14 Aga m emekwa ka Patros togboro n'efu.
Aga m etinye oku na Zoan,
ma taa Tibs ahụhụ.

15 M ga-awukwasị Pelusium‡ onuma m,
bụ ebe siri ike nke Ijipt,
m ga-ebipukwa igwe ndị Tibs niile.

16 Aga m amụnye oku n'Ijipt,
Pelusium ga-anọ n'oke ihe mgbu.

A ga-eji ike tipia Tibs.

Memfis ga-anogidekwa n'onodu ojoo
ubochi niile.

17 Umụ okorobia Heliopolis na Bubasti
ga-anwu site na mma agha.
Obodo ndi a niile ga-abukwa ndi a dotara
n'agha.

18 Ubochi ahụ ga-agba ochichiri na Tapanhis
mgbe m ga-agbaji yoku Ijipt,
n'ebe ahụ ka mpako nke ike ya ga-agwusi.

Igwe ojii ga-ekpuchi ya,
a ga-adotakwa obodo nta ya niile n'agha.

19 Aga m eme ka Ijipt taa ahuhu di ukwu,
ka ha mata n'ezie na mu onwe m bu
ONYENWE ANYI.' ”

Aka Fero agbajiel

²⁰ O ruo, n'afọ nke iri na otu ya, n'ubochi nke
asaa, n'onwa nke mbu, okwu nke ONYENWE ANYI
ruru m nti, si, ²¹ “Nwa nke mmadu, agbajiel m
ogwe aka Fero, eze Ijipt. Lee, o nwebeghi onye

‡ 30:15 30:15 Maobu, Sin

gbara ya ọkpukpu, ma ọ bukwanu kee ya ihe, ka o sie ike ọzọ ijide mma agha. ²² N'ihia ya, nke a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri: Lee, mu onwe m na-emegide Fero bu eze Ijpt. Aga m agbaji ogwe aka ya abuo, ma nke siri ike ma nke gbajiri agbaji na mbu. Aga m emekwa ka mma agha ya si n'aka ya dapu. ²³ Aga m achusa ndi Ijpt n'etiti mba niile tusaakwa ha n'obodo niile, ²⁴ meekwa ka ogwe aka abuo nke eze Babilon sie ike. Aga m etinye mma agha m n'aka ya, ma ogwe aka abuo nke Fero ka m ga-agbajisi. Mgbe ahụ, Fero ga-asu ude n'ihu eze Babilon dika onye e meruru ahụ. ²⁵ Aga m eme ka ogwe aka abuo nke eze Babilon sie ike; ma ogwe aka Fero ga-akponwu. Mgbe ahụ, ha ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI, mgbe m tinyere mma agha n'aka eze Babilon, na mgbe o setipuru ya imegide Ijpt. ²⁶ Aga m achusa ndi Ijpt n'etiti mba niile, fesaa ha n'ala niile. Mgbe ahụ, ha ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI."

31

Fero dika osisi sida nke Lebanon

¹ O ruo, n'afọ nke iri na otu, n'onwa nke ato, n'ubochi nke mbu ya, okwu nke ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² "Nwa nke mmadu, gwa Fero eze Ijpt na ndi agha ya niile okwu si ha, "Olee onye ahụ yiri gi n'idi ukwu?" ³ Tulee n'obi gi ihe gbasara Asiria, nke bu oke obodo burukwa mba a maara aha ya.

Ọ dị ka osisi sida nke Lebanon,
 nke juputara n'alaka mara mma,
 nke otutu alaka ya na-enye ndo, nke di ezi
 ogologo,
 nke alaka onu ya topuru tokaria osisi ohia
 niile.

⁴ O nwetara mmiri mere ka o buo ibu,
 na isi iyi mmiri miri emi nke mere ka o too
 ogologo.

Iyi ha niile

na-aso n'okpuru ya.

Ebe ahụ ka ha si ezipu

uzo mmiri ndi na-enye osisi ndi ozo di n'ohia
 mmiri.

⁵ N'ihia ya, o toro tokaria
 osisi niile n'ogologo.

Ngalaba ya bara uba,

alaka ya topukwara ogologo

n'ihia idi ukwuu nke mmiri ha na-enweta.

⁶ N'alaka ya niile

ka anu ufe niile nke eluigwe na-akpa akwu,

n'okpuru ndo nke alaka ya niile

ka umu anu ohia niile muru umu,

oke mba niile di iche iche

bikwara n'okpuru ndo ya.

⁷ O mara mma n'idi ukwuu ya,

n'ogologo nke alaka ya n'awasa,

n'ihia na mgborogwu ya mibara emiba

n'ebe mmiri di ukwuu.

⁸ Osisida niile di n'ubi Chineke a gbara ogige
 erughi ya n'otutu.

O dighi osisi junipa niile

nwere ngalaba a ga-eji tunyere nke ya,

osisi plenu niile
 adighikwa ka alaka ya,
 o dighikwa osisi di n'ubi Chineke a gbara ogige,
 nke yiri ya n'ima mma ya

⁹ Emere m ya ka o maa mma
 site n'iba uba nke alaka o nwere,
 o bu ihe ekworo nye osisi niile no n'Iden
 n'ubi Chineke a gbara ogige.

¹⁰ “N’ihi ya, ihe ndi a ka Onye kachasi ihe
 niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: N’ihi na o*
 toro ogologo tokaria osisi ohia niile, n’ihi na o
 nyara isi banyere onodu idi ogologo ya karia
 ndi ozo, ¹¹ Eweere m ya nyefee n’aka onye ahụ
 na-achi mba niile, ka o mesie ya ike, dika iba
 uba nke ajo omume ya si di. Ewezugakwara m
 ya n’akuku. ¹² Mba ahụ kachasi mba niile njo
 na-enweghi obi ebere gbuturu ya, hapu ya ka o
 togboro n’ala. Ngalaba ya dara n’elu ugwu ukwu
 niile nakwa n’ime ndagwurugwu niile. Alaka ya
 kwa dajisiri danyesia n’ime ebe niile gbawara
 agbawa nke ala mmiri si eru. Mba niile nke
 uwa sitere n’okpuru ndo ya puta wezuga onwe
 ha. ¹³ Umụ nnunụ niile bere n’elu ukwu osisi
 ahụ dara ada, n’etiti alaka ya niile ka umụ anụ
 ohia biara biri. ¹⁴ Ya mere, ka osisi niile nke di
 n’akuku mmiri gharakwa eto ogologo, maobu ka
 onu onu ya ghakwara idi elu karia alaka ndi ahụ
 bara uba. Nyekwa na o dikwaghi osisi obula
 na-enwetazu mmiri nke ga-etoru osisi ndi ahụ
 n’ogologo. N’ihi na edebela ha nye onwu, nye

* **31:10** 31:10 Ya bu, sida ukwu ahụ

irɪɖaru n'okpuru ɔwa, n'etiti ndi mmadu ndi narida n'olulu omimi ahɔ.

¹⁵ “‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: N'ubochi ahɔ e mere ka o ridaruo n'ala mmuɔ, a kwusiri m ogbu mmiri niile were ha kpuchie ya. A kwusiri nsoghari nke mmiri, meekwa ka iba uba nke mmiri ya niile kwusi. N'ih i ya, eyinyere m Lebanon uwe mkpe, osisi niile nke ohia kponwukwara n'ih i ya. ¹⁶ Emere m ka mba niile maa jijiji n'egwu n'ih i odida ya, mgbe m tanyere ya na ndi ahɔ na-aga n'olulu n'ime ala mmuɔ. Mgbe ahɔ, a kasiri osisi niile mara mma obi, bu osisi ndi ahɔ di n'ogige Iden, na osisi oma niile nke Lebanon, ndi nke mgborogwu ha na-enweta mmiri nke oma. ¹⁷ Ha onwe ha kwa, dika sida ukwu ahɔ, sokwaara gbadaruo n'ala mmuɔ, gakwuru ndi niile eji mma agha gbuo, ha na ndi ikom ji mma agha bu ndi biri n'okpuru ndo ya n'etiti mba di iche iche.

¹⁸ “‘Olee osisi di n'I den a ga-eji tanyere gi n'ima mma, na n'idi ebube? Ma gi onwe gi kwa, na osisi ndi a niile di n'I den ka a ga-eme ka unu ridaruo n'okpuru ɔwa. I ga-edina n'etiti ndi a na-ebighi ugwu, gi na ndi eji mma agha gbuo.

“ ‘Nke a bu Fero na usuu ndi agha ya niile, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri.’ ”

32

Abu akwa n'ih i Fero

¹ N'afɔ nke iri na abuo, n'onwa nke iri na abuo, n'ubochi nke mbu ya, okwu nke ONYENWE

ANYỊ rutere m nti, si, ² “Nwa nke mmadu, buliere Fero bu eze Ijipt, abuakwa si ya,

“ I di ka odum n’etiti mba niile.

I dikwa ka ogologo anu ojojo na-anu n’osimiri.

I na-akpuhari onwe gi n’ime mmiri.

I ji ukwu abuo na-agbaru mmiri, na-emekwa ka mmiri iyi niile gbaruo.

³ “ ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri,

“ ‘Aga m eji otutu ndi di ukwu n’onuogugu gbasaa ugbu m n’elu gi.

Ha ga-adokpukwara gi n’ime ugbu m.

⁴ Aga m atusa gi n’ala,

n’ohia ka m ga-atufukwa gi,

mekwa ka umu nnunu niile nke eluigwe bekwasi gi.

Aga m emekwa ka anu ohia nke uwa niile rijuo afo n’anu ahụ gi.

⁵ Aga m tusasikwa anu ahụ gi n’ugwu niile, werekwa ihe obula foduru n’ime gi mejuo ndagwurugwu niile.

⁶ M ga-eji obara gi na-aso aso dee ala niile dika mmiri

o buladi ruo n’ugwu niile,

ebe niile mmiri si erufe ga-ejuputakwa n’anu ahụ gi.

⁷ Mgbe m ga-emenyu gi dika oku, aga m ekpuchi ihu eluigwe,

mekwa ka kpakpando niile jie nji.

Aga m eji igwe ojii mechie ihu anyanwu, onwa agakwaghi enye ihè ya.

⁸ Ihe niile nke na-enye ihè n’eluigwe

ka m ga-eme ka ha jie nji n'elu gi,
mee ka ọchịchịri gbachie n'ala gi niile, otu a
ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE
ANYI kwubiri ya.

9 Aga m eweta obi mgbawa n'etiti ndi mmadu di
iche iche
mgbe m ga-eme ka mbibi gi bia n'etiti mba
niile
n'ime ala di iche iche nke i na-amaghi.

10 Aga m eme ka i ju otutu ndi mmadu anya,*
ndi eze ha ga-ama jijiji n'ujọ maka gi
mgbe m ga-efeghari mma agha m n'ihu ha.
Onye obula n'ime ha ga-ama jijiji†
na ntabi anya obula n'ihu ndu ya
n'ubochi ahụ, i ga-ada.

11 “ N'ihu na nke a bu ihe Onye kachasi ihe niile
elu, bu ONYENWE ANYI kwuru,
“ Mma agha nke eze Babilon
ga-abiakwasị gi.

12 Usuu ndi agha gi ga-adakwa n'ihu mma agha
nke ndi di ike,
bu ndi mba ahụ kachasi mba niile njo.
Nganga niile nke Ijpt na ndi ya, ka ha ga-
egwepia.

Ha ga-akwatu usuu ndi agha ha niile.

13 Aga m emekwa ka anumanu ya niile,
nke na-ata ahija n'akuku mmiri laa n'iyi.
Ukwu mmadu, na ukwu anumanu
agakwaghi agbaru mmiri ahụ ozo.

14 N'ihu ya, mmiri niile nke ya ga-adị ocha,
na-asokwa dika mmanu.

* **32:10** 32:10 Nwee akpata oyi n'ebe i no † **32:10** 32:10 Nke
a bu n'ihu egwu

Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu
ONYENWE ANYI kwuru.

¹⁵ Mgbe m bibiri Ijipt,
kpochapukwa ihe niile di n'ime ya,
mgbe m tidara ndi niile bi n'ime ya,
ha ga-amata n'ezie na mu onwe m bu
ONYENWE ANYI.'

¹⁶ "Nke a bu abuakwa ha ga-aburu ya. Ndi
inyom mba di iche iche ga-abu ya. Ha ga-abu
ya n'ih ijipt na usuu ndi agha ya, otu a ka Onye
kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri."

Nrida Ijipt baa n'ala ndi nwuru anwu

¹⁷ N'afọ nke iri na abuo ahụ, n'ubochi nke iri
na ise nke onwa ahụ, okwu nke ONYENWE ANYI
rutere m nti si, ¹⁸ "Nwa nke mmadu, tie mkpu
akwa n'ih ijipt usuu ndi agha Ijipt niile, wezuga
ha baa n'okpuru uwa ma ndi inyom mba di
iche iche di ukwuu, ha na ndi ahụ na-aridaru
n'olulu. ¹⁹ Gwa ha okwu si ha, 'Unu o nwere
ihuoma kari ndi ozo? Lee, ihe na-eche gi bu
olulu. O bukwa ndi a na-ebighi ugwu ka i
ga-edinakwuru.' ²⁰ N'etiti ndi e ji mma agha gbuo
ka ha ga-ada. Amiputala mma agha maka ya, ka
a dokpuru ya na igwe ndi ya niile puo. ²¹ Ndi
dike nke ndi ndu dike ga-esite n'ala mmuo kwuo
banyere Ijipt na ndi niile ha na ya di na mma,
'Ha aridatala, ha na-edina ala ha na ndi a na-
ebighi ugwu, nakwa ndi niile ahụ e ji mma agha
gbuo.'

²² "N'ebe ahụ ka Asiria na ndi agha ya niile no;
ili ndi niile o gburu egbu gbara ya gburugburu,
bu ndi niile nwuru site na mma agha. ²³ Ili ha

dị na nsọtụ niile nke olulu, ndị agha ya niile gbakwara ili ya gburugburu. E gbudala ndị niile mere ka oke egwu dị n'ala ndị dị ndụ. Ndi a nwurụ site na mma agha.

²⁴ “N’ebe ahụ ka Elam na usuu ndị agha ya nọ gbaa ili ya gburugburu. Ha niile bụ ndị e gburu egbu, ndị nwurụ site na mma agha. Ndi niile mere ka oke egwu dị n'ala ndị dị ndụ arịdaruola n’olulu ahụ dika ndị a na-ebighi ugwu. Ha esorola ndị ahụ rīdaruru n’ala mmuọ keta oke n’ihere dirī ha. ²⁵ E meere ya ebe ndina n’etiti ndi nwurū anwū. Igwe mmadu ya nwurū anwū gbakwara ili ya gburugburu. Ha niile bụ ndi a na-ebighi ugwu, ndi e ji mma agha gbuo, n’ihi na-emere ka oke egwu ha di n’ala ndi di ndu, ma ha na-eburu ihere ha, ha na ndi ahụ na-arīdaru n’olulu. Ha bụ ndi e debere n’etiti ndi nwurū anwū.

²⁶ “Meshek na Tubal nọkwa n’ebe ahụ, ha na usuu ndi agha ha niile, gburugburu ili ha. Ha niile bukwa ndi a na-ebighi ugwu, ndi e ji mma agha gbuo, n’ihi na ha mere ka oke egwu ha di n’ala ndi di ndu. ²⁷ Ugbu a, e likoọla ha na ndi a na-ebighi ugwu, bụ ndi dike n’agha, ndi nwurū anwū, ndi ji ngwa agha ha gbadaa n’ime ili ha, ndi e hinyere ngwa agha ha n’okpuru isi ha, ebe ọta‡ ha dikwasiri n’okpukpu mgbe e tinyere ha n’ili. Ma n’ezie, ndi a bụ dike n’agha mere ka oke egwu di n’ala ndi di ndu.

²⁸ “Ma gi onwe gi, bụ Fero, otu a ka a ga-esi

---

‡ 32:27 32:27 Eleghị anya ihe a ga-agụta n’akwukwọ Hibru; ya bụ akwukwọ Masoreti ga-abụ ntaramahụhụ ha dikwasiri n’okpukpu ha

gbajie gi, i ga-edinakwa n'etiti ndi a na-ebighi ugwu, gi na ndi e ji mma agha gbuo.

²⁹ "N'ebe ahụ ka Edom na ndi eze ya, na ndiisi ya niile nọ. N'agbanyeghi idi ike ha, ha na ndi e ji mma agha gbuo togboro n'ebe ahụ. Ha na ndi a na-ebighi ugwu so dinaa, bu ndi na-aridaru n'olulu.

³⁰ "Ndiisi nke mba ndi ugwu, na ndi Saidon niile nọ n'ebe ahụ. Ujo niile nke ha sitere n'isiike ha menye ndi mmadu egbochighi ha iketa oke n'ihere nke iso ndi e gburu egbu nwuo. Ha soro ndi eji mma agha gbuo dinaa na-ebighi ugwu, buru ihere ha, ha na-aridaru n'olulu.

³¹ "Fero na ndi agha ya niile ga-ahụ ndi a, o ga-enwe nkasiobi maka ndi ya niile, na usuu ndi agha ya niile ndi eji mma agha gbuo. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara. ³² N'agbanyeghi na emeela m ka o gbasaa ujo§ n'ala ndi di ndu, Fero na igwe mmadu a niile ka a ga-eli n'etiti ndi a na-ebighi ugwu, ya na ndi ejiri mma agha gbuo. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri."

33

Nloghachi Izikiel dika onye nche

¹ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² "Nwa nke mmadu, gwa ndi gi okwu si ha, 'Mgbe m wetara mma agha imegide mba obula, ma ndi ala ahụ ahoputa otu onye n'etiti ha mee ya ka o ghorọ ha onye nche, ³ onye ga-ahụ mma agha ka

---

§ 32:32 32:32 Maobu, ka ujo ya di

o na-abiakwasị ala ahụ, o buru na o gbuo opi ike, ido ndi bi na mba ahụ aka na nti banyere mma agha nke na-abia, ⁴ o burukwa na onye obula anu opi ike ahụ ma ju inabatara onwe ya ido aka na nti ahụ, mma agha ahụ gbuo ya, obara ya ga-adikwasị ya n'isi. ⁵ N'ihia na ha nuru uda opi nke ido aka na nti ahụ ma ha geghi nti. O bu ha wetaara onwe ha ila n'iyi. A si na ha gere nti ha gaara azoputa ndu ha. ⁶ Ma o buru na onye nche elepu anya hu ndi agha ka ha na-abia hapu igbu opi ido ndi mmadu aka na nti, onwu ha di n'isi ya. Ha ga-anwu n'ime mmehie ha, ma aga m ajuta obara ha site n'aka onye nche ahụ.'

⁷ "Nwa nke mmadu, emeela m gi ka i buru onye nche nye ulo Izrel. N'ihia ya, gee nti n'ihe m na-ekwu, ka i dooro m ha aka na nti. ⁸ Mgbe m na-asị onye ajo omume, gi onye na-emebi iwu, i ghaghi inwu! O buru na i kwughi okwu, ime ka o chigharia site n'uzo ya puta, onye ahụ na-emebi iwu ga-anwu n'ihia mmehie ya niile, ma n'aka gi ka m ga-ajuta obara ha. ⁹ Ma o buru na i doo onye ajo omume aka na nti ka o chigharia site n'uzo ya puta, ma o meghe nke a, ha ga-anwu n'ihia mmehie ha, ma ndu gi onwe gi ka i zoputara.

¹⁰ "Nwa nke mmadu, gwa ulo Izrel, 'Otu a ka unu na-ekwu, "Njehie niile anyi na mmehie niile anyi adila aru n'ahu anyi. O bukwa n'ime ya ka anyi na-ata ahụ. Olee otu anyi ga-esi di ndu?"' ¹¹ Gwa ha, 'Dika m na-adi ndu, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara, onwu onye na-emebi iwu adighi ato m uto, kama o na-ato m uto mgbe onye

na-emebi iwu sitere n'uzo* ya chegharia diri ndu. Chigharianu, sitenu n'uzo ojoo† unu niile chigharia. N'ihini ka unu ga-eji nwuo, unu bu ulo Izrel?'

¹² "N'ihini ya, nwa nke mmadu, gwa ndi ala gi, 'Ezi omume nke onye na-eme ezi ihe agaghi azoputa ya ma o buru na o tugharia, mee ihe ojoo. Otu a kwa, mmehie niile nke onye na-emebi iwu agaghi eme ka o laa n'iyi ma o buru na o chegharia puo site na mmehie.' ¹³ O buru na m asi onye ezi omume, na o ghaghi idi ndu, ma onye di otu a atukwasi obi n'ezi omume ya mee ajo ihe, o dighi ihe ezi omume nke onye di otu a mere nke a ga-echetakwa. Ha ga-anwu n'ihini ajo ihe ha mere. ¹⁴ Ma o buru na m asi onye ajo omume, 'I ghaghi inwu,' ma onye ahụ esite na mmehie ya chigharia, mee ihe ziri ezi na nke di mma, ¹⁵ o buru na o nyeghachi ihe ebe o naara n'aka ndi o gbazinyere ego, kwughachi ihe niile o zuuru n'ohi, gbasoo ukpuru ahụ niile bu nke na-enye ndu, gharakwa ime ajo omume; onye di otu a aghaghi idi ndu, o gaghi anwu. ¹⁶ O dighi mmehie niile nke onye ahụ mere nke a ga-echeta megide ya. N'ihini na o meela ihe ziri ezi na nke dikwa mma, o gaghi idi ndu.

¹⁷ "Ma ndi gi na-asi, 'Uzo Onyenwe anyi ezighi ezi.' Ma o bu uzo ha bu nke na-ezighi ezi. ¹⁸ O buru na onye ezi omume esite n'ezi omume ya chigharia malite ime ihe ojoo, o ga-anwu maka ya. ¹⁹ Ma o buru na onye ajo omume esite

* **33:11** 33:11 Uzo n'ebe a, na-ekwu maka mmebi iwu † **33:11** 33:11 Maobu, mmehie unu

n'ajọ omume ya chigharịa malite ime ihe ziri ezi na nke dị mma, ọ ga-adị ndụ site n'ime nke a. ²⁰ Ma unu bụ ụlọ Izrel na-asị, 'Ụzọ Onyenwe anyị ezighị ezi.' Ma aga m ekpe onye ọbụla n'ime unu ikpe dika ụzọ ya si dị."

Nkọwa maka ọdịda Jerusalem

²¹ O ruo n'afọ nke iri na abụọ nke e mere ka anyị jee biri na mba ọzọ, n'ọnwa nke iri, n'ụbọchị nke ise nke ọnwa ahụ, otu onye n'ime ndị sitere na Jerusalem gbapụ bjakwutere m gwa m si, "Obodo ahụ adaala." ²² Ma n'anyasị, tupu onye ahụ gbapụrụ agbapụ abia, aka ONYENWE ANYI ruru m ahụ, mee ka m nweekwa ike ikwu okwu ọzọ.

²³ Mgbe ahụ, okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ²⁴ "Nwa nke mmadụ, ndị ahụ bi n'ebe dakposiri adakposi n'ala Izrel na-asị, 'Ebrahim bụ otu nwoke, ma o nwetachara ala a niile! Ma anyị dị ukwuu, n'ihie enyela anyị ala dika ihe nweta anyị.' ²⁵ Ya mere, gwa ha, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru: Ebe ọ bụ na unu na-eri anụ nke ọbara dị n'ime ya, na-elekwasikwa arusi unu anya, na-awusikwa ọbara, o kwesiri ka unu nweta ala a? ²⁶ Unu na-atukwasị obi unu na mma agha unu, unu na-eme ihe arụ dị iche iche, onye ọbụla n'ime unu na-emerụ nwunye onye agbataobi ya. Ọ bụkwa ala nke a ka unu ga-enweta?'

²⁷ "Gwa ha nke a, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru, dika m na-adị ndụ, ndị niile fọdurụ n'obodo ahụ e tikporo etikpo ga-anwucha site na mma agha. Ndị bi

n'ohia ka anu ohia ga-atagbu. Ndi niile bi n'ogba na n'ebe niile e wusiri ike ga-anwu site n'oria.

²⁸ Aga m eme ka ala unu ghoo ebe togboro n'efu. Nganga ya, na ike ya ga-agwusi. Obodo niile di n'ugwu Izrel ga-aghoo ebe e tikporo etikpo, mmadu agakwaghi esite n'ebe ahoo gafee ozo.

²⁹ Ha ga-amakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI, mgbe m mesiri ka ala ahoo ghoo mkpomkpo ebe togboro n'efu, n'ihii ihe aru niile nke ha mere.'

³⁰ "Ma gi onwe gi, nwa nke mmadu, ndi ala gi na-ekwu banyere gi n'akuku mgbidi ha na n'onu uzo ulo ha. Ha na-asirita onwe ha, 'Bianu ka anyi gaa nuru ozi sitere n'onu ONYENWE ANYI.'

³¹ Ha na-abiakwute gi dika ndi mmadu si abia, ha na-anoro ala n'ihu gi na-anu ihe i na-ekwu ma ha anaghi emeputa ya n'omume: n'ihii na ha na-eji egbugbere onu ha na-egosi ihunanya, ma obi ha no naani na uru ojo ha ga-enweta.

³² N'anya ha, i dika onye ji ezigbo olu na-ekwe ukwe ihunanya, dika onye nwere olu uto, nke na-abu abu di uto, na onye maara ka e si eti igba. Ha na-anu ihe i na-ekwu ma ha ejighi ya kporo ihe obula.

³³ "Ma mgbe nke a biara na mmezu, n'ihii o ghaghi ibia, ha ga-amata na onye amuma anotula n'etiti ha."

34

ONYENWE ANYI ga-abu onye ozuzu aturu Izrel

¹ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² "Nwa nke mmadu, buo amuma megide ndi ozuzu aturu Izrel niile, buo amuma si ha, 'The a ka Onye

kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: Ahuhu na-adiri unu ndi ozuzu aturu Izrel, ndi na-enyeju naani onwe ha afo. O kwesighi ka onye ozuzu aturu lekotazie igwe aturu e tinyere n'aka ya anya? ³ Unu na-eri abuba ha niile, unu na-eyi uwe aji anu, na-egbu anu ndi mara abuba n'agbanyeghi na unu adighi elekota igwe ewu na aturu m ndi a. ⁴ Unu anaghi eme ka ndi na-adighi ike di ike, maobu gwofo ndi na-aria oria, maobu kechie onya ndi meruru ahu. Unu adighi akpoghachite ndi kpafuru akpafu, maobu puo icho ndi furu efu. Kama naani aka ike ka unu ji na-achi ha. ⁵ N'ihia ya, ha agbasasiala n'ihia na onye ozuzu aturu anoghi ya. Ha aghokwaarala anu ohia niile ihe oriri. ⁶ Igwe ewu na aturu nke m na-awaghari n'ugwu niile, na n'elu ugwu nta niile. O bukwa n'elu uwa niile ka ha gbasara. O dikwaghi onye na-aju ajuju banyere ha. O dikwaghi onye na-elenye anya n'ebe ha no.

⁷ “N'ihia nke a, unu ndi ozuzu aturu, nurunu okwu nke ONYENWE ANYI: ⁸ Dika mu onwe m na-adi ndu, ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara, ebe unu hapuru igwe aturu m na-enweghi onye ozuzu aturu, mee ka ha ghooro anu ohia ihe oriri, ebe unu na-achogharighi ha, kama unu no na-enyeju onwe unu afo, ma hapu igwe aturu m ka aguu gbuo ha, ⁹ n'ihia ya, unu ndi ozuzu aturu, nurunu okwu nke ONYENWE ANYI: ¹⁰ Ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, Ana m edo onwe m megide ndi ozuzu aturu niile. O bukwa n'aka ha ka m ga-ajuta ihe banyere igwe ewu na aturu m. Aga m eme ka ha kwusi i bu

ndị na-azụ igwe ewu na atụrụ m, ka ndị ọzụzụ atụrụ ndị a ghara ịzụ onwe ha nri ọzọ. Aga m esite n'ọnu ha napụta igwe ewu na atụrụ m, ha agaghị abụkwara ha nri ọzọ.

¹¹ “ ‘N’ihi na Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri, mu onwe m ga-eji aka m puo gaa chogharĩa igwe aturu m. Mu onwe m kwa ga-elekota ha. ¹² Dika onye ozuzu aturu si elekota igwe ewu na aturu ya anya, mgbe ha na ya no, otu a ka m ga-esi lekota igwe aturu m. Aga m anaputa ha site n’ebe niile ha gbasasiri gaa, n’ubochi igwe ojii na ochichiri ahụ. ¹³ Aga m esite n’obodo niile, na mba niile ha no kpoghachi ha n’ala nke ha. Aga m azu ha nri n’elu ugwu niile nke Izrel, na n’akuku mmiri niile, ebe ala na-eweputa nri nke oma. ¹⁴ Aga m azu ha n’ebe ita ahijia mara mma, na n’elu ugwu niile nke Izrel. N’ebe ahụ ka ha ga-amakpukwa n’udo. Ha ga-ata nri n’ebe ita ahijia mara mma nke elu ugwu Izrel. ¹⁵ O bu mu onwe m ga-abu onye ozuzu aturu nke aturu m niile. Aga m eme ka ha makpuru n’udo, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara. ¹⁶ Aga m achọ ndi furu efu n’ime ha, ndi kpafuru akpafu, kpoghachite ha n’ulo. Aga m ekechi onya ndi meruru ahụ, meekwa ka o di ike. Ma ndi mara abuba na nke ndi ahụ di ike ka m ga-ala n’iyi. Aga m eji ikpe ziri ezi zuo ha.

¹⁷ “ ‘Ma unu onwe unu, umu igwe anu ulo m, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, aga m ekpe ikpe n’etiti aturu na aturu, ebule na mkpi. ¹⁸ O bu unu ihe nta n’anya na unu na-ata nri kachasi mma? Unu ga-ejikwa

ukwu zotosia nke foduru? O bu unu ihe nta n'anya na unu na-anu mmiri nke kachasi mma? Unu ga-ejikwa ukwu unu na-agbaru nke foduru? ¹⁹ O bu ihe kwesiri ekwesi na igwe aturu m ga-ata nri unu zotozo azoto, ma nuokwa mmiri unu gbaruru agbaru?

²⁰ “ ‘N’ihi ya, nke a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri ha, n’ezie, mu onwe m ga-ekpe ikpe n’etiti aturu ndi gbara abuba, na aturu ndi a tara ahụ. ²¹ N’ihi na unu ji akuku ahụ unu, na ubu aka unu na-enupu ha. Unu jikwa mpi unu na-enupu ndi na-adighi ike, tutu ruo mgbe unu chusachara ha. ²² Lee, aga m azoputa igwe ewu na aturu m. Aga m ekpe ikpe n’etiti otu aturu na ibe ya. Ha agaghị aghokwa ihe oriri ozo. Aga m ekpe ikpe n’etiti otu aturu na ibe ya. ²³ Aga m edobe otu onye ozuzu aturu nke ga-elekota ndi m, o buladi ohu m Devid. Ya onwe ya ga-elekota ha, burukwa onye ozuzu aturu nye ha. ²⁴ Ma mu onwe m bu ONYENWE ANYI, ga-abu Chineke ha, ma ohu m Devid ga-abu onyeisi n’etiti ndi m. Mu onwe m bu ONYENWE ANYI ekwuola ya.

²⁵ “ ‘Mu na ha ga-agba ndu udo. Aga m achupukwa anu ojoo niile n’ala ha, ka ndi m nwee ike ibi n’udo n’ozara, ma rahukwa ura o buladi n’etiti oke ohia n’enweghi nsogbu. ²⁶ Aga m agozi ndi m, goziekwa ebe obibi ha na ihe niile gbara ugwu nta m gburugburu. Aga m ezite mmiri ozuzo n’oge ya, n’ezie, ngozi ga-ezoro ha dika mmiri. ²⁷ Osihi ohia ga-amị mkpuru ya, ala ga-eme ihe omume ya. Ndi m ga-anokwa n’udo n’ala ha na-atughị ujo. Ha ga-amatakwa

na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ, mgbe m tijasiri mkporo yoku niile ha, naputa ha site n'aka ndi na-akpagbu ha. ²⁸ Ha agaghị abukwa mba ndi ozo na-apunara ihe ha nwere, maobu ndi anu ohia ga-adogbu. Ha ga-ebi na-atughị ujo, o dikwaghị onye ga-eme ka ha tuo egwu. ²⁹ Aga m enye ha ala nke amaara nke oma n'ih ihe na-epuputa n'ime ya, ha agaghị abukwa ndi unwu mekpara ahụ n'ala ahụ ozo, maobu ihe a na-akwa emo nke mba di iche iche. ³⁰ Ha ga-amata na mụ onwe m, bụ ONYENWE ANYỊ Chineke ha, na m na-anonyere ha, na ha onwe ha kwa, bụ ulo Izrel, bụ ndi m, otu a ka Onyenwe anyi Chineke kwuputara. ³¹ Unu bụ igwe ewu na aturu m, aturu nke ebe ita nri m, mụ onwe m bukwa Chineke unu. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ kwubiri ya.' ”

35

Amuma megide Edom

¹ Okwu ONYENWE ANYỊ ruru m nti, si, ² “Nwa nke mmadu, chee ihu imegide n'ugwu Sia, buo amuma megide ya, ³ si ya, ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ siri: Mụ onwe m na-eme gị, gị ugwu Sia. Aga m esetikwa aka m imegide gị, mee gị ka i ghoo ebe togboro n'efu. ⁴ Obodo gị niile ka m ga-eme ka ha ghoo mkpomkpo ebe, gị onwe gị ga-abukwa ebe togboro n'efu. Mgbe ahụ, i ga-amata na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ.

⁵ “ ‘N'ih i na i sitere n'iro ahụ di gị n'obi siteri na mgbe ochie rara umu Izrel nye n'aka

mma agha, n’oge ha nọ na-ahuju anya, n’oge ahụ ita ahụhụ nke ajọ omume ruru n’ogo di ukwu. ⁶ N’ihi nke a, ebe m na-adị ndụ, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri, aga m enyefe gi n’aka ndi na-awusi obara. Obara ga-achukwa gi oso. Ebe o bu na i kpoghi iwusi obara asi, obara a ga-awusi n’ime gi ga-achụ gi oso. ⁷ Aga m eme ka ugwu Sia ghoọ ebe togboro n’efu. Aga m esitekwa n’ime ya bipu ndi na-abata abata, na ndi na-apu apu. ⁸ Ugwu ukwu gi niile ga-ejuputa n’ozu ndi nwuru anwu, ugwu nta niile, na ndagwurugwu niile na mgbawara niile di n’ala ga-ejuputa n’ozu ndi e ji mma agha gbuo. ⁹ I gaghị ebulitekwa isi gi ozo. Ebe togboro n’efu ka i ga-abu ruo ebighi ebi. A gaghị ewuzikwa obodo gi ozo. I ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.

¹⁰ “N’ihi na i siri, “Mba abuo ndi a, na ala abuo ndi a ga-abu nke anyi, anyi ga-enweta ha,” n’agbanyeghi na mu onwe m bu ONYENWE ANYI no n’ebe ahụ. ¹¹ N’ihi ya, ebe m na-adị ndụ, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri, aga m emeso gi mmeso dika iba uba nke iwe gi na ekworo gi si di, bu nke i gosiri mgbe i kporo ha asi. Aga m emekwa ka ha mata onye m bu, mgbe m kpesiri gi ikpe. ¹² Mgbe ahụ, i ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI nuru okwu ojoo ndi ahụ niile i kwuru megide ugwu Izrel niile, na-asi, “E meela ha ebe togboro n’efu, ewerela ha nyefee anyi n’aka ka anyi dogbuo ha.” ¹³ Unu nyakwara isi megide m, kwuo okwu kwugide m dika o si di unu mma. Anukwara m ihe niile unu kwuru. ¹⁴ Ihe ndi a ka Onye

kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri, Mgbe uwa niile na-anuri onu ka m ga-eme ka i gho mkpomkpo ebe. ¹⁵ Dika i nuriri onu mgbe ihe nketa Izrel ghoru mkpomkpo ebe, otu a ka m gagesi mesoo gi mmeso. I ga-aghokwa ebe togboro n'efu, gi uguwu Sia, gi na ndi Edom niile. Mgbe ahụ, ha ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.' ”

36

Olileanya nye uguwu Izrel niile

¹ “Nwa nke mmadu, buo amuma nye uguwu niile di n'Izrel, na-asị ha, 'Uguwu niile nke Izrel, nurunu okwu nke ONYENWE ANYI. ² Ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: Ndi iro unu ekwuola megide unu si, “Ahaa! Ebe niile di elu nke mgbe ochie aghola ihe nnweta anyi.”’ ³ N'ih i ya, buo amuma si, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: N'ih i na ha emeela ka unu togboro n'efu, chugharia unu oso n'akuku niile, mekwaa ka unu ghoru mba niile ihe nnweta, ma meekwa ka unu buru ndi a na-ekwujo, na ndi a na-akocha, ⁴ n'ih i ya, unu uguwu niile nke Izrel, nurunu okwu Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI. Ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-agwa uguwu ukwu na uguwu nta niile, na mgbawara niile di n'ala, na ndagwurugwu niile, na ebe niile togboro n'efu, na obodo ndi ahụ niile ndi mmadu na-ebighi n'ime ya, nke ndi mba ozo kwakoro ihe di ha n'ime, ma jirikwa ha na-eme

ihe ọchị. ⁵ Ihe ndị a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, O bu site n'inu oku nke obi m ka m ji kwuo okwu megide mba ndi ozo, ma megidekwa Edom, n'ih na o bu site n'ikpo asi nke obi ha ka ha ji mee ka ala m buru ihe nnweta ha, ka ha si otu a kposaa, ma chikorokwa ihe niile di n'ebe ita nri nke anu ulo ala ahu.' ⁶ N'ih nke a, buo amuma banyere Izrel, gwa ugwu ukwu ya na ugwu nta ya niile, na mgbawara ala ya, na ndagwurugwu ya niile, si, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri, o bu site n'onuma nke ekworo ka m ji ekwu okwu ndi a, n'ih na unu ahula ahuhu site na nleli ndi mba ozo na-eleli unu. ⁷ N'ih ya, ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, eweliri m aka m elu nuo iyi na mba ndi a gbara unu gburugburu ga-anokwa n'onodu ihere.

⁸ "Ma unu, ugwu niile nke Izrel ga-awaputa ngalaba, miakwa mkpuru nke ndi m ga-eri, n'ih na oge ha ga-aloghachi adighikwa anya. ⁹ Lee, mu onwe m diyeere unu; aga m abia inyere unu aka, n'ih na a ga-akogharikwa unu, kuokwa mkpuru n'ime unu. ¹⁰ Aga m emekwa ka onuogugu ndi ga-ebi n'ime unu baa uba, o buladi ulo Izrel niile. Ha ga-ebikwa n'obodo niile, wughariakwa ebe niile e tikporo etikpo. ¹¹ Aga m eme ka onuogugu ndi mmadu, na anu ulo di n'ime gi baa uba. Ha ga-amubakwa, juputakwa ebe niile. Ndi mmadu ga-ebikwa n'elu gi dika ha si biri n'oge gara aga. Aga m emekwa ka ihe gaara ha nke oma karija ka o di na mbu. Mgbe ahu, unu ga-amata na mu onwe

m bu ONYENWE ANYI. ¹² Aga m eme ka ndi m, ndi m bu Izrel, biri n'ime unu. Unu ga-abu ihe nweta ha, unu ga-aghokwara ha ihe nketa. Unu agakwaghi agbaba ha aka umu ozo.

¹³ “ Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI siri, n'ih na ufodu mba na-ekwuto gi na-asi, “I bu ala na-eri umu ya, ala na-agbaba ndi ya aka umu.” ¹⁴ N'ih nke a, i gaghi erikwa mmadu ozo. I gaghi agbawakwa mba gi aka umu ozo. O bu ihe Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri. ¹⁵ Agaghi m emekwa ka i nuru mkpari nke ndi mba ozo na-akpari gi. I gaghi anokwa onodu nke ga-eme ka ndi mba ozo lelia gi, maobu noo onodu nke ga-eme ka i soo ngongo. O bu ihe Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri.’ ”

Nkwa banyere nloghachi Izrel

¹⁶ Ozokwa, okwu nke ONYENWE ANYI rutere m nti, si, ¹⁷ “Nwa nke mmadu, mgbe umu Izrel bi n'ala nke aka ha, ha meruru ya, site na ndu ojojo ha, na omume ha. Ndu ojojo ha n'ihu m, di ka adighi ocha nke nwanyi n'oge o no na nsọ ya, n'onwa niile. ¹⁸ N'ih ya, awukwasiri m ha onuma m, n'ih na ha na-awusi obara n'ala ahụ, jirikwa arusi ha na-emeru ya. ¹⁹ Achusasiri m ha na mba di iche iche. Otu a ka m si kpee ha ikpe n'ih uzu ojojo ha, na omume ojojo ha. ²⁰ Ma ebe niile ha gara n'etiti mba niile, ha mere ka aha nsọ m gharakwa idi nsọ, n'ih na a na-ekwu banyere ha, si, ‘Ndi a bu ndi nke ONYENWE ANYI, ma agbanyeghi nke a, ha sitere n'ala ya puo.’ ²¹ Ihe na-ewutekwa m bu aha nsọ m, nke ulu Izrel

mere ka ọ ghara ịdị nsọ n'etiti mba niile bụ ebe ha gara.

²² “Ya mere, gwa ụlọ Izrel, Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru: Ọ bughị n'ihì na unu, ụlọ Izrel, ka m ji na-eme ihe ndị a, kama ọ bụ n'ihì aha nsọ m, nke unu mere ka ọ ghara ịdị nsọ n'etiti mba niile dị iche iche ebe ndị unu gara. ²³ Aga m eme ka ịdị nsọ nke aha ukwu m, nke unu mere ka ọ ghara ịdị nsọ n'etiti mba niile, pụta ihè. Mgbe ahụ, mba niile ga-amakwa na mụ onwe m bụ ONYENWE ANYI, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuputara, mgbe a ga-edo m nsọ site n'ime unu n'anya ha.

²⁴ “ ‘N'ihì na aga m esi na mba niile dị iche iche kpọpụta unu. Aga m achikọta unu site n'ala niile, mee ka unu bata n'ala unu. ²⁵ Aga m efekwasị unu mmiri dị ọcha, unu ga-adikwa ọcha. Aga m eme ka unu dị ọcha* site na-adighi ọcha unu niile, na site n'ikpere arusi unu niile. ²⁶ Aga m enye unu obi ọhuru, kenyekwa unu mmuọ ọhuru. Aga m ewepu obi nkume nke mmehie dị n'ime unu, nye unu mkpuruobi nke anu ahụ. ²⁷ Aga m etinyekwa mmuọ m n'ime unu, mee ka unu gbaso ukpuru m niile ma lezie anya mekwaa ihe niile m nyere n'iwu. ²⁸ Unu ga-ebikwa n'ala ahụ nke m nyere nna unu ha. Unu ga-abu ndi m, aga m abukwa Chineke unu. ²⁹ Aga m azoputa unu site na-adighi ọcha unu niile. M ga-akpo mkpuru ubi, mee ka o rie nne nke ukwu, agaghi m emekwa ka unwu dakwasị unu ozo.

---

* **36:25** 36:25 Maobu, Aga m asachapu unu

³⁰ Aga m emekwa ka mkpuru osisi na ihe owuwe ubi baa uba nke ukwuu, ka unu gharakwa inata ihere ozo n'ih i unwu,† n'etiti mba niile di iche iche. ³¹ Mgbe ahụ, unu ga-echeta uzọ ojọọ unu niile na omume ojọọ unu niile, unu ga-asokwa onwe unu oyi n'ih i mmehie unu na ihe aru niile unu mere. ³² Ma achoro m ka unu mata na o bugh i n'ih i mma unu ka m ji na-eme ihe ndi a. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara. Unu ulo Izrel, ihere kwesiri ime unu n'ih i omume ojọọ unu mere.

³³ “ ‘Nke a bu ihe Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: N'ubochi ah u m ga-eme ka i di ocha site na mmehie gi niile, aga m eme ka unu loghachi n'obodo unu biri, a ga-ewugharikwa ebe niile togboro n'efu. ³⁴ Ala ubi ndi ah u nke togboro n'efu agaghi atogbokwa n'efu n'ihu anya ndi na-agafe agafe. A ga-akokwa ha niile. ³⁵ Mgbe ah u, ha ga-asi, “Ala a, nke naara atogbo n'efu, aghola ubi a gbara ogige, nke yiri ogige Iden. Leekwa na obodo niile ndi ah u e tikporo etikpo, ka e wuzikwara, werekwa mgbidi gbaa ha ogige. Ugbu a, ndi mmadu juputakwara n'ime ha.” ³⁶ Mgbe ah u, mba niile gbara unu gburugburu, bu ndi foduru, ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI wuziri ebe niile e tikporo etikpo, kuokwa mkpuru n'ebe niile togboro n'efu. Mu onwe m bu ONYENWE ANYI, ekwuola, aga m emekwa ya.’

³⁷ “Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, ozokwa, aga m ege nti,

† 36:30 36:30 Maobu, n'ih i ukọ nri

zaa ekpere ụlọ Izrel, mezuoro ha aririọ ha. Aga m eme ka ha baa ụba dika igwe anụ ụlọ, ³⁸ dika igwe anụ ụlọ, nke na-ejuputa na Jerusalem n'oge mmemme ya niile a kara aka. N'uzọ dị otu a, obodo niile e tikporo etikpo ga-ejuputakwa na mmadu ozo. Mgbe ahụ ha ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI."

37

Ndagwurugwu okpukpu kporo nku

¹ Aka nke ONYENWE ANYI dikwasiri m, o sitek-wara n'ike Mmuo nke Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI bulie m, debe m n'etiti ndagwurugwu nke juputara n'okpukpu. ² O mere ka m jeharia n'etiti ha. Ahuru m okpukpu kporo nku, nke di ukwu n'onuogugu, ka ha ghasa na ndagwurugwu ahụ. ³ O siri m, "Nwa nke mmadu, okpukpu ndi a ha puru idi ndi ozo?"

Asiri m, "Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI o bu naani gi onwe gi maara."

⁴ Mgbe ahụ, o siri m, "Buo amuma nye okpukpu ndi ahụ, gwa ha, 'Unu okpukpu niile kporo nku, geenu nti n'okwu nke ONYENWE ANYI. ⁵ Ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-agwa okpukpu ndi a. Lee, aga m eme ka ume baa n'ime unu, unu ga-adikwa ndu. ⁶ Aga m etinyekwasị unu akwara, na anu ahụ, werekwa akpukpo ahụ kpuchie unu. Aga m etinye ume n'ime unu, unu ga-adikwa ndu. Mgbe ahụ, unu ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.'"

⁷ Ya mere, eburu m amụma dika e si nye m n'iwu. Mgbe m nọ na-ebu amụma ahụ, anurū m ụzụ, ụzụ mkpọtụ. Ma lee, ọkpụkpụ ndị ahụ niile b́ara ibe ha nso; ọkpụkpụ malitekwarara ijikọta onwe ha ọnụ. ⁸ Mgbe m nọkwa na-ele anya, lee, ahurū m ka akwara na anụ ahụ malitere ibiakwasị n'elu ọkpụkpụ ndị ahụ, akpụkpọ ahụ kpuchikwarara elu ha. Ma n'oge a ume ọbụla adighi n'ime ha.

⁹ Mgbe ahụ, ọ siri m, "Buo amụma nye ifufe; buo amụma, nwa nke mmadụ, si ifufe, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: site n'akuku anọ nke ụwa b́a, gi ume na-enye ndụ, kukwasị ndi a e gburu egbu ka ha dikwa ndu ozo.'" ¹⁰ Ya mere, eburu m amụma dika o si nye m n'iwu. Ume ndu banyekwara n'ime ha. Ha niile diiri ndu, bilie otu, guzo n'ukwu ha, ghoọ usuu ndi agha di ukwuu n'onuogugu.

¹¹ Mgbe ahụ, ọ gwara m, "Nwa nke mmadụ, ọkpụkpụ ndi a nochiri anya ulo Izrel niile. Ha na-asị, 'Anyi aghola ọkpụkpụ kporo nku, olileanya niile agwukwala, anyi aburula ndi e bipuru.'" ¹² N'ihi ya, buo amụma gwa ha, 'otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, Ndi m, aga m emeghe ili unu, si n'ebe ahụ weputa unu. Aga m eme ka unu loghachitakwa n'ala Izrel. ¹³ N'ikpeazu, mgbe m meghere ili unu mee ka unu si n'ime ya puta, unu bu ndi m ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI. ¹⁴ Aga m etinye Mmuo m n'ime unu, unu gaadi ndu, loghachikwa n'ala unu ozo. Unu ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI,

ekwuola ya, meekwa ya, otu a ka ONYENWE ANYI kwubiri.’”

Otu mba, otu eze

¹⁵ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ¹⁶ “Nwa nke mmadu, were osisi dee ihe ndi a n’elu ya, ‘Osisi a nochiri anya Juda na ndi Izrel e kekotara ya na ha onu.’ Werekwa osisi ozo deekwa okwu ndi a n’elu ya. ‘Osisi a nochiri anya Ifrem, na Josef, na ndi Izrel niile e jikotara ha na ndi a onu.’ ¹⁷ Jidekotaa osisi abuo ndi a onu, mee ka ha buru otu osisi n’aka gi.

¹⁸ “Mgbe ndi gi juru gi, ‘I gaghị egosi anyi ihe nke a putara?’ ¹⁹ gwa ha, si, ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu: Lee, agaje m iwere osisi Josef, nke di Ifrem n’aka, nke bukwa ihe nochiri anya ebo ufodu ndi Izrel, jidekotaa ya na osisi nochiri anya Juda, mee ha ka ha gho otu osisi, burukwa otu n’aka m.’ ²⁰ Were mkpirisi osisi ndi ahụ i dere ihe nke di n’aka gi, gosi ha, ²¹ ma gwakwa ha, ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu: Aga m esite na mba niile ndi Izrel jere biri kpopta ha. Aga m achikotakwa ha site n’akuku niile, kpobata ha n’ala nke aka ha. ²² Aga m eme ha ka ha buru otu mba n’ala ahụ, n’ugwu niile nke Izrel. Ha ga-enwe naani otu eze nke ga-achi ha niile. Ha agaghị abukwa mba abuo maobu alaeze abuo ozo. ²³ Ha agaghị ejikwa arusi ha niile, maobu ihe a piri api ruru aru, maobu jiri ihe ojoo ndi ozo di iche iche meruo onwe ha ozo. N’ihi na aga m azopta ha site na ilaghachi azu n’uzo mmehie ha niile, meekwa

ka ha di ọcha. Ha ga-abụ ndi m, mu onwe m ga-abụkwa Chineke ha.

²⁴ “ ‘Ohu m, Devid, ga-abụ eze ga-achi ha, ha ga-enwekwa otu onye ọzuzu aturu. Ha ga-edebezu iwu m niile, na ukpuru m niile. ²⁵ Ha ga-ebi n’ala ahụ m nyere ohu m Jekob, ala ebe nna nna ha biri. Ha na umu ha ga-ebi n’ime ya. Umu umu ha ruo ogbo niile ga-ebikwa n’ime ya. Ohu m Devid ga-abụ eze ha ruo ebighi ebi. ²⁶ Mu na ha ga-agba ndu udo, ogbugba ndu nke ga-adi ruo mgbe ebighi ebi. Aga m agozi ha, mee ka ha baa uba. N’etiti ha kwa ka ulonso m ga-adi ruo mgbe ebighi ebi. ²⁷ Ebe obibi m ga-abukwa n’etiti ha. E, aga m abụ Chineke ha, ha ga-abukwa ndi m. ²⁸ Mgbe ulonso m ga-adi n’etiti ha ruo ebighi ebi, mba niile ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI na-edo Izrel nsọ.’ ”

38

Mmeri di ukwu nke ONYENWE ANYI meriri otutu mba

¹ Okwu ONYENWE ANYI ruru m nti, si, ² “Nwa nke mmadu, chee ihu n’ala Magog, bukwa amuma megide Gog, bu onyeisi nke Meshek* na Tubal. Buo amuma megide ya, ³ si, ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: Ana m edo onwe m imegide gi, Gog, eze ukwu ndi Meshek na Tubal. ⁴ Aga m echighari gi, tinye gi nko n’agba gi abuo, jiri ya kpuputa gi na usuu ndi agha gi niile, na inyinya gi, na ndi na-agba inyinya gi na ihe agha ha, na usuu ndi

* **38:2** 38:2 Ya bu, Roshu

agha gi niile, ndi ji ota ukwu na ota nta, ndi niile na-ejide mma agha ha. ⁵ Peshia na Itiopia,† na Put, ga-esonyere ha, ha niile ga-ejikwa ota ha na okpu agha ha. ⁶ Goma na usuu ndi agha ya niile, na ndi agha Bet Togama ndi si n'akuku ugwu, di ebe di anya na otutu ndi mba ozọ ga-eso gi.

⁷ “Jikere! Jikere onwe gi, gi onwe gi na usuu ndi agha ahụ nọ gi gburugburu, gi Gog, burukwa onyendu ha. ⁸ Mgbe otutu ubochi gasiri, a ga-akpolite gi ibu agha. N'ogologo oge di n'ihu, i ga-ebuso ala ahụ agha bu ala ahụ na-enwetaghachi onwe ya site na mbibi nke ibu agha; ala ahụ e si na mba di iche iche chikotaa ndi bi n'ime ya, mee ka ha birikwa n'ugwu niile nke Izrel ahụ naara atogbo n'efu. E bulatara ha site na mba di iche iche, ma ugbu a, ha anorola n'udo. ⁹ Gi onwe gi, na ndi agha gi niile, na otutu ndi mba ahụ di iche iche ndi na-eso gi, jiri oso, dika ikuku siri ike, rigoo, kpuchie ala ahụ dika igwe ojii.

¹⁰ “Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: N'ubochi ahụ, echiche ojoo ga-abata n'obi gi, mgbe i na-atule otutu ihe di iche iche n'obi gi. ¹¹ I ga-asi, “Aga m ebuli megide n'ala na-enweghi mgbidi, aga m awakpo ndi nọ n'udo na-adighi atu anya nsogbu obula, ha niile bu ndi bi n'ebe na-enweghi mgbidi, ha enweghikwa ibo onu uzọ na mkporo e ji akpochi ha. ¹² Aga m akwata ihe nkwata, lutakwa ihe nluta n'agha. Aga m eweli aka m megide obodo ndi a niile e wughariri ewughari, megidekwa ndi a niile e si na mba di iche iche chikotaa, bu ndi

† 38:5 38:5 Maobu, Kush.

bara oḡaranya n'anụ ụlọ na ngwongwo dị iche iche, ndị bikwa n'etiti ala a." ¹³ Ndị Sheba na Dedan, na ndị ahịa Tashish niile, na ụmụ oḡum ya niile ga-ajụ gị, "Ị b́ara ikwata ihe nkwata? Ị chikọtara usuu ndị agha gị n'ihị ikwara ihe nluta, na iburu oḡaḡcha na oḡaedo, na ichiri igwe anụ ụlọ ha, na ngwongwo ha, na ikwakoro ihe ha nwere n'ike?"'

Amuma megide Gog

¹⁴ "N'ihị ya, nwa nke mmadu, buo amuma si Gog, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: N'ubochi ahụ mgbe ndi m bu Izrel na-ebi n'udo n'ala ha, o bu na i gaghị ahuta ya? ¹⁵ Ị ga-esi n'ebe obibi gị di n'ugwu b́a, gị na otutu mba di iche iche, ndi na-anokwasị n'inyinya. Ha ga-adị ukwuu, buru ndi agha di ike. ¹⁶ Unu ga-abia ibuso ndi m Izrel agha, kpuchie ala ha dika igwe ojii. N'ubochi ndi ahụ di n'ihu, aga m eme ka gị, bu Gog, b́a buso ala m agha, ka mba niile si otu a mata m, mgbe m mere ka idi nsọ m puta ihè n'anya ha site n'ihe m ga-eme.'

¹⁷ " 'The ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: O bu gị, bu onye ahụ m kwuru okwu banyere ya n'oge gara aga, site n'onu ndi ohu m, bu ndi amuma Izrel, ndi buru amuma otutu afọ na mgbe ahụ, si, na m ga-eme ka i megide ndi m. ¹⁸ Lee ihe ga-eme n'ubochi ahụ. Mgbe Gog busoro ala Izrel agha, o ga-esi otu a kpalie iwe m di oku. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara. ¹⁹ N'ihị na esitere m n'inu oku nke obi m, na oke iwe

m kwuputa si, na ala oma jijiji di ukwuu ga-adi n'Izrel n'ubochi ahụ. ²⁰ Azu niile di n'oke osimiri, na anu ufe nke eluigwe, na anu ohia, na ihe niile na-akpu akpu, na mmadu niile no n'elu uwa ga-ama jijiji n'ihu m. A ga-akwatu ugwu niile, ebe niile di mkputamkpu ga-adarukwa ala. ²¹ Aga m akpolite mma agha ka o megide Gog n'ugwu m niile. Onye obula ga-ejikwa mma agha ya megide nwanne ya nwoke. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya. ²² Aga m eji oria na-eefe efe na iwusi obara kpee ya ikpe. Aga m awukwasi ya na ndi agha ya na otutu mba di iche iche ndi ahụ so ya, oke mmiri ozuzo na akummiri, na nkume oku. ²³ Otu a ka m ga-esi gosi idi ukwuu m, na idi nsọ nke aha m. Aga m emekwa ka a mara m n'anya mba niile di iche iche. Mgbe ahụ, ha ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.'

39

¹ "Ma gi, nwa nke mmadu buo amuma megide Gog, si, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI na-ekwu: Ana m emegide gi, Gog, onyeisi nke Meshek na Tubal. ² Aga m echighari gi, kpuru gi na-aga. Aga m esi n'ebe dikarisiyi anya n'akuku ugwu kpota gi, ziga gi ka i buso ugwu niile nke Izrel agha. ³ Mgbe ahụ, aga m etichapu uta di gi n'aka ekpe, meekwa ka akụ niile nke di n'aka nri gi dachapu. ⁴ N'elu ugwu niile nke Izrel ka i ga-ada, gi onwe gi, na usuu ndi agha gi niile, na mba niile di iche iche ndi na-eso gi. Udele niile di iche iche na anu ohia niile ka m ga-enyefe anu ahụ unu ka ha were

unu mere ihe oriri. ⁵ I ga-ada n'ohia na-enweghi ebe nzobe, n'ih na m ekwuola ya. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri. ⁶ Aga m awukwasi oku n'ahu Magog, na n'ahu ndi ahụ niile bi n'udo, n'onu mmiri niile. Ha ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI.

⁷ "Aga m eme ka amara aha nsọ m n'etiti ndi m bu Izrel. Agaghi m ekwekwa ka e lelia aha nsọ m anya ozọ.* Mba niile di iche iche ga-amatakwa na mu onwe m bu ONYENWE ANYI, bu Onye nsọ nọ n'Izrel. ⁸ Lee, o na-abia, n'ezie, o ga-emekwa, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri. Nke a bu ubochi ahụ nke m kwuru ihe banyere ya.

⁹ "N'oge ahụ, ndi bi n'obodo niile nke Izrel ga-apu tutukotaa ngwa agha ndi ahụ, were funwue oku, surekwaa ha oku, ma ota ukwu ma ota nta niile, uta na akụ niile, ma mkpo agha na ube niile. O bu afọ asaa ka ha ga-eji ha mere nkụ. ¹⁰ Ha agaghi akpatakwa nkụ site n'ohia ozọ, maobu gbata ha site n'oke ohia, n'ih na ha ga-eji ngwa agha ndi a mere ihe ifunwu oku. Mgbe ahụ, ha ga-akwata ihe onwunwe nke ndi ahụ kwakoro ihe onwunwe ha n'agha, lutakwa ihe onwunwe nke ndi ahụ lunara ha ihe onwunwe ha n'ike. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri.

¹¹ "N'ubochi ahụ, aga m enye Gog ebe olili ya n'Izrel, n'ime ndagwurugwu si owuwa anyanwu gawa n'uzo oke osimiri. O ga-anochi uzo ndi ije n'ih na ebe ahụ ka a ga-eli Gog na usuu ndi agha

---

* **39:7** 39:7 Mee ka o ghara idi nsọ ozọ

ya. Ya mere, a ga-akpọ ya Ndagwurugwu Hamon Gog.

¹² “Onwa asaa ka ọ ga-ewe ndị Izrel ili ozu ahụ niile, ime ka ala ahụ dị ọcha. ¹³ Ndi niile nke ala ahụ ga-eli ha, ubochi ahụ m ga-eme ka ebube m pụta ihè ga-abụ ubochi ihe ncheta nye ha. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwubiri. ¹⁴ A ga-ekewaputakwa ndi oru ha ga-abu naani ime ka ala ahụ di ọcha. Ha ga-ejeghari n’ala ahụ niile, ha na ndi ozo, na-eli ozu obula bu ndi togboro n’ala.

“Mgbe onwa asaa zuru, ha ga-edo anya chogharịa n’ala ahụ ma o nwere ebe ozu ozo di. ¹⁵ Mgbe ahụ, ha na-ejeghari, o buru na onye obula achota okpukpu mmadu o ga-amanye ihe iribama n’akuku ya, ka ndi na-eli ozu hu ha, kporokwa ha gaa na Ndagwurugwu Gog na ndi agha ya lie ha. ¹⁶ Ozokwa, otu obodo aha ya bu Hamona, nke putara otutu, ga-adi n’ebe ahụ. Otu a ka ha ga-esi mee ka ala ahụ di ọcha.’

¹⁷ “Nwa nke mmadu, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru, kpoọ umu nnunụ niile oku, na anụ ohia niile di iche iche, si ha, ‘Chikotaanụ onwe unu, site n’akuku niile bianu n’ochuchụ aja m, nke mu onwe m na-achụ n’ihi unu, bu aja di ukwu nke m na-achụ n’elu ugwu niile di n’Izrel. N’ebe ahụ ka unu ga-anọ taa anụ, nūkwā obara. ¹⁸ Anụ ahụ ndi di ike ka unu ga-eri, o bukwa obara ndiisi niile nke uwa ka unu ga-anu, dika a ga-asị na ha bu ebule na umu aturu, na mkpi, na oke ehi, anu mara abuba nke si na Bashan. ¹⁹ Unu ga-erijukwa abuba afo, nubigakwa obara oke ruo mgbe o ga-ebu unu,

site n'aja mmemme nke m na-achụ n'ihì unu. ²⁰ Afọ anụ ìnyìnyà, na ụgbọala, na nke ndị dike, na nke ndị agha niile ga-eju unu na tebul m.' Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya.

²¹ "Mgbe ahụ, aga m egosi ebube m na nsopuru m n'etiti mba niile di iche iche. Mba niile ga-ahukwa ahuhu nke m tara ha, na aka m nke m tukwasiri ha. ²² Site n'ubochi ahụ gaa n'ihu, ulo Izrel ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI Chineke ha. ²³ Mba niile ga-amatakwa na o bu n'ihì mmehie ka e ji dota Izrel n'agha, buru ha jee mba di iche iche. Ha ga-amata na ihe di otu a dakwasiri ha n'ihì ekwesighi ntukwasì obi ha. O bu n'ihì ya ka m ji zoo ihu m site n'ebe ha no, were ha nyefee n'aka ndi iro ha. Ha niile dakwara site na mma agha. ²⁴ Atara m ha ahuhu dika adighi ocha ha na ajo omume ha si di. Ezokwara m ihu m site n'ebe ha no.

²⁵ "N'ihì ya, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, Aga m eme ka Jekob a dotara n'agha lota. Aga m enwekwa obi ebere n'ahụ ndi Izrel niile. Aga m esitekwa n'ekworo mee ka aha m digide nsọ. ²⁶ Ha ga-echezokwa ihe ihere ha, na-ekwesighi ntukwasì obi ha niile, nke ha gosiri m, mgbe ha biri n'udo n'ala ha, na-enweghi onye na-eme ka ha tuo egwu. ²⁷ Mgbe m mere ka ha site na mba di iche iche puta, mgbe m sitere n'ala niile nke ndi iro ha kpoputa ha, aga m esite na ha gosi idi nsọ m nye mba di iche iche. ²⁸ Mgbe ahụ, ha ga-amata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI Chineke ha. Ha ga-amata na o bu ezie na o bu m mere ka a dota

ha n'agha buru ha jee mba di iche iche, na m ga-achikota ha mee ka ha loghachi n'ala nke aka ha. O dikwaghi onye a ga-ahapu na mba ozo. ²⁹ Agaghi m ezokwa ihu m ozo n'ebe ha no, n'ih na aga m awukwasu ulo Izrel Mmuo m. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya."

40

Ulonso ukwu ohuru

¹ N'afu nke iri abuo na ise nke e mere ka anyi biri na mba ozo, na mbido afu ahụ, n'ubochi nke iri, nke onwa ahụ n'afu nke iri na anọ site na mgbe obodo ahụ dara, n'otu ubochi ahụ ka aka ONYENWE ANYI dikwasiri m n'ahụ. O mere ka m bia n'ebe ahụ. ² N'ohu di iche iche Chineke mere ka m hu, o buuru m gaa n'ala Izrel, debe m n'elu ugwu di elu nke ukwu, ebe m no hu ihe di ka obodo a na-ewu ohuru, nke di n'akuku ndida ugwu ahụ. ³ O mere ka m biaruo n'ebe ahụ, ma lee, ahuru m otu nwoke nke udidi ya na-enwu di ka bronz ka o guzo n'akuku onu uzo ama. O na-ejide eriri akwa ocha, na osisi e ji atu ihe n'aka ya. ⁴ Nwoke ahụ siri m, "Nwa nke mmadu, lezie anya nke oma, gekwaa nti tinyekwa ihe niile m gaje igosi gi n'obi, n'ih na-akpotara m gi n'ebe a n'ih ka ihu ihe ndi a. Gwakwa umu Izrel ihe niile i huru."

Onu uzo ama nke owuwa anyanwu na ogige di na mputa

⁵ Mgbe ahụ, ahuru m mgbidi gbara ulonso ahụ gburugburu. Idi ogologo nke osisi ihe otutu nke

dị n'aka nwoke ahụ, ruru mita atọ na ụma abụọ, nke ọbụla n'ime ha ruru iri sentimita ise na atọ.*
 O tūrụ mgbidi ahụ, chọputa na ịla elu ya dị mita atọ na ọkara. Ịsa mbara ya dīkwa mita atọ na ọkara.

⁶ Emesịa, ọ gara n'ọnụ ụzọ ahụ chere ihu n'ọwụwa anyanwụ, rigoro n'ihe nrigo elu, tūọ ala ala ụzọ mbata nke ọnụ ụzọ ahụ. Obosara ya dị mita atọ na ọkara. ⁷ Oghere dị n'ụlọ ahụ nke bụ ebe ndi nche na-anọ dị mita atọ n'ọkara n'obosara. Mgbidi dị n'etiti ha dị mita abụọ na ụma asaa n'igbidi. Ebe e si abata na mputa ọnụ ụzọ ama nke chere ụlọnsọ ukwu ahụ ihu, dị mita atọ n'ọkara n'omimi.

⁸ O jikwa ihe ọtụtụ tūọ ebe mputa ọnụ ụlọ nke ọnụ ụzọ ama, ⁹ ọ dị mita anọ na ụma abụọ n'omimi. Ogidi dị n'akụkụ ya dị otu mita n'igbidi. Ebe mputa ọnụ ụlọ nke ụzọ ama ya chere ihu n'ụlọnsọ ukwu.

¹⁰ N'ime ọnụ ụzọ ama nke ọwụwa anyanwụ, e nwere oghere atọ dị n'akụkụ ọbụla, oghere atọ ndi ahụ ha n'otu. Ihu akụkụ aja ya niile nke chere ha ihu bụkwa otu n'otụtụ. ¹¹ Mgbe ahụ, ọ tūrụ obosara nke mbata ọnụ ụzọ ama ahụ, ọ dị mita ise na ụma atọ n'obosara, na mita isii na ụma itoolu n'ogologo. ¹² N'ihu oghere niile nke ụlọ ahụ e nwere mgbidi dị otu ọkara mita n'idi elu ya. Akụkụ anọ nke oghere ndi a ha otu. Ha ruru mita atọ mita atọ. ¹³ Mgbe ahụ, ọ tūrụ obosara ọnụ ụzọ ama ahụ, site n'elu ụlọ nke otu ime ụlọ ruo n'elu ụlọ nke ime ụlọ chere ya ihu;

---

* **40:5** 40:5 Maọbụ, iri sentimita anọ na ise nakwa otu ntu-aka

obosara ya dị mita iri na atọ, site n'otu oghere ruo n'oghere nke chere ya ihu. ¹⁴ Ọ tūrụ ogologo ogidi niile dị n'akụkụ n'ime mgbidi ọnu ụzọ ama ụlọ ahụ, chọputa na ọ dị iri mita atọ na abụọ, ọ bụladị ruo n'akụkụ mgbidi nke chere ihu n'ọnu ụzọ ama ogige ahụ. ¹⁵ Site n'ihu ọnu ụzọ ama mbata ahụ, ruo n'ebe ngwucha nke ọnu ụzọ dị na mputa ọnu ụlọ ya dị iri mita abụọ na asaa. ¹⁶ Ọnu ụlọ ndị ahụ niile nwere oghereikuku dị warawara n'akụkụ aja ụlọ ha, dika mputa ọnu ụlọ ahụ nwekwara; oghereikuku ndị a dị gburugburu dị n'ime, n'etiti ọnu ụlọ ndị a. N'aja ụlọ ndị a niile, e nwere oyiya nkwụ dị iche iche e sere n'elu ha.

Ogige dị n'ezi

¹⁷ Ọ kpobatarara m n'ogige dị n'ezi. N'ebe ahụ, ahurū m ufođu ọnu ụlọ dị na pevumentị e wunyere gburugburu ogige ahụ niile. Ha dị iri ọnu ụlọ atọ dị n'ogologo pevumentị ahụ. ¹⁸ Ebe nzokwasị ukwū a gara ogologo ruo n'akụkụ ọnu ụzọ ama, ogologo ya na ọnu ụzọ ama ahụ ha, nke a bụ pevumentị nke dīkariri ala. ¹⁹ Mgbe ahụ, ọ tūrụ idi ogologo ya, site n'ime ọnu ụzọ ama nke dīkariri ala ruo n'ọnu ụzọ nke ime ogige, o ruru iri mita ise na atọ n'akụkụ ihu anyanwū nakwa n'akụkụ ugwu.

Ọnu ụzọ mbata dị n'ugwu

²⁰ Ọ tūrụ ogologo na obosara ọnu ụzọ nke dị n'ugwu, nke e si abanye n'ogige dị n'ezi. ²¹ Ime ụlọ ya dị ọnu ụlọ atọ n'akụkụ ya ọbụla. Akụkụ aja na mputa ọnu ụlọ ya, bụ otu otutu dika otutu nke ọnu ụzọ ama mbu. İdi ogologo ya dị iri mita

abuọ na asaa, ebe obosara ya dị mita iri na atọ. ²² Oghereikuku ya, mputa ọnu ụzọ ya na osisi nkwu e sere n'ahụ aja ụlọ ahụ niile, dika e mere n'akuku ọnu ụzọ ama nke na-eche ihu n'owuwa anyanwu, bu otu otutu. Ihe nri nwere nzo ukwu asaa di nke e si aga na mputa ọnu ụlọ ahụ na ncherita ihu ogige ezi. ²³ Otu ọnu ụzọ di nke gara n'ogige di n'ime, nke chere ihu ọnu ụzọ mbata di n'ugwu, dika o dikwa n'akuku nke owuwa anyanwu. O turu site n'otu ọnu ụzọ ama ruo na nke chere ya ihu, o di iri mita ise na anọ.

Ọnu ụzọ mbata di na ndida

²⁴ Mgbe ahụ, o duuru m gaa n'akuku ndida, a huru m ọnu ụzọ mbata ndida. O turu tuo akuku ogidi ọnu ụzọ ahụ na mputa ọnu ụlọ ya, choputa na ya na ndi ozo bu otu otutu. ²⁵ Ọnu ụzọ ama ya na mputa ọnu ụlọ ya nwere oghereikuku di warawara gbaa gburugburu, dika e nwere na ndi ozo niile. Idi ogologo ya di iri mita abuọ na asaa, ebe obosara ya di mita iri na atọ ²⁶ Ihe nri nwere nzo ukwu asaa dikwa iji rigoo ya, mputa ọnu ụlọ ya dikwa na ncherita ihu ha, o nwekwara ihe icho mma osisi nkwu e sere n'ahụ akuku aja ahụ, otu n'otu akuku, nke ozo n'akuku nke ozo. ²⁷ Ogige nke di n'ime, nwekwara ọnu ụzọ ama nke na-echere ihu na ndida. O turu site n'otu ọnu ụzọ ama ruo na nke chere ya ihu, o di iri mita ise na anọ.

Uzo ndi na-eduba n'ogige ime

²⁸ O duuru m site n'onu ụzọ di na ndida banye n'ogige di n'ime. O turu ọnu ụzọ mbata a hu na ya na ọnu ụzọ nke di ozo bu otu otutu. ²⁹ N'onu

ụlọ ya niile, n'akụkụ aja ya niile, na mputa ọnu
 ụlọ ya bukwa otu otutu dika ndi ozo niile. Onu
 uzọ ama ya na mputa ọnu ụlọ ya nwere oghere
 gbaa gburugburu. Idi ogologo ya di iri mita
 abuo na asaa, ebe obosara ya di mita iri na ato.
³⁰ Mputa ọnu ụlọ nke ndi di gburugburu ogige
 nke ime, di iri mita na ato n'obosara, na mita
 abuo na uma ato n'idi omimi. ³¹ Mputa ọnu ụlọ
 ya chere ihu n'ogige di n'ezi, oiyi osisi nkwa ka
 eji choo ogidi onu ụlọ ahụ mma, ihe nri nwere
 nzo ukwu asato ka eji arigo ya.

Ogige ime na onu uzọ mbata owuwa anyanwu

³² O kpobatakwarara m n'ogige di n'ime site
 n'onu uzọ mbata nke owuwa anyanwu. O
 tukwara onu uzọ ama ahụ, chopta na ya na
 ndi ozo bukwa otu otutu. ³³ N'onu ụlọ ya niile,
 n'akụkụ aja ya niile, na mputa ọnu ụlọ ya niile
 bukwa otu otutu dika ndi ozo niile. Onu uzọ
 ama ya na mputa ọnu ụlọ ya nwere oghere gbaa
 gburugburu. Idi ogologo ya di iri mita abuo na
 asaa, ebe obosara ya di mita iri na ato. ³⁴ Mputa
 ọnu ụlọ ya chere ihu n'ogige di n'ezi. Oiyi nkwa
 e sere ese ka eji choo akuku ogidi onu uzọ ya
 mma, n'akụkụ nke a, nakwa n'akụkụ nke ozo.
 Ihe nri nwere nzo ukwu asato ka eji arigo ya.

³⁵ O mere ka m biaruo n'onu uzọ ama mbata
 nke ugu. O turya ya, chopta na otutu ya dikwa
 ka nke ndi ozo, ³⁶ dika onu ụlọ ya niile, n'akụkụ
 aja ya niile, na mputa ọnu ụlọ ya, ha niile nwere
 oghere gbaa gburugburu. Idi ogologo ya di iri
 mita abuo na asaa, ebe obosara ya di mita iri
 na ato ³⁷ Mputa ọnu ụlọ ya chere ihu n'ogige di

n'ezi. Oyiya nkwu e sere ese ka eji choo akuku ogidi onu uzo ya mma, n'akuku nke a, nakwa n'akuku nke ozo. Ihe nrigo nwere nzo ukwu asato ka eji arigo ya.

Onuulo di iche iche ebe ikwado aja

³⁸ Otu onuulo nke nwere onu uzo dikwa n'akuku mputa onu ulo nke ime ime onu uzo ama obula, ebe a na ano asacha anu aja nsure oku niile. ³⁹ N'ime mputa onu ulo nke onu uzo ama, ka tebul abuo di n'otu akuku, abuo nke ozo dikwa n'akuku nke ozo nke onu ulo ahụ. N'elu ha ka a na-egbu anu e ji achu aja nsure oku, maobu aja mmehie, maobu onyinye n'ihia aja ikpe omuma. ⁴⁰ N'akuku mgbidi ezi nke mputa onu ulo nke onu uzo ama, n'akuku ihe nrigo nke di na mbata onu uzo ugu, e nwere tebul abuo, n'akuku nke ozokwa nke ihe nrigo ahụ, e nwekwara tebul abuo n'ebe ahụ. ⁴¹ Ya mere, e nwere tebul ano n'otu akuku ihe nrigo ahụ, nwekwa ano n'akuku nke ozo ya, ya bu, tebul asato ma agukota ya onu, ebe a na-ano egbu anu e ji achu aja. ⁴² E nwekwara tebul ano ndi ozo n'ime onu ulo ahụ e ji nkume a wara awa wuo. N'elu ya ka a na-ano akwado anu a ga-eji chuo aja nsure oku. Idi elu tebul ndi a bu iri sentimita asato. Obosara elu ha n'akuku niile di iri sentimita ise na ato. Ngwongwo niile e ji egbu anu e ji achu aja na-adi n'elu tebul ndi a. ⁴³ E ji nko nke idi ogologo ya di sentimita itoolu ejigidesi tebul ndi ahụ ike n'ahụ aja ulo. Nko ndi a di gburugburu tebul ndi ahụ. O bukwara

n'elu tebul ndi a ka a na-edebe anu niile e ji enye onyinye.

Onu ulo ndi nchujaja

⁴⁴ N'ime ogige di n'ime, e nwere onuulo abuo nke nwere uzọ e si abanye n'ogige di n'ime. Otu di n'akuku onu uzọ ama di n'ugwu, chee ihu n'odida anyanwu, nke ozo di n'akuku onu uzọ ama di n'odida anyanwu, chee ihu n'ugwu. ⁴⁵ O gwara m, "Onuulo ahụ di n'akuku onu uzọ ama di n'ugwu bu nke ndi nchujaja, ndi na-eje ozi n'ulonso ukwu. ⁴⁶ Onuulo nke di n'akuku onu uzọ ama chere ihu n'ugwu, bu nke ndi nchujaja ndi na-eche ebe ichu aja nche. Ndi a bu umu umu Zadok. O bu naani ha ka e kwere ka ha nwee ike ibiaru ONYENWE ANYI nso, ijere ya ozi site n'etiti ebo Livayi niile."

⁴⁷ Mgbe ahụ, o turu ogige ime ahụ, choputa na ogologo ya di iri mita ise na asato. Obosara ya bukwa otu ihe ahụ. Ebe ichu aja dikwa n'ihu ulonso ukwu ahụ.

Ulonso ukwu ohuru ahụ

⁴⁸ O mere ka m biaruo na mputa onu ulo nke ulonso ukwu ahụ, o turu akuku ogidi onu uzọ nke mputa onu ulo ahụ, o ruru mita abuo na uma ato n'obosara, n'akuku ya abuo. Ebe mbata ya ruru mita asaa na uma ano n'obosara, ebe akuku aja ulo ahụ ruru otu mita na uma isii n'obosara, n'otu akuku nakwa n'akuku nke ozo ya. ⁴⁹ Ebe mputa onu ulo ahụ di ihe ruru mita iri na otu n'obosara, sitekwa n'azu ruo n'ihu ya ruru mita isii na uma ano. O bu ihe nrigo iri ka

eji arigo ya. Ogidi dīkwa n’akūkū ọ́nụ ụzọ abụọ ahụ otu n’akūkū nke a ọzọ n’akūkū nke ọzọ ya.

41

¹ Mgbe ahụ, nwoke ahụ kpobatarara m n’ọ́nụ ụlọ ezumezu ahụ, ọ tūrụ akūkū ọ́nụ ụzọ ya. Akūkū ya ọ́bụla dī mita atọ na ụma abụọ, nke a bụ obosara ụlọ ikwu ahụ. ² Obosara ọ́nụ ụzọ mbata ya dī mita ise na ụma atọ. Akūkū aja abụọ nke ọ́nụ ụzọ ahụ dīkwa mita abụọ na ụma asaa. Ọ tūkwara ogologo ụlọ ezumezu ahụ; ya dīrī iri mita abụọ na otu n’ogologo, obosara ya dī mita iri na otu.

³ Mgbe ahụ, ọ banyere n’ime ime ebe nsọ ahụ, tuọ ogidi dī n’ọ́nụ ụzọ e si abanye n’ime ya, chọputa na obosara nke ọ́bụla bụ otu mita na otu ụma, obosara ọ́nụ ụzọ ahụ n’onwe ya dī mita atọ na ụma abụọ. Akūkū aja nke ọ́nụ ụzọ ọ́bụla dī mita atọ na ụma asaa n’obosara. ⁴ Ọ tūrụ ogologo ime ebe nsọ ahụ, ya dī mita iri na ọkara, obosara ya dīkwa mita iri na ọkara, n’ogologo ụlọ ezumezu ahụ. Ma ọ sīrī m, “Ebe a bụ Ebe Kachasi Nso.”

⁵ Ọ tūkwara mgbidi ụlọnsọ ukwu ahụ chọputa na idī igbidi ya bụ mita atọ na ụma abụọ. E nwekwara ọ́nụlọ ndī dī gburugburu ụlọnsọ ukwu ahụ, nke ọ́bụla dī mita abụọ na otu ụma n’igbidi. ⁶ Ọ́nụlọ nta ndī a dī n’okpukpu atọ, nke ọ́bụla n’elu ibe ya, okpukpu ọ́bụla nwere iri ọ́nụlọ atọ. E nwere mgbidi gbara aja ụlọnsọ ahụ gburugburu n’akūkū niile, ka ha burū ihe nkwado nye ọ́nụlọ nta ndī a, ka ihe nkwado ndī a ghara ibū ihe a rụnyere n’aja ụlọnsọ ukwu

ahụ. ⁷ E wuru ọ̀nụ̀lọ̀ nta ndị a ka obosara ọ̀nụ̀lọ̀ ndị ahụ niile dị n'elu ibe ha dị ukwu karịa obosara ndị nke dị n'okpuru ha. N'uzọ̀ dị otu a, obosara ọ̀nụ̀lọ̀ niile dị n'okpukpu nke abụọ̀ dị ukwu karịa nke dị n'ala; nke atọ̀ dịkwa ukwu karịa nke abụọ̀. E wukwara ebe e si arịgo site n'okpukpu nke dịkarịsiri ala rigoruo n'ọ̀nụ̀lọ̀ ndị kachasi elu, site n'okpukpu nke dị n'etiti.

⁸ Ahuru m na ulonso ukwu ahụ nwere ebe e wuliri elu n'akuku ya niile. O bukwa ebe a di elu ka e ji mee ntoala onunlo nta ndi ahụ niile. Idi ogologo nke ebe ahụ e wuliri elu bu mita ato na uma abuo. ⁹ Idi arọ nke mgbidi onunlo nta ndi a n'akuku ezi bu mita abuo na uma ato. Ala togboro n'efu n'etiti onunlo nta ulonso ukwu ahụ, ¹⁰ na onunlo ndi nchujaja di mita iri na okara n'obosara, gbaa gburugburu ulonso ukwu ahụ. ¹¹ E nwere onu uzọ ndi a na-esi abanye n'onunlo nta ndi ahụ, site n'ala ahụ na-enweghi ihe aruru na ya, otu onu uzọ n'akuku ugwu, nke ozo n'akuku ndida. Obosara ala nke foduru di mita abuo na uma ato n'akuku niile gbaa gburugburu.

¹² Ma ulo nke na-eche ihu n'ogige ulonso ukwu ahụ, n'akuku odida anyanwu, di iri mita ato na asaa n'obosara, idi igbidi nke aja ulo ahụ di mita abuo na uma ato, gbaa gburugburu, ogologo ya dikwa iri mita ano na asato.

¹³ Mgbe ahụ, o turu ulonso ukwu ahụ, ya diri iri mita ise na ato, ogige ulonso, na ulo ahụ nakwa mgbidi ya, dikwa iri mita ise na ato n'ogologo. ¹⁴ Obosara nke ogige ulonso n'akuku

ọwụwa anyanwụ, tinyere ebe ihu ụlọnsọ ukwu ahụ, dị iri mita ise na atọ.

¹⁵ Ọ tụtụrụ ịdị ogologo nke ụlọ ahụ chere ihu n'ogige dị n'azụ ụlọnsọ ukwu ahụ, tinyere ebe njegharị ya nke dị n'akụkụ abụọ ya. Ọ dị iri mita ise na atọ.

Ụlọ ezumezu ahụ, n'ime ebe nsọ ahụ, na mpụta nke ọnụ ụlọ, bụ nke chere ihu n'ogige ahụ, ¹⁶ ya na ọnụ ụzọ ndị ahụ, na oghereikuku niile dị warawara, na ebe njegharị gbara ha atọ gburugburu, ihe niile, elu ma ala, tinyere ọnụ ụzọ bụ nke eji osisi mmachite. Ala ya, na mgbidi ya ruo na oghereikuku, ma oghereikuku niile bụkwa ihe ekpuchiri ekpuchi. ¹⁷ N'elu oghere dị n'ebe ọnụ ụzọ ezi, nke gara n'ime ebe nsọ, nakwa n'ahụ aja niile, na nkebi na nkebi, gbaa gburugburu n'ime na n'ezi ebe nsọ ahụ, ¹⁸ ka a tụtụrụ oyiyi cherubim na osisi nkwụ. Cherubim na-esota osisi nkwụ. Osisi nkwụ ọbụla na-esotakwa cherubim. Cherub ọbụla nwere ihu abụọ: ¹⁹ otu akụkụ cherub nke bụ ihu mmadụ chere ihu n'otu nkwụ. Ihu ya nke ọzọ, nke bụ ihu ọdum, chere ihu na nkwụ nke dị akụkụ nke ọzọ. A tụtụrụ ha gburugburu ụlọnsọ ukwu ahụ. ²⁰ Site n'ala ụlọ ruo n'elu ọnụ ụzọ ya, a tụtụrụ oyiyi cherubim na osisi nkwụ n'ahụ aja ụlọ ezumezu ahụ.

²¹ Ọnụ ụlọ ezumezu ahụ nwere mbudo ibo nke akụkụ anọ ya ha otu n'ọtụtụ. Nke dị n'ihu Ebe ahụ Kachasi Nsọ, yiri ndị ọzọ. ²² Ebe ịchụ aja ya bụ nke eji osisi wuo. Akụkụ niile nke ebe ịchụ aja a ha n'otu. Ọ dị otu mita na ọkara n'ogologo, dīrīkwa iri sentimita itoolu n'akụkụ ya ọbụla.

Osisi ka e ji wuo nkuku anọ ya, akụkụ ya niile, na ntọala ya. Mgbe ahụ, nwoke ahụ gwara m, “Nke a bụ tebul na-adị n’ihu ONYENWE ANYỊ.” ²³ Ma ụlọ ezumezu, ma Ebe ahụ Kachasi Nso, nwere ọnu ụzọ abụọ, n’otu n’otu. ²⁴ Ọnu ụzọ ọbụla nwere ibo abụọ, ibo abụọ nke a na-akwaghari gburugburu. ²⁵ A tonyere onyinyo cherubim na osisi nkụ n’elu ibo na-edubanye n’ụlọ ezumezu ahụ, dika ndi ahụ a turu n’ahụ mgbidi niile. E jikwa osisi ruchi elu ihu mputa nke ọnu ụlọ ahụ. ²⁶ Windo* di warawara di n’aja mputa ọnu ụlọ ahụ, nke e sekwasiri oyiya osisi nkụ; ọnu ụlọ nta niile nke ụlonsọ ukwu ahụ nwekwara ihe a ronyere n’elu ụzọ ya, nke a machiri amachi.

42

Ọnu ụlọ ndi nchuaja

¹ Nwoke ahụ duuru m gaa n’akụkụ ugwu, banye n’ime ogige ahụ di n’ezi, kpobata m n’ime ọnu ụlọ ndi ahụ di na ncherita ihu n’akụkụ ugwu nke ụlonsọ ukwu ahụ. ² Ụlọ ahụ nke ọnu ụzọ ya chere ihu n’ebe ugwu di iri mita ise na atọ n’ogologo, ebe obosara ya di iri mita abụọ na asaa. ³ Ma n’akụkụ nke di iri mita na otu, site n’ime ogige nakwa n’akụkụ nke di na ncherita ihu pevumentị nke ogige di n’ezi, ebe njeghari chere ebe njeghari ọzọ ihu, n’okpukpu atọ ahụ. ⁴ N’ihu ọnu ụlọ ndi a, e nwere ka ụzọ njeghari nke di mita ise na ụma atọ n’obosara, dikwa iri mita ise na atọ n’ogologo. Ọnu ụzọ ha niile chere ihu n’ugwu. ⁵ Okpukpu ụlọ nke di n’elu

* **41:26** 41:26 Ya bụ, oghereikuku

asaghị mbara dika nke di n'ala, n'ihhi na ebe njeghari ndi ahụ weere otutu oghere karia ka o di n'onuulo ndi di okpukpu nke di n'ala na nke etiti ulo ahụ. ⁶ Ebe a na-ejighi ogidi wuo ulo a, dika e si wuo ndi di n'ogige, nke a mere ka ulo ndi di n'elu na-akpa nkpa karia ndi nke di n'ala, na ndi di n'etiti. ⁷ E nwere mgbidi aja nke di n'ezi n'akuku onuulo niile, n'uzo ogige nke di n'ezi. O maputara n'ihu onuulo ndi ahụ, ogologo ihe di iri mita abuo na asaa. ⁸ N'otutu ogologo onuulo ndi a, ndi di nso n'ogige mputa, ruru mita iri abuo na itoolu, ebe ogologo ndi nke dikarisiri nso ebe nsọ ahụ, ruru mita iri ise na asato. ⁹ N'okpuru onuulo ndi a, e nwere uzo mbata n'akuku owuwa anyanwu, dika mmadu na-abata ha site n'ogige di na mputa.

¹⁰ N'akuku ndida, n'ogologo aja ulo di n'ogige mputa, nke di n'akuku ogige ulonso ukwu, nke chere aja ulo mputa ihu, otutu onuulo di ya. ¹¹ Uzo njeghari di n'etiti akuku abuo ulo ahụ, ha dikwa ka onuulo ndi ahụ nke di n'uzo ugwu. Ogologo ha na obosara ha bu otu; ha niile yiri onwe ha. Onu uzo ya dikwa ka onu uzo di n'ugwu. ¹² Otu a ka onu uzo e si abanye n'ime onuulo ndi a di na ndida si di. E nwere onu uzo na mputa, nke di na mgbidi ahụ chere ihu n'owuwa anyanwu. Ebe a ka e si abanye n'ime onuulo ndi ahụ.

¹³ Mgbe ahụ, o siri m, "Ime onuulo niile di n'ugwu, na ime onuulo ndi di na ndida, bu ndi a chere ogige ulonso ahụ ihu, bu ime ulo di nsọ, nke ndi nchujaja. Ebe ndi nchujaja ndi na-abia nso ONYENWE ANYI ichu aja ga-anọ rie

nri niile nke kachasi nsọ, n'ebe ahụ ka ha gadebekwa aja inata ihuoma, aja mmehie na aja ikpe omuma, n'ihi na ụlọ ndị a dị nsọ. ¹⁴ Mgbe ndị nchụaja bara n'ime ebe nsọ ahụ nke e kewapuru iche, ha aghaghị esikwa n'ebe ahụ pụta n'ogige mpụta ezi, tupu ruo mgbe ha yisara uwe ha yii jee ozi, n'ihi na uwe ndị a dị nsọ. Ha ga-eyiri uwe ozo, tupu ha abanye n'akuku ụlọ ndị ahụ dijiri ndị ozo."

¹⁵ Mgbe ọ tuchara ihe ndị dị n'ime ebe ụlọnsọ ahụ, ọ duuru m site n'onu ụzọ dị n'owuwa anyanwu pụta, tukwaa n'akuku niile gburugburu. ¹⁶ O ji ihe otutu dị ogologo tọ akuku owuwa anyanwu, ọ dị ihe ruru narị mita abuo na iri mita isii na ise. ¹⁷ O ji mkpirisi osisi ahụ e ji atụ ihe tọ akuku nke ugwu ma choputa na ọ dị ihe ruru narị mita abuo na iri mita isii na ise. ¹⁸ O tukwara akuku nke ndida, choputakwa na ọ dị ihe ruru narị mita abuo na iri mita isii na ise. ¹⁹ Mgbe ahụ, ọ tughariri jirikwa ihe otutu ahụ tọkwa akuku nke odida anyanwu. O dị ihe ruru narị mita abuo na iri mita isii na ise. ²⁰ Ya mere, ọ turu akuku anọ niile nke ebe ahụ. Mgbidi gbara ya gburugburu. Otutu ha dị ihe ruru narị mita abuo na iri mita isii na ise, n'ogologo, obosara ya dikwa ihe ruru narị mita abuo na iri mita isii na ise, iji kewaputa ebe dị nsọ site n'ebe ndị ozo.

43

Nloghachi nke ebube Chineke

¹ Emesia, ọ kpobatakwar m n'onu ụzọ mbata nke chere ihu n'owuwa anyanwu. ² Ma lee, ahuru m ebube Chineke nke Izrel ka o si n'akuku

ọwụwa anyanwụ na-apụta. Olu ya dị ka mbigbo nke ebili mmiri, ebube ya nwukwara n'ala ahụ niile. ³ O dịkwa ka ọhụ mbụ m hụrụ, nke m buru ụzọ hụ n'akụkụ ọnụ mmiri Keba, ya na nke m hụrụ na Jerusalem mgbe ọ b́ara ibibi obodo ahụ. Adara m n'ala kpugide ihu m n'aja. ⁴ Ebube ONYENWE ANYỊ sitere n'ọnụ ụzọ chere ihu n'ọwụwa anyanwụ bata n'ime ụlọnsọ ahụ. ⁵ Mgbe ahụ, Mmụọ nke Chineke buliri m bubata m n'ime ogige nke ime, ma ebube nke ONYENWE ANYỊ juputara n'ụlọnsọ ukwu ahụ.

⁶ Mgbe ahụ, anurụ m olu ka o si n'ụlọnsọ ahụ na-agwa m okwu, dika nwoke ahụ na-eguzokwa n'akụkụ m. ⁷ O siri m, "Nwa nke mmadụ, ebe a bụ ebe nke ocheeze, na ebe nke ọbụ ụkwụ m abụọ ga-anogide, ebe a ka m ga-ebi n'etiti ụmụ Izrel ruo mgbe ebighi ebi. Ụlọ Izrel agaghị emerukwa aha nsọ m ọzọ, ha onwe ha maọbụ ndi eze ha, site n'ikpere arusi niile ha na ibubata onyinye olili ozu ndi eze ha, mgbe ha nwuru anwu. ⁸ Mgbe ha wuru mbata ọnụ ụzọ ha n'akụkụ mbata ọnụ ụzọ m, tinye ọnụ ụzọ ha n'akụkụ ọnụ ụzọ m, ọ bukwa naani mgbidi bụ ihe di n'etiti mu na ha. Ha meruru aha nsọ m site n'ihe aru niile ha mere. Ya mere m ji bibie ha n'iwe m. ⁹ Ugbu a, ka ha wezuga adighi ocha na ife chi ndi ọzọ ha n'ihu m, bupukwa onyinye olili ozu ndi eze ha n'ebe m no, mgbe ahụ, aga m ebi n'etiti ha ruo mgbe ebighi ebi.

¹⁰ "Nwa nke mmadụ, kowaara ụmụ Izrel ụlọnsọ ahụ m ziri gi. Gwa ha udidị ya, na ipu iche ya, ka ihere mee ha n'ihhi mmehie ha. ¹¹ O buru n'ezie na ihere emee ha n'ihhi ihe ha mere,

mgbe ahụ, kowaara ha ihe niile metụtara otu a ga-esi wuo ụlọnsọ a, na ihe gbasara nkwado ya, na ihe gbasara ọnụ ụzọ ọpụpụ na mbata ya niile, ihe metụtara ebumnobi nke owuwu ya niile na usoro na iwu niile banyere ya. Deputa ihe ndị a n'ihu ha, nye ha ka ha lezie anya mezuo ihe niile metụtara usoro a ga-agbaso wuo ya.

¹² “Nke a bụ iwu ụlọ banyere nsọ ukwu ahụ. Ebe niile gbara elu ugwu a gburugburu ga-abụ ebe dīkarịsiri nsọ! Nke a bụ iwu ụlọnsọ ahụ.

Ebe ichụ aja ukwu ahụ

¹³ “Nke a bụ ọtụtụ niile gbasara ebe ichụ aja ya: Ịdị elu nke ala ya bụ iri sentimita ise na atọ; ịgba gburugburu nke ọnụ ya bụ iri sentimita abụọ na atọ; obosara ya dī iri sentimita ise na atọ. Otu a ka ebe ichụ aja ahụ ga-aha n'ogologo.

¹⁴ Site n'ụkwụ ya nke dī n'ala ruo n'okere ya nke etiti, ọ ga-adị otu mita n'ogologo nakwa n'uhie; site n'okere nke nta ruo na nke ukwu ga-adị mita abụọ n'ogologo na ọkara n'uhie. ¹⁵ Ebe nsure ọkụ nke ebe ichụ aja ahụ ga-adị mita abụọ, mpi anọ sikwa n'akụkụ ya gbagoo elu, nke ọbụla n'ime ha ga-adị ọkara mita n'ogologo.

¹⁶ Ebe nsure ọkụ nke ebe ichụ aja ahụ ga-adị mita isii n'ogologo na mita isii n'uhie, nwee akụkụ anọ nke ha n'otu. ¹⁷ Nke dī n'okpuru ga-adị mita asatọ n'akụkụ ọbụla; a ga-arụlite ọnụ ọnụ ya gburugburu, ka ịdị elu nke ọnụ ọnụ ya bụrụ iri sentimita abụọ na asaa. Akụkụ ya niile gbasapuru site n'elu ya ruo n'ala. Ọtụtụ mgbasapụ a dī iri sentimita ise na atọ. N'akụkụ ọwụwa anyanwụ ka ihe e ji arigo ya dī.”

¹⁸ Mgbe ahụ, ọ gwara m, “Nwa nke mmadụ, ihe ndị a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru: Ndị a bụ usoro metụtara iwu ichu aja nke aja nsure oku, na ifesa obara n’elu ebe ichu aja mgbe e wusiri ya. ¹⁹ I ga-enye ndi nchujaja bu ndi Livayi si n’ezinaulo Zadok, bu ndi na-abia m nso ife ofufe n’ihu m, otu oke ehi maka aja mmehie, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwubiri. ²⁰ Unu ga-ewere ufodu n’obara ya tee na mpi anọ nke ebe ichu aja, na n’akuku anọ nke ebe ichu aja, na n’akuku anọ nke mbadamba nkume di n’elu, na gburugburu onu onu ya, si otu a sachaa ebe ichu aja ahụ, kpuchikwaara ya mmehie. ²¹ Mgbe ahụ, a ga-ewere nwa oke ehi e ji chuo aja mmehie ahụ, kpoọ ya oku n’ebe a kwadoro n’ezi ulonso ukwu ahụ.

²² “N’ubochi nke abuo, i ga-eji nwa mkpi na-enweghi ntupo chuo aja mmehie.* A ga-eme ka ebe ichu aja di ocha, dika e ji oke ehi ahụ mee ka o di ocha. ²³ Mgbe i mechara mmemme nsacha ndi a, werekwa nwa oke ehi ozo nke na-enweghi ntupo, na nwa ebule site n’igwe anu nke na-enweghi ntupo chuo aja. ²⁴ Were ha jee chee n’ihu ONYENWE ANYI, ka ndi nchujaja were nnu fesa ha dika aja nsure oku a churu nye ONYENWE ANYI.

²⁵ “Ubochi asaa, kwa ubochi ka i ga-eweputa otu mkpi, na nwa oke ehi, na nwa ebule site n’igwe anu ndi ahụ, chuo aja mmehie. Ha niile

* **43:22** 43:22 Nwa mkpi zuruoke bu nke na-enweghi ntupo, nke orja na-adighi arja, nke onya na-adighi n’ahu ya, na nke na-enweghikwa apa.

ga-abụ ụmụ anụmanụ ndị na-enweghị ntụpọ.
²⁶ Ụbọchị asaa ka ha ga na-achụ aja ikpuchi mmehie n'ihie ebe ichụ aja, mee ka ọ dị ọcha, site otu a doo ya nsọ. ²⁷ Ụbọchị nke asatọ, na n'ụbọchị ọbụla so ya, ndị nchụaja ga-achụ aja nsure ọkụ n'ebe ichụ aja, chụọkwa aja udo. Mgbe ahụ, aga m anabatakwa unu. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ kwubiri ya."

44

Ụmụ eze, ndị Livayi, na ndị nchụaja

¹ Mgbe ahụ, o mere ka m laghachi n'uzọ, n'ọnu uzọ ama nke ebe nsọ ahụ, nke dị n'ezie, nke na-eche ihu n'owụwa anyanwụ, ma a gbachiri ya agbachi. ² Ma ONYENWE ANYỊ siri m, "Ọnu uzọ ama nke a ga-abụ ihe e mechiri emechi. A gaghi emeghe ya ọzọ, ọ dighi onye ọbụla ga-esi na ya bata. N'ihie na ONYENWE ANYỊ, bụ Chineke Izrel esitela na ya bata. Ya mere, ọ bụ ihe emechiri emechi. ³ Naanị nwa eze, naanị ya onwe ya, bụ onye ga-anọdu ala n'ime ya, iri nri n'ihu ONYENWE ANYỊ. Ọ ga-esite na mputa ọnu ụlọ nke ọnu uzọ bata, ọ bụkwa ebe ahụ ka ọ ga-esi puo."

⁴ Mgbe ahụ, o mere ka m biaruo n'ọnu uzọ ama dị n'ugwu, n'ihu ụlọnsọ ukwu ahụ. Elere m anya hụ na ebube nke ONYENWE ANYỊ juputara n'ụlọnsọ nke ONYENWE ANYỊ. N'ihie ya, adara m n'ala kpugide ihu m n'aja.

⁵ ONYENWE ANYỊ siri m, "Nwa nke mmadu, leruo anya nke oma, gee nti nke oma n'ihie niile m na-agwa gi banyere iwu m niile na usoro niile

nke ụlọnsọ ukwu nke ONYENWE ANYỊ. Leruo anya nke oma banyere ọnu ụzọ ibata n'ụlọnsọ ukwu a, na nke ọpupu niile nke ebe nsọ a. ⁶ I ga-agwa ndi Izrel bu ndi ulo nnupu isi, 'Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI sirị, o zuola bu ibi ndu aru unu niile ahụ, unu ndi Izrel! ⁷ N'ihia na o bughị naani na ihe aru unu mere di ukwu, kama unu mekwara ihe aru kachasi site n'ikpobata ndi ala ozo a na-ebighi anu ahụ ha na obi ha ugwu n'ime ulonsọ, si otu a meruo ulonsọ mgbe unu na-ewetara m nri nsọ, nke bu abuba na obara. N'uzo di otu a, unu emebiela ogbugba ndu m. ⁸ Unu edebeghi iwu m nyere unu banyere ihe m ndi di nsọ, kama unu goro ndi ozo ka ha buru ndi na-elekota ebe nsọ m. ⁹ Ihe ndi a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, o nweghi onye ala ozo obula a na-ebighi anu ahụ ya na obi ya ugwu kwesiri ibata n'ulonsọ m. O buladi ndi obia ndi bi n'etiti umu Izrel.

¹⁰ " 'Ndi ikom agburu Livayi niile, ndi sitere n'ijere m ozi wezuga onwe ha mgbe Izrel bidoro igbaso arusi niile ha, ga-ata ahuhu n'ihia ekwesighi ntukwasi obi ha. ¹¹ Ha ga-abu ndi na-eje ozi n'ime ebe nsọ m, ndi nlekota nke onu uzo ama nke ulonsọ ukwu, na-ejekwa ozi n'ime ya; ha ga-egburu ndi m anu e wetara maka ichu aja nsure oku na nke aja ndi ozo, ha ga-eguzokwa n'ihu ha jeere ha ozi. ¹² Ma n'ihia na ha guzoro n'ihu arusi jeere ha ozi, mee ka ulo Izrel daba na mmehie ikpere arusi,* n'ihia nke

---

* **44:12** 44:12 Ghorọ ulo Izrel ihe isọ ngongọ nke ajo omume

a, eweliela m aka elu na-anụ iyi na ha aghaghị ita ahụhụ mmehie ha. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri. ¹³ Ha agaghị abiakwute m nso ije ozi dika ndi nchujaja, maobu biaruo nso ihe nsọ m niile obula maobu onyinye m di nsọ karichasia onyinye nsọ niile, ha aghaghị ibu onodu ihere nke ihe aru niile ha mere. ¹⁴ Ma aga m ahoputa ha ka ha buru ndi ilekota ulonso m di n'aka, n'ihu iru oru niile na ije ozi niile di n'ime ya.

¹⁵ “ ‘Ma ndi nchujaja, bu umu Zadok, ndi Livayi, ndi chegidere ebe nsọ m nche, mgbe Izrel niile sitere n'ebe m no kpafuo, ga-abia nso ijere m ozi, ha ga-eguzo n'ihu m chuo aja abuba na obara. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri. ¹⁶ O bu naani ha ga-abanye n'ime ebe nsọ m, naani ha ga-abiakwa na tebul m ije ozi n'ihu m, na ife m dika ndi nche.

¹⁷ “ ‘Mgbe ha na-abata n'onu uzo ama nke ogige di n'ime, ha ga-eyi naani akwa ocha. Ha agaghị eyi uwe obula e ji aji anu kpaa mgbe ha na-eje ozi n'ogige ime nke ulonso ukwu m. ¹⁸ Ha ga-eji akwa ocha kee n'isi ha, yirikwa uwe ocha n'ukwu ha. Ha agaghị eyi ihe obula ga-eme ka osiso gbaa ha. ¹⁹ Mgbe ha na-apu n'ogige di n'ezi ebe ndi mmadu no, ha ga-eyipu uwe ha yi mgbe ha na-eje ozi, hapukwa ha n'ime onuulo nsọ ndi a, yiri uwe ozo, ka ha ghara ime ka ndi mmadu buru ndi e doro nsọ site n'imetu uwe ha ahụ.

²⁰ “ ‘Ha agaghị ekwe ka agiri isi ha too ogologo, ha agakwaghị akpuchapu ya. Naani mkpacha

ka ha ga na-akpacha isi ha. ²¹ Onye nchụaja ọbụla agaghị anụ mmanya vainị mgbe ọ na-abata n'ogige dị n'ime. ²² Ha agaghị alụ nwanyị nke di ya nwurụ anwụ, maọbụ nwanyị gbaara di ya alụkwaghị m. Kama ọ bụ naanị umụ agboghọ ndị sitere n'agburụ Izrel ndị na-amaghị nwoke, maọbụ nwunye ndị nchụaja nwurụ anwụ. ²³ Ha ga-akuziri ndị m ihe di iche n'etiti ihe di nsọ na ihe na-adighị nsọ; gosi ha otu esi amata ihe di iche n'etiti ihe na-adighị ọcha na nke di ọcha.

²⁴ “ ‘Ha ga-abụ ndị ikpe, idozi esemokwu daputara n'etiti ndị m. Usoro iwu m niile ka ha ga-eji kpee ikpe. Ndi nchụaja n'onwe ha kwa ga-erube isi n'iwu m niile n'oge mmemme ọbụla di nsọ. Ha ga-ahụkwa na e doro ụbọchị izuike nsọ.

²⁵ “ ‘Onye nchụaja agaghị emerụ onwe ya site n'ije n'ebe ozu di, kariakwa maọbụ ozu nna ya maọbụ nne ya, ma o bụ nwa ya, maọbụ nwanne ya nwoke, maọbụ nwanne ya nwanyị na-enweghị di. ²⁶ Mgbe e mechara ka ọ di ọcha ọzọ, ọ ga-echere ruo ụbọchị asaa. ²⁷ Ma n'ụbọchị ahụ, ọ ga-aloghachi n'ụlọ ukwu ahụ ibanye n'ime ebe nsọ, ọ ga-ebu ụzọ chụọ aja mmehie n'ihị onwe ya. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwubiri.

²⁸ “ ‘Ọ bụ naanị mụ onwe m bụ ihe nketa nke ndi nchụaja ga-enweta. Unu agaghị enye ha ihe nweta ọbụla n'Izrel. Mụ onwe m bụ ihe nketa ha. ²⁹ Ha ga-eri onyinye inata ihuoma, ihe aja mmehie, ihe aja ikpe omuma, ihe niile di n'Izrel e doro nsọ nye ONYENWE ANYI ga-abụ nke ha. ³⁰ Mkpuru mbụ kachasi mma site na mkpuru ubi ọbụla na onyinye niile puru iche ga-abụ nke

ndi nchujaja. Oka mbu a kworo akwo, nke a na-eweta n'ihe ubi ga-abukwa nke ndi nchujaja, ime ka ngozi dikwasị n'ulo unu. ³¹ Ndi nchujaja agaghi ata nnunu obula, maobu anu nke nwuru onwu chi ya, maobu nke anu ozo dogburu.

45

Okike a ga-eke ala ahụ

¹ “ Mgbe unu ga-eke ala ahụ dika ihe nketa, unu ga-ebu uzọ nye ONYENWE ANYI otu oke n'ime ya ka o buru oke di nsọ nke ala ahụ. Ogologo ya ga-adị kilomita iri na atọ, obosara ya ga-abu kilomita iri na otu. Ihe di nsọ ka ala ahụ niile ga-abu gbaa gburugburu. ² Site n'ala, otu akuku di nari mita abuo na iri itoolu na otu, na iri sentimita asaa na ise, ga-abu maka ebe nsọ. A ga-ahapu ala di iri mita abuo na itoolu gburugburu ya. ³ Site n'oke ebe ahụ di nsọ, tuputa oke ogologo ya di kilomita iri na atọ, obosara ya kilomita ise na okara. O bu n'ime ya ka ebe nsọ, ya bu Ebe ahụ Kachasi Nso ga-adị. ⁴ O ga-abu oke ala ndi nchujaja, ndi na-eje ozi n'ebe nsọ, na ndi na-abia nso ije ozi n'ihu ONYENWE ANYI. O ga-abukwa ebe ulo obibi ha ga-adị, burukwa ebe di nsọ maka ebe nsọ ahụ. ⁵ Ala ozo di ya n'akuku, nke ga-adị kilomita iri na atọ n'ogologo, kilomita ise na okara n'obosara ya, ga-abu ebe obibi ndi Livayi, ndi na-arụ oru n'ulonso ukwu ahụ.

⁶ “ N'akuku obodo nsọ ka a ga-ekewaputa ala nke ogologo ya di kilomita iri na atọ, nke obosara ya dikwa kilomita abuo na okara, nke a ga-abu nke ndi Izrel.

7 “A ga-eweputa ala puru iche maka nwa eze. Ala a ga-adi n’akuku abuo nke ala nsọ ahụ, na obodo ahụ. Ala a ga-agbatiri site n’akuku odida anyanwu ebe oke ya di ruo n’osimiri Mediterenja. O ga-esitekwa n’oke ala ya n’owuwa anyanwu gbatiri ruo n’ebe ebo Izrel nwere ala ha. N’uzo di otu a, ala a ga-aha ka ala ebo Izrel ketara. 8 Ala a ga-aburu ya ihe nketa n’Izrel. Ndisi m agaghi emegbu ndi m ozo, ma ha ga-ahapu ndi Izrel ka ha keta ala ndi a dika ebo niile ha si di.

9 “Nke a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru: O zuolara unu, unu umu ndi eze Izrel. Kwusinu ipunara ndi m ihe ha nwere n’ike, kpeenu ikpe ziri ezi na-emekwa ihe kwesiri ekwesi. Kwusinu ichupu ndi m site n’ihe ha, otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuputara. 10 Ka ihe otutu unu ji ere ahia unu buru ezigbo efa na ezigbo baf* nke a na-ejighi aghughu kpuo. 11 Ka ihe otutu homa buru ihe unu ga-eji na-atu ihe niile, ma mmanu, ma oka. Ihe otutu ndi ozo unu ga-enwe ga-abu efa, nke bu otu uzo n’uzo iri nke homa, maka itu ihe dika oka. Nke ozo bu baf, nke bukwa otu uzo n’uzo iri nke homa, maka itu ihe dika mmanu. 12 Ihe otutu a ga-eji mata idi arọ nke ihe obula ga-abu shekel. Ihe a ga-eji gbanwere shekel a bu iri gera abuo naani. Iri shekel isii ka a ga-ejikwa gbanwere otu mina.

Ichu aja na mmemme di iche iche

---

* **45:10** 45:10 Otu ihe otutu bat na-erite galonu isii

13 “ ‘Nke a bụ onyinye pụrụ iche unu ga-enye: otu ụzọ n’ụzọ isii nke efa, site n’otu homa nke ọka wiiti unu. Unu ga-enyekwa otu ụzọ n’ụzọ isii nke efa† site n’otu homa ọka balị unu. 14 Dịka e nyere ya n’iwu, unu ga-eji ihe ọtụtụ baf, weta mmanụ oliv bụ otu ụzọ n’ime ụzọ iri‡ site n’otu kọ ọbụla (kọ na-erita baf iri, n’ihi na baf iri, bụ ọtụtụ otu homa). 15 Ọzọkwa, otu aturụ nke sitere n’igwe aturụ di nari aturụ abụọ, nke si n’ebe ita nri nke Izrel a gbara mmiri nke ọma ka unu ga-eweta. A ga-eji ndi a chụọ aja mkpụrụ ọka, na aja nsure ọkụ, na aja udo, maka ikpuchiri ndi wetara ha mmehie ha. Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwubiri ya. 16 Ndi niile nke n’ala ahụ ga-eso nwa eze Izrel bute onyinye ndi a. 17 Nwa eze ahụ ka ọ diri iweta ihe eji achụ aja nsure ọkụ niile, aja mkpụrụ ọka, aja ihe ọñuñu niile, na nke Ọnwa ọhuru nakwa nke ụbọchi izuike niile, n’oge mmemme niile nke ndi Izrel. Ọ ga-ewetakwa ihe eji achụ aja mmehie, aja mkpụrụ ọka, aja nsure ọkụ, aja udo maka ikpuchiri umu Izrel mmehie ha.

18 “ ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru: N’ụbọchi mbụ nke ọnwa mbụ ọbụla, unu ga-ewere nwa oke ehi nke na-enweghi ntupọ, chụọ aja ido ụlonsọ m nsọ. 19 Onye nchụaja ga-ewere ụfodu ọbara nke aja mmehie ahụ tee ya n’akuku ọñu ụzọ ụlonsọ m, na n’akuku anọ nke ọñu ebe ichụ aja, na n’ahụ ibo nke ọñu ụzọ ogige ime. 20 Unu ga-emekwa otu ihe ahụ n’abalị asaa nke ọnwa ahụ n’ihi onye

† 45:13 45:13 Ihe ruru kilogram abụọ na ụma asaa ‡ 45:14 45:14 Ya bụ lita abụọ na ụma abụọ

ọbụla mehiere na-amaghị ama, maka ikpuchi mmehie metutara ụlọnsọ m.

21 “ ‘N’ụbọchị nke iri na anọ nke ọnwá mbụ, ka unu ga-edebe Mmemme Ngabiga. Ọ ga-abụ mmemme abalị asaa. N’ụbọchị ndị a, naanị achicha nke a na-ejighị ihe na-eko achicha mee ka unu ga-eri. 22 N’ụbọchị ahụ, onyeisi ga-eweta otu nwa oke ehi maka aja mmehie nke onwe ya, na maka mmehie mmadụ niile nke ala ahụ. 23 N’ụbọchị asaa nke mmemme ahụ, kwa ụbọchị, ọ ga-eweta oke ehi asaa na ebule asaa, ndị na-enweghị ntụpọ ọbụla, dika ihe ichu aja nsure oku nye ONYENWE ANYI. Ọ ga-enyekwa nwa mkpi kwa ụbọchị maka aja mmehie. 24 Ọ ga-ewetakwa n’ihi onyinye inata ihuoma, nari lita oka anọ na iri itoolu, § nke bụ otu otutu otu oke ehi, otu otutu otu ebule. Tinyere lita mmanụ oliv atọ na ụma asatọ. Lita mmanụ atọ na ụma asatọ dikwara otu efaf oka.

25 “ ‘N’oge mmemme ụbọchị asaa ahụ, nke ga-ebido n’ụbọchị iri na ise nke ọnwá asaa, ọ ga-ewetakwa ihe a ga-eji chuo aja mmehie na aja nsure oku, na aja mkpuru oka, na mmanụ.

46

1 “ ‘Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYI kwuru, Onu uzọ ama nke ogige ime, nke na-eche ihu n’owuwa anyanwu ga-abu ihe e mechiri emechi n’ubochi isii niile unu naru oru. Ma a ga-emeghe ya n’ubochi izuike, na n’ubochi mmemme onwa ohuru. 2 Nwa eze ga-esitekwa na mputa onu ulo nke onu uzọ ama

---

§ 45:24 45:24 Nha otu otutu efaf

bata, guzoro n'akuku onu uzo ama. Ndi nchujaja ga-edozikwa aja nsure oku ya, na aja udo ya. O ga-anokwa n'ulo mbata kpo o isiala nke ofufe ya, sitekwa n'ebe ahụ puo. Ma a gaghị emechi onu uzo ahụ tutu ruo anyasi. ³ N'ihu onu uzo ama ka ndi ala a ga-anọ fee ONYENWE ANYI ofufe n'ubochi izuike na n'ubochi mmemme onwa ohuru. ⁴ Ihe nwa eze ahụ ga-eji choro ONYENWE ANYI aja nsure oku n'ubochi izuike na n'oge mmemme onwa ohuru ga-abu umu ebule isii, na otu ebule, ndi na-enweghi ntupo. ⁵ O ga-eweta ihe e ji achu aja mkpuru oka, nke bu iri lita utu oka abuo na abuo, na otu ebule. O ga-ewetakwa lita mmanu oliv asaa maka iri lita utu oka abuo na abuo ahụ, tinyere onyinye umu aturu dika o si masi ya. ⁶ N'ubochi mmemme onwa ohuru, o ga-eweta otu nwa oke ehi, umu aturu isii na otu ebule, ha niile o dighi nke ga-enwe ntupo obula. ⁷ O ga-ewetakwa otu oke ehi na iri lita utu oka iri abuo na abuo, maka aja mkpuru oka. O ga-enye ebule ahụ na iri lita utu oka iri abuo na abuo. O ga-enyekwa umu aturu ndi ahụ na utu oka dika o si masi ya inye ha, tinyere iri lita oka abuo na abuo, nke o ga-eweta maka lita mmanu oliv asaa. ⁸ Mgbe nwa eze ga-abata n'ulo ahụ, o ga-esite na mputa onu ulo nke onu uzo ama, ebe ahụ kwa ka o ga-esikwa puo.

⁹ "Ma mgbe ndi ala ahụ ga-abata n'ihu ONYENWE ANYI n'oge mmemme di nsọ, onye obula sitere n'onu uzo di n'ugwu bata aghaghị ipu site n'onu uzo nke di na ndida. Ndi si na ndida bata ga-esitekwa n'uzo nke ugwu puo. O dighi onye ga-esi n'uzo o si bata laghachi,

kama ha ga-esi ụzọ nke chere ebe ha si bata ihu pụọ. ¹⁰ Nwa eze ga-anọ n’etiti ha, ọ buru na ha abanye, ọ ga-eso ha banye, ọ buru na ha apụwa, ọ ga-esokwa ha pụọ. ¹¹ N’oge mmemme ndi ahụ pụrụ iche, na mmemme ndi akara aka, ihe a ga-eji nye onyinye mkpuru ọka ga-abu iri lita utu ọka abuo na abuo, na otu oke ehi, na iri lita utu ọka abuo na abuo na otu ebule, tinyere umu aturu nke onuogugu ya ga-abu dika o si masi ya, tinyere lita mmanu asaa maka iri lita utu ọka abuo na abuo obula.

¹² “Mgbe obula onyeisi chorọ inye onyinye afọ ofufu, maka ichuru ONYENWE ANYI aja nsure oku maobu aja udo, a ga-emeghere ya onu uzọ ime nke di n’owuwa anyanwu ka o si n’ebe ahụ bata. O ga-enye onyinye ya dika e si enye ya n’ubochi izuike. Emesia, ọ ga-atugharia pụọ. A ga-emechikwa uzọ ahụ mgbe ọ puchara.

¹³ “O bu nwa aturu gbara otu afọ nke na-enweghi ntupo ka i ga-eweta ubochi niile maka ichu aja nsure oku nye ONYENWE ANYI, ọ bu kwa ututu, kwa ututu ka i ga-eweta ya. ¹⁴ I ga-ewetakwa onyinye mkpuru ọka kwa ututu kwa ututu tinyere ya, ihe niile ga-emejuputa ya bu lita utu ọka isii, na lita mmanu abuo e ji agwakota ya. Iche onyinye mkpuru ọka a n’ihu ONYENWE ANYI bu ukpuru ga-adigide ruo mgbe ebighi ebi. ¹⁵ Ya mere, ha ga-edozi nwa aturu na utu ọka na mmanu oliv ahụ, kwa ututu kwa ututu, maka aja nsure oku a na-achụ kwa mgbe niile.

¹⁶ “Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, ọ buru na onyeisi enye

onye ọbụla n'ime ụmụ ya ndị ikom onyinye site n'ihe nketa ya, ihe ahụ ga-abụ nke ya, burukwa nke mkpuru ya, ọ ga-abụ oke ha site n'ihe nketa ruo ebighi ebi. ¹⁷ Ọ burukwanụ na o kenye otu n'ime ndi ohu ya ala site n'ihe nketa ya, ala ahụ ga-abụ nke ohu ahụ tutu ruo n'afọ inwere onwe, nke bu afọ asaa ọbụla. Mgbe ahụ, ohu ahụ ga-enwere onwe ya, ma ala ahụ ga-aghokwa nke nwa eze ahụ. Ihe nketa ya bu nke diiri naani umu ya, nke ha ka o bu. ¹⁸ Nwa eze ahụ agaghị ewere ala ọbụla site n'ihe nketa ndi mmadu n'aka ike, si otu a chupu ha site n'ala ha. Ala ọbụla o na-enye umu ya ga-aburiri ihe nketa sitere n'ala nke aka ya. Ka a ghara ime ka o buladi otu n'ime ndi m buru onye e kewapuru site n'ihe nketa ha.' "

¹⁹ Mgbe nke a gasiri, o duuru m site n'onu uzọ di n'akuku onu uzọ ama kpobata m n'onuulo ndi ahụ di nso, nke chere ihu n'ugwu, nke bu ihe nketa ndi nchaja. O gosiri m otu ebe di na nsotu akuku odida anyanwu. ²⁰ O siri m, "Ebe a ka ndi nchaja ga-anọ sie anu aja ikpe omuma na aja mmehie. Ebe a ka ha ga-anokwa ghee onyinye mkpuru oka, ka a ghara iwebata ha na mputa ogige a nakwa ido ndi mmadu nso."

²¹ Mgbe ahụ, o mere ka m puta ozọ n'ogige ezi. O duuru m gaa n'akuku anọ nke ogige ahụ. Ahuru m na e nwere ogige nke di n'akuku ọbụla. ²² N'akuku anọ nke ogige ndi a, ogige ndi ozọ di n'ime ha. Ha ruru mita iri abuo na ato n'ogologo, ebe obosara ha rukwara mita iri na asaa n'okara. Ogige anọ ndi a ha n'otu. ²³ N'ime ulo ahụ, gburugburu ya, e nwere ahiri e ji nkume

doo, nke nwere ekwu dị n'okpuru ahiri nkume ahụ. ²⁴ O siri m, "Ndi a bu ulo ebe ndi niile na-eje ozi n'ulonso ukwu ahụ ga-anọ na-esi ihe aja niile ndi mmadu webatara."

47

Iyi si n'ime ulonso ukwu

¹ Mgbe ahụ, nwoke ahụ mere ka m loghachikwa n'onu ụzọ ulonso ukwu ahụ. Ahuru m iyi nke na-asọ na-aga n'akuku owuwa anyanwu (n'ihhi na ihu ulonso ahụ chere ihu n'owuwa anyanwu). Mmiri ahụ si n'okpuru ulonso ukwu ahụ n'akuku aka nri nke ebe ichu aja, n'akuku ndida ya na-asoputa, ² O mere ka m si n'onu ụzọ di n'ugwu puta, ma gaa n'onu ụzọ nke owuwa anyanwu, ebe m huru mmiri ahụ ka o si na ndida na-asoputa.

³ Mgbe anyi na-aga, o ji ihe otutu di ya n'aka tuputa ihe ruru nari mita ise na iri mita ato. O duuru m na-agafe mmiri ahụ. N'oge a, mmiri ahụ erutela na nkwonkwo ukwu. ⁴ O jikwa ihe otutu ya tuputakwa ihe ruru nari mita ise na iri mita ato ozo, durukwa m na-aga. N'oge a, mmiri ahụ erutela m n'ikpere. Mgbe o tuputara ihe ruru nari mita ise na iri mita ato ozo, o duuru m gafee mmiri ruru m n'ukwu. ⁵ O tuputakwara ihe ruru nari mita ise na iri mita ato ozo, mmiri ahụ ghorọ osimiri nke m na-apughị igafe, n'ihhi na mmiri ahụ toro eto buru mmiri ogwugwu, osimiri nke mmadu na-apughị iji ije ukwu gafee. ⁶ O siri m, "Nwa nke mmadu, i huru ihe ndi a?"
O duuru m laghachi n'onu mmiri. ⁷ Mgbe m rutere n'onu mmiri, lee, ahuru m otutu osisi nke

toro n'akukū abụọ nke iyi ahụ. ⁸ Ọ siri, "Iyi a na-asọ na-aga akukū ọwụwa anyanwụ, sọbanye n'ime Araba,* tutu bịa sọbanye n'osimiri nnu ahụ. Mgbe ọ sọbanyere n'osimiri nnu ahụ, mmiri ya na-aghọ mmiri dị mma ọhụhụ ⁹ Ọtụtụ ihe e kere eke dị ndụ ga-ebi n'ebe ọbụla mmiri a na-asọ aga. Azụ dị ukwuu ga-ejuputa n'ebe ahụ, n'ihị na mmiri a na-asọbanye n'ebe ahụ, na-eme ka mmiri osimiri ghoọ mmiri dị mma ịnụ ahụ. Ya mere, ihe niile dị n'ebe ọbụla mmiri a sojere ga-adị ndụ. ¹⁰ Ndi oku azụ ga-eguzo n'ọhụ mmiri, site n'En-Gedi ruo n'En-Eglaim a gaghi enweta ebe a na-agbasa ugbo e ji egbu azụ. Azụ dị iche iche ga-adikwa, dika azụ osimiri Mediterenja. ¹¹ Ma ebe apiti ya niile, n'ebe niile mmiri na-adọ, agaghi adi ohuru, ọ bu nnu ga-aga ka a ga-ahapuru ebe ndi ahụ. ¹² Mkpuru osisi di iche iche ga-eto n'akukū abụọ nke iyi ahụ. Akwukwo ha agaghi akponwu akponwu, mkpuru ga-adi n'elu ha mgbe niile. Mkpuru ohuru ga-adi n'onwa obula, n'ihị na ọ bu mmiri si n'ebe nsọ ahụ na-agba ha mmiri. Mkpuru ha ga-abu nri, akwukwo ha ga-abukwa maka igwo ọria."

Oke ala ahụ

¹³ Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwuru, "Nke a ga-abu oke ala nke unu ga-eke n'etiti ebo iri na abuo nke Izrel dika ihe nketa ha, Josef ga-enweta oke ala abuo.

---

* **47:8** 47:8 Maobu, Ndagwurugwu Jodan

¹⁴ Ebo ọbụla ga-eketa dika ibe ya ketara, n'ihl na-eweliri m aka n'ụọ iyi na m ga-enye ndi nna nna unu ala ahụ, na ala a ga-aghokwa ihe nketa unu.

¹⁵ “Nke a ga-abukwa oke ala nke ala unu ahụ.

“N'akuku ugwu, ọ ga-esite n'osimiri Mediterenja n'akuku ụzọ Hetlon, gafee Lebo gawa Zedad, ¹⁶ site ya ruo Berota na Sibraim (nke di n'oke ala di n'agbata Damaskos na Hamat), rukwaa na Haza Hatikon, nke di n'oke ala Hauran. ¹⁷ Oke ala ahụ ga-esite n'oke osimiri gbasoro oke ala nke ugwu Damaskos ruo Haza Enan. Oke ala ndi Hamat ga-adikwa n'akuku ugwu. Nke a ga-abu oke ala nke akuku ugwu unu.

¹⁸ Oke ala n'akuku ọwụwa anyanwu ga-esite n'agbata Hauran na Damaskos soro akuku osimiri Jodan, n'agbata ndi Gilead na ala ndi Izrel ruo n'osimiri di n'owuwa anyanwu, ruokwa Tama. Nke a ga-abukwa oke ala unu n'akuku ọwụwa anyanwu.

¹⁹ Oke ala na ndida, ọ ga-esite na Tama ruo ọbuladi mmiri Meriba Kadesh, soro ụzọ ọdọ mmiri iyi Ijpt ruo osimiri Mediterenja. Nke a bu oke ala ahụ na ndida.

²⁰ N'odida anyanwu, osimiri Mediterenja ga-abu oke ala, ruo na ncherita ihu ụzọ e si abata Hamat. Nke a bu oke ala unu n'akuku ọdida anyanwu.

²¹ “Ala niile di n'ime oke ala ndi a, ka unu ga-

eke n'etiti onwe unu dika ebo Izrel si di. ²² Keenu ha ka ha buru ihe nketa nye onwe unu, ma nyekwa ndi obia bi n'etiti unu, bu ndi obia niile mutara umu. Unu ga-agu ha dika ndi amuru n'ala Izrel. Ha ga-esokwa unu keta oke n'ihe nketa a na-ekenye ndi ebo niile nke Izrel. ²³ A ga-ekenye ndi obia ihe nketa n'ebo obula ha bi n'etiti ha." Otu a ka Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri.

48

Okike e kere ala ahụ

¹ "Nke a bu aha ebo niile, na ala ha ga-eketa:

"Dan otu oke. Site na nsotu ugwu, n'akuku uzọ Hetlon ruo mbata Hamat. Haza Enan na oke ala ugwu Damaskos, nke di n'akuku Hamat ga-abu akuku oke ala ha site n'akuku owuwa anyanwu ruo n'odida anyanwu.

² Asha ga-enwe otu oke. O ga-abu n'akuku oke ala Dan, site n'owuwa anyanwu ruo n'odida anyanwu.

³ Naftali ga-enwe otu oke. O ga-abu n'akuku oke ala Asha, site n'owuwa anyanwu ruo n'odida anyanwu.

⁴ Manase nwere otu oke. O ga-abu n'akuku oke ala Naftali, site n'owuwa anyanwu ruo n'odida anyanwu.

⁵ Ifrem ga-enwe otu oke. O ga-abu n'akuku oke ala Manase, site n'owuwa anyanwu ruo n'odida anyanwu.

⁶ Ruben ga-enwe otu oke. Ọ ga-abụ n’akụkụ oke ala Ifrem, site n’ọwụwa anyanwụ ruo n’ọdịda anyanwụ.

⁷ Juda ga-enwe otu oke. Ọ ga-abụ n’akụkụ oke ala Ruben, site n’ọwụwa anyanwụ ruo n’ọdịda anyanwụ.

⁸ “Ala nke ya na oke ala ndị Juda ga-agbatị site n’ọwụwa anyanwụ ruo n’ọdịda anyanwụ, ka ị ga-enye dika onyinye pụrụ iche. Obosara ya ga-abụ ihe dị kilomita iri na atọ. Ogologo ya site n’ọwụwa anyanwụ ruo n’ọdịda anyanwụ ga-aha ka ala otu ebo ketara. Ụlọnsọ ukwu ahụ ga-adikwa n’etiti ya.

⁹ “Ogologo ebe a ewepụtara iche nye ONYENWE ANYỊ ga-adị kilomita iri na atọ, obosara ya ga-abụ kilomita ise na ọkara. ¹⁰ Nke a ga-abụ ala dị nsọ e debere iche nye ndị nchụaja. N’akụkụ ugwu, ịdị ogologo ala ahụ ga-abụ kilomita iri na atọ. N’akụkụ ọdịda anyanwụ, ogologo ya bụ kilomita ise na ọkara. Ogologo nke akụkụ ndịda na nke ugwu bụ otu. Otu a kwa, ogologo nke akụkụ ọwụwa anyanwụ na ọdịda anyanwụ bụ otu. Ebe nsọ ONYENWE ANYỊ ga-adị n’etiti ya. ¹¹ Ọ ga-adịrị ndị nchụaja, bụ ụmụ Zadok ndị e doro nsọ, ndị sitere n’ikwesị ntụkwasi obi jeere m ozi, ndị na-esiteghị n’iso ụzọ m kpafuo dika ndị Izrel na agburu Livayi mere mgbe ha mehiere. ¹² Ọ bụ onyinye pụrụ iche a na-enye ha site n’ala ahụ dị nsọ, bụ ala ahụ kachasi nsọ, nke ya na ala ndị Livayi nwekorọ oke ala.

¹³ “N’akụkụ ala ndị nchụaja, a ga-ekenye ndị Livayi ala nke ha. Ha ga-eketa ala nke ogologo ya

bụ kilomita iri na atọ, nke obosara ya bụ kilomita ise na ọkara. ¹⁴ O nweghị akụkụ ala nsọ a a ga-ere ere, maọbụ nye ya ndị ọzọ, n'ihị na ihe dị nsọ ka ọ bụ nye ONYENWE ANYỊ.

¹⁵ “Ala nke fọdurụ, nke ogologo ya dị kilomita iri na atọ, nke obosara ya dị kilomita ise na ọkara ga-abụ ala ọha. A ga-ewu ebe obibi n'elu ya, wukwaa ebe izu anụ ụlọ. Obodo ga-adị n'etiti ya, ¹⁶ nke ogologo akụkụ ugwu ruru kilomita abụọ na ụma anọ, akụkụ ndịda ruru kilomita abụọ na ụma anọ, akụkụ ọwụwa anyanwụ ruru kilomita abụọ na ụma anọ, na akụkụ ọdịda anyanwụ rukwara kilomita abụọ na ụma. ¹⁷ Ogologo nke ala ebe ita nri nke ga-agba obodo ahụ gburugburu ga-aha n'otu. Ọ ga-adị narị mita na iri mita atọ na ise n'ugwu, na ndịda narị mita na iri mita atọ na ise, n'ọwụwa anyanwụ narị mita na iri mita atọ na ise, n'akụkụ n'ọdịda anyanwụ narị mita na iri mita atọ na ise. ¹⁸ Ma nke ga-afọdụ na ya, n'akụkụ oke ala ahụ dị nsọ nke gara ogologo ya niile, ga-abụ n'akụkụ ọwụwa anyanwụ kilomita ise na ọkara n'akụkụ ọdịda anyanwụ ga-abụkwa kilomita ise na ọkara. Ihe omume ya ga-abụ nri nye ndị ọrụ nke obodo ahụ. ¹⁹ Ndị ọrụ si n'obodo, bụ ndị na-akọ ya ga-abụkwa ndị si n'ebo niile nke Izrel. ²⁰ Ala ahụ niile, ma ala ahụ e doro nsọ, ma ala ndị obodo, ga-adị kilomita iri na atọ n'akụkụ ya ọbụla.

²¹ “Ala niile fọdurụ n'akụkụ abụọ nke ala ahụ dị nsọ, na ala ndị obodo ga-abụ nke nwa eze. Ọ ga-agbatị ruo ọwụwa anyanwụ site n'ọtụtụ kilomita iri na atọ nke oke ahụ dọ nsọ ruo n'oke ala ọwụwa anyanwụ, sitekwa na kilomita iri na

atọ n'akụkụ ọdịda anyanwụ ruo oke ala ọdịda anyanwụ. Akụkụ abụọ ndị a nke gbatiri ruo n'oke ala ndị obodo ga-abụ nke onye ọchịchị, ebe nsọ ahụ na ụlọ ukwu ahụ ga-adị n'etiti ha. ²² Ya mere, oke ala nke ndị Livayi na ala ndị obodo ga-adị n'etiti ala nke nwa eze nwee. Oke ala nke nwa eze ahụ ga-adị n'etiti oke ala Juda na oke ala Benjamin.

²³ “Ala e nyere ebo fọdurụ dị otu a:

- “Benjamin ga-enwe otu oke, nke sitere n'ọwụwa anyanwụ ruo n'ọdịda anyanwụ.
- ²⁴ Simiọn ga-enwe otu oke; ha na ndị Benjamin ga-enwekọ otu oke ala n'akụkụ ọwụwa anyanwụ na n'akụkụ ọdịda anyanwụ.
- ²⁵ Isaka ga-enwe otu oke; ha na ndị Simiọn ga-enwekọ oke ala n'akụkụ ọwụwa anyanwụ, na n'akụkụ ọdịda anyanwụ.
- ²⁶ Zebulun ga-enwe otu oke; ha na ndị Isaka ga-enwekọ oke ala n'akụkụ ọwụwa anyanwụ, na n'akụkụ ọdịda anyanwụ.
- ²⁷ Gad ga-enwe otu oke; ha na ndị Zebulun ga-enwekọ oke ala n'akụkụ ọwụwa anyanwụ na n'akụkụ ọdịda anyanwụ.
- ²⁸ Ma oke ala Gad nke chere ihu n'akụkụ ndịda ga-esi na Tama ruo n'iyi Meriba Kadesh, sorokwa ọdọ mmiri Ijipt ruo n'osimiri Mediterenja.

²⁹ “Nke a bụ ala unu ga-ekenye ebo Izrel niile dịka oke ha. Ha ga-abụkwara ha ihe nketa.” Otu a ka Onye kachasi ihe

niile elu, bu ONYENWE ANYI kwubiri ya.

Onu uzọ ama obodo oḥuru

³⁰ “Ndi a ga-abu onu uzọ ama e si apu n’obodo ahụ.

“N’akuku nke ugu, nke idi ogologo mgbidi ya bu kilomita abuo, ³¹ onu uzọ ama obodo ahụ ga-abu aha ebo niile nke Izrel. Onu uzọ ama ato n’akuku ugu ga-abu onu uzọ ama Ruben, onu uzọ ama Juda, na onu uzọ ama Livayi.

³² N’akuku owuwa anyanwu, nke mgbidi ya di kilomita abuo n’ogologo, onu uzọ ama ato ga-adi ya. Ha ga-aza onu uzọ ama Josef, onu uzọ ama Benjamin, na onu uzọ ama Dan.

³³ N’akuku ndida, nke ogologo ya bu kwa kilomita abuo, onu uzọ ama ato ga-adi ya: onu uzọ ama Simion, onu uzọ ama Isaka, na onu uzọ ama Zebulon.

³⁴ N’akuku odida anyanwu nke idi ogologo mgbidi ya bu kilomita abuo, onu uzọ ama ato ga-adi ya: onu uzọ ama Gad, onu uzọ ama Asha, na onu uzọ ama Naftali.

³⁵ “Gburugburu obodo ahụ bu kilomita iri.

“Aha a ga-akpo obodo ahụ site n’oge ahụ gawa, ga-abu, ‘ONYENWE ANYI no n’ebe ahụ.’”

**Biblica® Baiḅḅuḅ Nṣo n'Igbo Ndị Ugbu a nke
dịrị onye ọbụla igu**
The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria:
**Biblica® Baiḅḅuḅ Nṣo n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị
onye ọbụla igu**

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baiḅḅuḅ Nṣo n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla igu

Ndị Biblica, Inc. degharịrị ya n'afọ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" bụ akara e ji mara ụlọ ọrụ a, nke edebanyere dika iwu si kwado n'ụlọ ọrụ dị n'obodo United States, ebe a na-enye akara a na ikike maka azụm ahịa ndị Biblica, Inc. Ọ bụ ha ka e nyere ikike idenye ya.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 13 Apr 2023

e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78